

Paavalin kirje

Galatalaisille

Fuubible

UUSI TESTAMENTTI

Kreikka – Hebreala - Suomi

Kreikka: Textus Receptus

Hebreala: Delitzsch New Testament
teksti + transliteraatio

Suomi: Toivo Koilo Suuri Ilosanoma
Suomen tunnustuksellisen kirkon
käännös 2017
Biblia 1776

PAVALIN KIRJE GALATALAISILLE

1 luku

1 *TR* Παῦλος | *Paulos* Paavali ἀπόστολος | *apostolos* apostoli οὐκ | *ouk* ei ἀπ' | *ap* ἀνθρώπων | *anthrōpōn* ihmisestä οὐδὲ | *oude* eikä δι' | *di* kautta ἀνθρώπου | *anthrōrou* ihmisen ἀλλὰ | *alla* vaan διὰ | *dia* kautta Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen καὶ | *kai* ja Θεοῦ | *Theou* Jumalan Πατρός | *Patros* Isän τοῦ | *tou* joka ἐγείραντος | *egeirantos* on herättänyt αὐτὸν | *auton* Hänet ἐκ | *ek* νεκρῶν | *nekrōn* kuolleista

DELITZSCH פּוֹלוֹס | Polos הַשְּׁלִיַחַח | hash'shaliach לֹא | lo' מִבְּנֵי
| mibenei אָדָם | 'adam וְלֹא | velo' עַל־יְדֵי | 'al-jedei בְּנֵי־אָדָם
| ven-'adam כִּי | ki עַם־עַל־יְדֵי | 'im-'al-jedei יֵשׁוּעַ | JESHUA
הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach וְאֱלֹהִים | ve'ELOHIM הָאֵב | ha'Av
אֲשֶׁר | 'asher הֶעִירוֹ | he'iro מִן־הַמֵּתִים | min-hammetim

TKIS Paavali, apostoli, ei ihmisten toimesta eikä ihmisen avulla, vaan Jeesuksen Kristuksen vaikutuksesta ja *Isän Jumalan,* joka herätti Hänet kuolleista,
STLK2017 Paavali, apostoli, ei ihmisten toimesta eikä ihmisen kautta, vaan Jeesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka on hänet kuolleista herättänyt,
Biblia1776 Paavali, apostoli, (ei ihmisiltä eikä ihmisten kautta, vaan Jesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka hänen kuolleista herättänyt on,)

2 *TR* καὶ | *kai* ja οἱ | *oi* σὺν | *syn* kanssani olevat ἐμοὶ | *emoi* minun πάντες | *pantes* kaikki ἀδελφοί | *adelfoi* veljet ταῖς | *tais* ἐκκλησίαις | *ekklēsiais* seurakunnille τῆς | *tēs* Γαλατίας· | *Galatias* Galatiassa

DELITZSCH וְכָל־הָאֲחִים | vechol-ha'achim אֲשֶׁר | 'asher עִמָּדִי |

'immadi אֶל־הַקְּהִלּוֹת | 'el-ha'qehillot אֲשֶׁר | 'asher בְּגַלְטֵיָא |
beGalateja'

TKIS ja kaikki kanssani olevat veljet Galatian seurakunnille.

STLK2017 ja kaikki veljet, jotka ovat kanssani, Galatian seurakunnille.

Biblia1776 Ja kaikki veljet, jotka minun kanssani ovat, Galatian seurakunnille:

3 *TR* χάρις | *charis* armo ὑμῖν | *hymin* teille καὶ | *kai* ja εἰρήνη | *eirēnē*
rauha ἀπὸ | *apo* Θεοῦ | *Theou* Jumalalta Πατρός | *Patros* Isältä καὶ |
kai ja Κυρίου | *Kyriou* Herralta ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou*
Jeesukselta Χριστοῦ | *Christou* Kristukselta

DELITZSCH חֶסֶד | chesed לְכֶם | la'chem וְשָׁלוֹם | ve'shalom
מֵאֵת | me'et הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֲבִינוּ | 'Avinu וּמֵאֵת |
ume'et אֲדֹנָינוּ | 'ADONEINU יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ |
hamMashiach

TKIS Armo teille ja rauha Isältä Jumalalta* ja Herraltamme Jeesukselta
Kristukselta,

STLK2017 Armo teille ja rauha Jumalalta, Isältämme, ja Herralta Jeesukselta
Kristukselta,

Biblia1776 Armo olkoon teille ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Herralta
Jeesukselta Kristukselta!

4 *TR* τοῦ | *tou* joka δόντος | *dontos* antoi ἑαυτὸν | *heauton* itsensä ὑπὲρ
| *hyper* τῶν | *tōn* ἀμαρτιῶν | *hamartiōn* syntiemme ἡμῶν |
hēmōn meidän ὅπως | *hopōs* ἐξέλθῃται | *ekselētai* pelastaakseen ἡμᾶς |
hēmas meidät ἐκ | *ek* τοῦ | *tou* ἐνεστώτος | *enestōtos* nykyisestä αἰῶνος
| *aiōnos* aikakaudesta πονηροῦ | *ponērou* pahasta κατὰ | *kata* μὴ |
| *to* θέλημα | *thelēma* tahdon τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan καὶ |
kai ja Πατρός | *Patros* Isämme ἡμῶν· | *hēmōn* meidän

DELITZSCH אֲשֶׁר־נָתַן | 'asher-natan אֶת־נַפְשׁוֹ | 'et-nafesho בְּעַד

מן־ | le'challetzenu | לְחַלְצֵנוּ | chatto'teinu | חַטְּאֵינוּ | be'ad
הַעוֹלָם | min-ha'olam | הָרַע | hara' | הַזֶּה | hazzeh | כְּרִצּוֹן | kirtzon
אֱלֹהֵינוּ | 'ELOHEINU | אָבִינוּ | 'Avinu

TKIS joka antoi itsensä alttiiksi syntiemme vuoksi pelastaakseen meidät nykyisestä pahasta maailmanajasta Jumalamme* ja Isämme tahdon mukaan.
STLK2017 joka antoi itsensä alttiiksi syntiemme tähden pelastaakseen meidät nykyisestä pahasta maailmanajasta Jumalamme ja Isämme tahdon mukaan!
Biblia1776 Joka itsensä meidän synteimme edestä antanut on, että hän meitä vapahtais tästä nykyisestä pahasta maailmasta, Jumalan ja meidän Isämme tahdon jälkeen,

5 TR ᾠ | *hō* Hänelle ἡ | *hē* δόξα | *doksa* kunnia εἰς | *eis* τοὺς | *tous*
αἰῶνας | *aiōnas* aikakausiin τῶν | *tōn* αἰώνων | *aiōnōn* aikakausien ἀμήν
| *amēn* Amen

DELITZSCH לְאֲשֶׁר־לוֹ | 'asher-lo | הַכְּבוֹד | ha'kavod | הָעוֹלָמִי |
le'olemei | עוֹלָמִים | 'olamim | אָמֵן | 'Amen

TKIS Hänelle kunnia iäisesti*. Aamen.

STLK2017 Hänelle kunnia iäisyyksien iäisyyksiin! Aamen.

Biblia1776 Jolle olkoon kiitos ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!

6 TR Θαυμάζω | *thaumadzō* ihmettelen ὅτι | *hoti* että οὕτω | *houtōs* niin
ταχέως | *tacheōs* pian μετατίθεσθε | *metatithesthe* käännyitte ἀπὸ | *apo*
ποῦ τοῦ | *tou* Hänestä καλέσαντος | *kalesantos* joka kutsui ὑμᾶς | *hymas*
teidät ἐν | *en* χάριτι | *chariti* armossa Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen
εἰς | *eis* ἕτερον | *heteron* toisenlaiseen εὐαγγέλιον· | *euaggelion*
evankeliumiin

DELITZSCH תַּמְיָה | tameah | אֲנִי | 'ani | כִּי־סָרְתֶם | ki-sartem | מֵהָרַ
| maher | מֵאֲחֵרַי | mea'charei | הַקָּרָא | haqqore' | אֶתְכֶם | 'etchem

בְּחֶסֶד | be'chesed הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach אֶל־בְּשׂוֹרָה | 'el-besora
זָרָה | zara

TKIS Kummastelen, että te niin pian luovutte Hänestä, joka kutsui teidät Kristuksen armossa pois toisenlaiseen ilosanomaan,

STLK2017 Ihmettelen, että te niin äkkiä käännytte hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toiseen evankeliumiin,

Biblia1776 Minä ihmettelen, että te niin pian annatte teitänne kääntää pois siitä, joka teitä Kristuksen armoon kutsunut on, toiseen evankeliumiin,

7 *TR* ὃ | *ho* joka οὐκ | *ouk* ei ἔστιν | *estin* ole ἄλλο | *allo* toinen εἰ | *ei* muuta kuin että μή | *mē* τινές | *tines* jotkut εἰσιν | *eisin* ovat οἱ | *oi* ταρασσόντες | *tarassontes* hämmäntäneet ὑμᾶς | *hymas* teidät καὶ | *kai* ja θέλοντες | *thelontes* tahtovat μεταστρέψαι | *metastrepsai* vääristellä τὸ | *to* εὐαγγέλιον | *euaggelion* evankeliumia τοῦ | *tou* Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH וְהִיא | vehi' אֵינֶנָּה | 'einenna אַחֶרֶת | 'acheret רַק |
raq שְׂיֵשׁ | shejjesh אַנְשִׁים | 'anashim הַעֹכְרִים | ha'ocherim
אֶתְכֶם | 'etchem וַחֲפֹצִים | va'chafetzim לְהַפֹּחַ | la'hafoch אֶת־
בְּשׂוֹרָת | 'et-besorat הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS joka ei tietenkään ole toinen. On vain eräitä, jotka saattavat teidät hämmennyksiin ja tahtovat vääristellä Kristuksen ilosanoman.

STLK2017 joka ei ole toinen. On vain eräitä, jotka hämäävät teitä ja tahtovat muuttaa Kristuksen evankeliumin.

Biblia1776 Joka ei muuta ole, vaan että muutamat eksyttävät teitä ja tahtovat Kristuksen evankeliumia toisin kääntää.

8 *TR* ἀλλὰ | *alla* mutta καὶ | *kai* ἐὰν | *ean* vaikka ἡμεῖς | *hēmeis* me τῶν
ἁγγέλων | *aggelos* enkeli ἐξ | *eks* οὐρανοῦ | *ouranou* taivaasta
εὐαγγελίζεται | *euaggelidzētai* julistaisi ὑμῖν | *hymin* teille παρ' | *par*

toisin ö | *ho* minkä εὐηγγελισάμεθα | *euēngelisametha* julistimme ὑμῖν |
hymin teille ἀνάθεμα | *anathema* kirottu ἔστω | *estō* olkoon

DELITZSCH אָבַל | 'aval גַּם־אֲנַחְנוּ | gam-'anachnu אֹמְרֵיךְ | 'o-
mal'ach מִן־הַשָּׁמַיִם | min-hash'shamaim אִם־יָבוֹא | 'im-javo'
לְבַשֵּׁר | le'vasser אֶתְכֶם | 'etchem בְּשׂוֹרָה | besora מִבְּלָעֵדִי |
mibbal'adei זֹאת | zot אֲשֶׁר | 'asher בְּשִׁרְנוּ | bissarnu אֶתְכֶם |
'etchem חֶרֶם | cherem הֲיֵה? | jihjeh

TKIS Mutta vaikka me tai enkeli taivaasta julistaisi teille ilosanomaa vastoin sitä, minkä me teille olemme julistaneet, hän olkoon kirottu.

STLK2017 Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia toisin kuin me olemme teille julistaneet, hän olkoon kirottu.

Biblia1776 Mutta ehkä me taikka joku enkeli taivaasta saarnais teille toisin evankeliumia, kuin me olemme teille saarnanneet, se olkoon kirottu!

9 *TR* ὥς | *hōs* niinkuin προειρήκαμεν | *proeirēkamen* edeltä olemme
sanoneet καὶ | *kai* ja ἄρτι | *arti* nyt πάλιν | *palin* taas λέγω | *legō*
sanon εἶ | *ei* jos kuka tahansa τις | *tis* ὑμᾶς | *hymas* teille εὐαγγελίζεται
| *euaggelidzetai* julistaa παρ' | *par* toisin ö | *ho* minkä παρελάβετε |
parelabete olette saaneet ἀνάθεμα | *anathema* kirottu ἔστω | *estō* olkoon

DELITZSCH כְּמוֹ | kemo שֶׁאֲמַרְנוּ | she'amarnu כְּבָר | chevar כֵּן־
אָמַר | ken-'omar עַתָּה | 'atta עוֹד־הַפְּעַם | 'od-happa'am אִישׁ |
'ish כִּי־יְבַשֵּׁר | ki-jevasser אֶתְכֶם | 'etchem בְּשׂוֹרָה | besora
מִבְּלָעֵדִי | mibbal'adei אֲשֶׁר | 'asher קִבַּלְתֶּם | qibbaltem חֶרֶם |
cherem הֲיֵה? | jihjeh

TKIS Niin kuin ennen olemme sanoneet, niin sanon nytkin jälleen: jos joku julistaa teille ilosanomaa vastoin sitä, minkä olette saaneet, hän olkoon kirottu.

STLK2017 Niin kuin olemme ennenkin sanoneet, ja taas nytkin sanon: jos joku julistaa teille evankeliumia vastoin sitä, minkä te olette saaneet, hän olkoon kirottu.

Biblia1776 Niinkuin me ennen sanoimme, niin minä vielä sanon: jos joku teille toisin saarnaa evankeliumia, kuin te ottaneet olette, olkoon kirottu!

10 *TR* ἄρτι | *arti* sillä nyt γὰρ | *gar* ἀνθρώπους | *anthrōpous* ihmisiä
πείθω | *peithō* suostuttelenko ἢ | *ē* vai τὸν | *ton* Θεόν | *Theon* Jumalaa
ἢ | *ē* vai ζητῶ | *dzētō* koetanko ἀνθρώποις | *anthrōpois* ihmisille
ἀρέσκειν | *areskein* olla mieliksi εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* ἔτι | *eti* vielä
ἀνθρώποις | *anthrōpois* ihmisille ἤρεσκον | *ēreskon* olisin mieliksi
Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen δοῦλος | *doulos* palvelija οὐκ | *ouk* en ὦν
| *an* ἡμην | *ēmēn* olisi

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta הַמְּטַרְצֵה | hamitratz'tzeh אֲנֹכִי |
'anochi אֶל־בְּנֵי | 'el-benei אָדָם | 'adam אִם | 'im אֶל־הָאֱלֹהִים
| 'el-ha'ELOHIM אוֹ | 'o הַמְּבַקֵּשׁ | ham'vaqesh אֲנֹכִי | 'anochi
לְמִצְאָתָן | limtzo'-chen בְּעֵינַי | be'einei אָדָם־בְּנֵי | venei-'adam
כִּי | ki בְּמִצְאָתִי | bematze'i חֵן | chen בְּעֵינַי | be'einei אָדָם־בְּנֵי
| venei-'adam לֹא־אֶהְיֶה | lo-'ehjeh עוֹד | 'od עֶבֶד | 'eved
הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS Suostuttelenkohan nyt ihmisiä vai Jumalaa? Vai koetanko olla ihmisille mieliksi? Jos (näet) vielä olisin ihmisille mieliksi, en olisi Kristuksen palvelija.

STLK2017 Sillä etsinkö nyt ihmisten suosiota vai Jumalan? Vai ihmisillekö pyrin olemaan mieliksi? Jos vielä olen ihmisten mieliksi, en ole Kristuksen palvelija.

Biblia1776 Saarnaanko minä nyt ihmisten eli Jumalan mielen jälkeen? eli pyydänpö minä ihmiselle kelvata? Sillä jos minä tähän asti olisin tahtonut ihmisille kelvata, niin en minä olisi Kristuksen palvelia.

11 *TR* Γνωρίζω | *gnōridzō* vaan teen tiettäväksi δὲ | *de* ὑμῖν | *hymin* teille

ἀδελφοί | *adelfoi* veljet τὸ | *to* εὐαγγέλιον | *euaggelion* evankeliumi τὸ
| *to* εὐαγγελισθὲν | *euaggelisthen* julistamani ὑπ' | *hyp* τοῖς ἐμοῦ |
emou minun ὅτι | *hoti* että οὐκ | *ouk* se ei ἔστι | *esti* ole κατὰ | *kata*
mukainen ἄνθρωπον | *anthrōpon* ihmisen

DELITZSCH אָבִל | 'aval מוֹדִיעַ | modia' אֲנִי | 'ani אֶתְכֶם |
'etchem אֶחָי | 'echai כִּי | ki הַבְּשׂוֹרָה | ha'besora אֲשֶׁר | 'asher
בְּשִׂרְתִּי | bissarti לֹא-לְפִי | lo'-lefi דֶּרֶךְ-אָדָם | derech-'adam
הִיא | hi'

TKIS Sillä teen teille tiettäväksi, veljet, että julistamani ilosanoma ei ole ihmisen mukainen.

STLK2017 Sillä teen teille tiettäväksi, veljet, että julistamani evankeliumi ei ole ihmisten mukainen,

Biblia1776 Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, ettei se evankeliumi, joka minulta saarnattu on, ole ihmisen jälkeen.

12 *TR* οὐδὲ | *oude* sillä en γὰρ | *gar* ἐγὼ | *egō* minä παρὰ | *para*
ἀνθρώπου | *anthrōpou* ihmiseltä παρέλαβον | *parelabon* ole saanut αὐτό |
auto sitä οὔτε | *oute* enkä ἐδιδάχθην | *edidachthēn* oppinut ἀλλὰ | *alla*
vaan δι' | *di* kautta ἀποκαλύψεως | *apokalypseōs* ilmestyksen Ἰησοῦ |
Iēsou Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH כִּי | ki גַּם | gam אֲנֹכִי | 'anochi לֹא | lo' קִבַּלְתִּיהָ |
| qibbaltiha מֵאָדָם | me'adam וְלֹא-לְמִדּוּנִי | velo'-limmeduni
אֶתָּה | 'otah כִּי | ki אִם-בְּחַזְיוֹן | 'im-bechezjon יֵשׁוּעַ | JESHUA
הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS En näet ole saanut sitä ihmiseltä eikä minua ole opetettu paitsi Jeesuksen Kristuksen ilmestyksen välityksellä.

STLK2017 sillä en olekaan sitä ihmisiltä saanut enkä oppinut, vaan Jeesuksen

Kristuksen ilmestyksen kautta.

Biblia1776 Sillä en minä ole sitä ihmiseltä saanut enkä oppinut, vaan Jesuksen Kristuksen ilmoituksesta.

13 *TR* ἤκούσατε | *ēkousate* sillä kuulitte γὰρ | *gar* τὴν | *tēn* ἐμὴν | *emēn* minun ἀναστροφὴν | *anastrofēn* vaelluksestani ποτε | *pote* ennen ἐν | *en* τῷ | *tō* Ἰουδαϊσμῷ | *ioudaismō* juutalaisuudessani ὅτι | *hoti* että καθ’ | *kath* ὑπερβολὴν | *hyperbolēn* ylenmäärin ἐδίωκον | *ediōkon* vainosin τὴν | *tēn* ἐκκλησίαν | *ekklēsian* seurakuntaa τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan καὶ | *kai* ja ἐπόρθουν | *eporthoun* hävitin αὐτήν· | *autēn* sitä

DELITZSCH כִּי | ki הֲלֹא־שָׁמַעְתֶּם | halo'-shema'tem אֶת־דַּרְכֵי | 'et-darki אֲשֶׁר | 'asher הִתְהַלַּכְתִּי | hithallachti מִלְּפָנַי | millefanim בֵּין | bein הַיְהוּדִים | haJehudim וְאֵת | ve'et אֲשֶׁר־אֶתְּרָדְפָתִי | 'asher-radafti עַל־יְתֵר | 'al-jeter אֶת־עֲדַת | 'et-'adat אֱלֹהִים | 'ELOHIM וְאִבְדַּתִּיהָ | ve'ibbadtiha

TKIS Sillä olette kuulleet entisestä vaelluksestani juutalaisuudessa, että ylen määrin vainosin Jumalan seurakuntaa ja sitä hävitin.

STLK2017 Olettehan kuulleet aikaisemmasta vaelluksestani juutalaisuudessa, että vainosin ylenmäärin Jumalan seurakuntaa ja hävitin sitä

Biblia1776 Sillä te olette kuulleet minun muinaisen olentoni Juudalaisten tavoissa, kuinka ylönpalttisesti minä Jumalan seurakuntaa vainosin ja hävitin sitä,

14 *TR* καὶ | *kai* ja προέκοπτον | *proekopton* menestyin ἐν | *en* τῷ | *tō* minä Ἰουδαϊσμῷ | *ioudaismō* juutalaisuudessani ὑπὲρ | *hyper* enemmän πολλοὺς | *pollous* monien συνηλικιώτας | *synēlikiōtas* samanikäisten ἐν | *en* τῷ | *tō* γένει | *genei* heimolaisteni μου | *mou* minun περισσοτέρως | *perissoterōs* enemmän ζηλωτῆς | *dzēlōtēs* kiivailija ὑπάρχων | *hyparchōn* olin τῶν | *tōn* πατρικῶν | *patrikōn* isieni μου | *mou* minun παραδόσεων | *paradoseōn* perinnäissääntöjen

DELITZSCH וַאֲהִי | va'ehi הוֹלֵךְ | holech וְחָזֵק | vechazeq בְּדַת |
baddat הַיְהוּדִית | hajJehudit עַל־רַבִּים | 'al-rabbim מִבְּנֵי |
mibenei גִּילִי | gili בְּעַמִּי | be'ammi בְּקִנְאָתִי | beqin'ati הַגְּדוֹלָה
| haggedola לְקַבְּלוֹת | le'qabbelot אָבוֹתַי | 'avotai

TKIS Ja menestyin juutalaisuudessa paremmin kuin monet heimoni samanikäiset kiivaillessani yhä enemmän isieni perinnäissääntöjen puolesta.

STLK2017 ja että edistyin juutalaisuudessa pidemmälle kuin monet samanikäiset heimossani ja kiivailin hyvin innokkaasti isieni perinnäissääntöjen puolesta.

Biblia1776 Ja menestyin Juudalaisten menoissa, ylitse monen minun vertaiseni minun suvussani, ja olin ylen kiivas isäin säätyin tähden.

15 *TR* ὅτε | *ote* ja kun δὲ | *de* εὐδόκησεν | *eudokēsen* näki hyväksi ὁ |
ho Θεὸς | *Theos* Jumala ὁ | *ho* ἀφορίσας | *aforisas* erottaa με | *me*
minut ἐκ | *ek* κοιλίας | *koilias* kohdusta μητρός | *mētros* äitini μου |
mou minun καὶ | *kai* ja καλέσας | *kalesas* kutsua διὰ | *dia* kautta τῆς |
tēs χάριτος | *charitos* armonsa αὐτοῦ | *autou* Hänen

DELITZSCH אַךְ | 'ach כַּאֲשֶׁר | ka'asher הִיא | haja רְצוֹן | retzon
הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֲשֶׁר | 'asher הִבְדִּיל | hivdil אֶתִּי | 'oti
מֵרַחֵם | merechem אִמִּי | 'immi וַיִּקְרָאֵנִי | vajjiqra'eni בְּחַסְדּוֹ |
bechasdo

TKIS Mutta kun Jumala,* joka äitini kohdusta saakka erotti minut ja kutsui armollaan, näki hyväksi

STLK2017 Mutta kun hän, joka äitini kohdusta saakka on minut erottanut ja kutsunut armonsa kautta, näki hyväksi

Biblia1776 Mutta koska Jumala tahtoi, joka minun oli eroittanut äitini kohdusta, ja armonsa kautta kutsui,

16 *TR* ἀποκαλύψαι | *apokalypsai* ilmaista τὸν | *ton* Υἱὸν | *Hyion*
Poikansa αὐτοῦ | *autou* Hänen ἐν | *en* ἐμοὶ | *emoi* minussa ἵνα | *hina*

että εὐαγγελίζωμαι | *euaggelidzōmai* julistaisin evankeliumia αὐτὸν | *auton*
Hänestä ἐν | *en* τοῖς | *tois* ἔθνεσιν | *ethnesin* joukossa εὐθέως |
eutheōs pakanoiden οὐ | *ou* en προσανεθέμην | *prosanethemēn*
alkujaankaan kysynyt neuvoa σαρκὶ | *sarki* lihalta καὶ | *kai* ja αἵματι· |
haimati vereltä

DELITZSCH לְגַלּוֹת | le'gallot בִּי | bi אֶת־בְּנוֹ | 'et-Beno
שְׂאֵבֶשֶׁרֶנּוּ | she'avasserennu בְּגוֹיִם | ba'gojim כְּרֵגַע | kerega' לֹא
| lo' נוֹעֲצָתִי | no'atzti עַם־בָּשָׂר | 'im-basar וְדָם | vadam

TKIS ilmaista minussa Poikansa, jotta julistaisin pakanain keskellä ilosanomaa
Hänestä, en heti kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä,

STLK2017 ilmoittaa minussa Poikansa, että julistaisin evankeliumia hänestä
pakanoiden seassa, niin en ensinkään kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä,

Biblia1776 Että hän Poikansa minun kauttani ilmoittais, ja minä julistaisin hänen
evankeliumin kautta pakanain seassa, niin en minä ensinkään lihan ja veren kautta
tutkinut,

17 *TR* οὐδὲ | *oude* enkä ἀνῆλθον | *anēlthon* lähtenyt εἰς | *eis*
Ἱεροσόλυμα | *Ierosolyma* Jerusalemiin πρὸς | *pros* luokse τοὺς | *tous*
niiden πρὸ | *pro* jotka ennen ἐμοῦ | *emou* minua ἀποστόλους |
apostolous apostoleja olivat ἀλλ' | *all* vaan ἀπῆλθον | *apēlthon* lähdin εἰς
| *eis* Ἀραβίαν | *Arabian* Arabiaan καὶ | *kai* ja πάλιν | *palin* taas
ὑπέστρεψα | *hypestrepsa* palasin takaisin εἰς | *eis* Δαμασκόν | *Damaskon*
Damaskoon

DELITZSCH גַּם | gam לֹא־עָלִיתִי | lo-'-aliti יְרוּשָׁלַיִם | Jerushalaim
אֶל־אֲשֶׁר | 'el-'asher הָיוּ | haju שְׂלִיחִים | shelichim לְפָנַי |
le'fanai כִּי | ki אִם־הָלַכְתִּי | 'im-halachti לְעֵרָב | la'Arav וּמִשָּׁם
| umish'sham שָׁבְתִי | shavti אֶל־דַּמָּשֶׁק | 'el-Dammaseq

TKIS enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niitten luo, jotka ennen minua olivat

apostoleja, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas Damaskoon.

STLK2017 enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleja, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas Damaskoon.

Biblia1776 En myös Jerusalemiin niiden tykö palannut, jotka ennen minua apostolit olivat; vaan menin pois Arabiaan ja palasin jälleensä Damaskuun.

18 *TR* Ἐπειτα | *epeita* sitten μετὰ | *meta* jälkeen ἔτη | *etē* vuoden τρία | *TRia* kolmen ἀνῆλθον | *anēlthon* menin ylös εἰς | *eis* Ἱεροσόλυμα | *Ierosolyma* Jerusalemiin ἱστορήσαι | *historēsai* tutustumaan Πέτρον | *Petron* Pietariin καὶ | *kai* ja ἐπέμεινα | *epemeina* viivysin πρὸς | *pros* luona αὐτὸν | *auton* hänen ἡμέρας | *hēmeras* päiviä δεκαπέντε | *dekapente* viisitoista/ viisitoista päivää

DELITZSCH אַחֲרֵי־כֵן | a'charei-chen מִקֶּצֶת | miqqetz שָׁלֹשׁ | shalsh שָׁנִים | shanim עֲלִיתִי | 'aliti יְרוּשָׁלַיִם | Jerushalaim לְרֵאוֹת | lir'ot אֶת־כֵּיפָא | 'et-Cheifa' וְאָשֶׁב | va'eshev עִמּוֹ | 'immo חֲמִשָּׁה | chamish'sha עֶשֶׂר | 'asar יוֹם | jom

TKIS Sitten menin kolmen vuoden kuluttua ylös Jerusalemiin tutustuakseni Pietariin*, ja viivysin hänen luonaan viisitoista päivää.

STLK2017 Sitten, kolmen vuoden kuluttua, menin ylös Jerusalemiin tutustuakseni Keefaaseen ja viivysin hänen luonaan viisitoista päivää.

Biblia1776 Sitte kolmen vuoden perästä tulin minä Jerusalemiin Pietaria oppimaan ja olin hänen kanssansa viisitoistakymmentä päivää.

19 *TR* ἕτερον | *heteron* ja toisia δὲ | *de* τῶν | *tōn* ἀποστόλων | *apostolōn* apostoleista οὐκ | *ouk* en εἶδον | *eidon* nähnyt εἰ | *ei* paitsi μὴ | *mē* Ἰάκωβον | *Iakōbon* Jaakobin τὸν | *ton* ἀδελφὸν | *adelfon* veljen τοῦ | *tou* Κυρίου | *Kyriou* Herran

DELITZSCH וְאַחַר | ve'acher מִן־הַשְּׁלִיחִים | min-hash'shelichim לֹא־רָאִיתִי | lo'-ra'iti זולתי | zulati אֶת־יַעֲקֹב | 'et-Ja'akov אָחִי

| 'achi אֲדֹנָיִנוּ | 'ADONEINU

TKIS Mutta en nähnyt muita apostoleja paitsi Jaakobin, Herran veljen.

STLK2017 Mutta ketään toista apostolia en nähnyt paitsi Jaakobin, Herran veljen.

Biblia1776 Mutta en minä muita apostoleita yhtään nähnyt paitsi Jakobia, Herran veljeä.

20 *TR* ἄ | *ha* ja mitä δὲ | *de* γράφω | *grafō* kirjoitan ὑμῖν | *hymīn* teille
ἰδοὺ | *idou* katso ἐνώπιον | *enōpion* edessä olen τοῦ | *tou* Θεοῦ |
Theou Jumalan ὅτι | *hoti* että οὐ | *ou* en ψεύδομαι | *pseudomai* valehtele

DELITZSCH וְאֲשֶׁר | va'asher אֲנִי | 'ani כָּתִיב | chotev אֲלֵיכֶם |
'aleichem הִנֵּה | hinneh נֶגֶד | neged הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM כִּי |
ki לֹא | lo' אַחַזְזֵב | 'achazzev

TKIS Mutta mitä kirjoitan teille, katso, Jumalan edessä sanon, etten valehtele.

STLK2017 Sen, minkä teille kirjoitan, katso, kirjoitan Jumalan edessä, sillä en valehtele.

Biblia1776 Mutta sen, mitä minä teille kirjoitan, katso, Jumala tietää, etten minä valehtele.

21 *TR* ἔπειτα | *epeita* sitten ἦλθον | *ēlthon* menin εἰς | *eis* τὰ | *ta*
κλίματα | *klimata* maakuntiin τῆς | *tēs* Συρίας | *Syrias* Syyrian καὶ |
kai ja τῆς | *tēs* Κιλικίας | *Kilikias* Kilikian

DELITZSCH אַחֲרַי־כֵּן | a'charei-chen בְּאֶרֶץ | ba'ti אֶל־גְּלִילֹת |
'el-gelilot סוּרְיָא | Sureja' וְקִילִיקְיָא | veQiliqeja'

TKIS Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakuntiin.

STLK2017 Sitten menin Syyrian ja Kilikian seudulle.

Biblia1776 Sitte tulin minä Syrian ja Kilikian maakuntiin.

22 *TR* ἤμην | *ēmēn* mutta olin δὲ | *de* ἀγνοούμενος | *agnooumenos*

tuntematon τῶ | *tō* προσώπῳ | *prosōpō* kasvoiltani ταῖς | *tais*
ἐκκλησίαις | *ekklēsiais* seurakunnissa τῆς | *tēs* Ἰουδαίας | *ioudaias*
Juudean ταῖς | *tais* jotka olivat ἐν | *en* Χριστῷ· | *Christō* Kristuksessa

DELITZSCH אָבֶל | 'aval קהילות | qehillot יהודה | Jehudah אֲשֶׁר
| 'asher בַּמָּשִׁיחַ | bamMashiach הֵנָּה | henna לֹא | lo' יָדַעוּ |
jade'u אֶת־פָּנָי | 'et-panai

TKIS Mutta olin kasvoiltani tuntematon Juudean seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa.

STLK2017 Mutta olin kasvoiltani tuntematon Juudean seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa.

Biblia1776 Ja minä olin tuntematoin kasvoista niille Juudean seurakunnille, jotka olivat Kristuksessa.

23 *TR* μόνον | *monon* ainoastaan δὲ | *de* ἀκούοντες | *akouontes* kuulleet
ἦσαν | *ēsan* olivat ὅτι | *hoti* että ὁ | *ho* se joka διώκων | *diōkōn* vainosi
ἡμᾶς | *hēmas* meitä ποτε | *pote* ennen νῦν | *nyn* nyt εὐαγγελίζεται |
euaggelidzetai julistaa τὴν | *tēn* πίστιν | *pistin* uskoa ἣν | *hēn* jota ποτε
| *pote* ennen ἐπόρθει | *eporthei* hävitti

DELITZSCH רַק־זֹאת | raq-zot בְּלִבָּד | bi'levad נִשְׁמָעוּ | shame'u
כִּי־הָאִישׁ | ki-ha'ish הָהוּא | hahu' אֲשֶׁר | 'asher הָיָה | haja
רֹדֵף | rodef אֶתְנוּ | 'otanu מֵאֵז | me'az עָתָה | 'atta הוּא | hu'
מְבַשֵּׁר | mevasser אֶת־הָאֱמוּנָה | 'et-ha'emuna אֲשֶׁר | 'asher
הָאֲבִידָה | he'evidah מִלְּפָנָי | millefanim

TKIS He olivat vain kuulleet: "Se joka ennen vainosi meitä, julistaa nyt ilosanomaa siitä uskosta, jota ennen hävitti."

STLK2017 He olivat vain kuulleet: "Meidän entinen vainoojamme julistaa nyt sitä uskoa, jota hän ennen hävitti",

Biblia1776 Mutta he olivat ainoastaan kuulleet, että se, joka meitä muinen vainosi, hän saarnaa nyt uskoa, jota hän muinen hävitti,

24 *TR* καὶ | *kai* ja ἐδόξαζον | *edoksadzōn* ylistivät ἐν | *en* ἐμοὶ | *emoi* minun tähteni τὸν | *ton* Θεόν | *Theon* Jumalaa

DELITZSCH וַיְהִלְלוּ | vaje'halelu בִּי | vi אֶת־הָאֱלֹהִים | 'et-ha'ELOHIM

TKIS Ja he ylistivät Jumalaa tähteni.

STLK2017 ja he ylistivät Jumalaa minun tähteni.

Biblia1776 Ja kiittivät minun tähteni Jumalaa.

2 luku

1 *TR* Ἐπειτα | *epeita* sitten διὰ | *dia* jälkeen δεκατεσσάρων | *dekatessarōn* neljäntoista ἐτῶν | *etōn* vuoden πάλιν | *palin* jälleen ἀνέβην | *anebēn* menin ylös εἰς | *eis* Ἱεροσόλυμα | *Ierosolyma* Jerusalemiin μετὰ | *meta* kanssa Βαρναβᾶ | *Barnaba* Barnabaan συμπαραλαβῶν | *symparalabōn* ottaen mukaan καὶ | *kai* myös Τίτον· | *Titon* Tiituksen

DELITZSCH אַחֲרֵי־כֵן | a'charei-chen מִקֶּזֶץ | miqqetz אַרְבַּע | 'arba' עֶשְׂרֵה | 'esreh שָׁנָה | shana שְׁבֻעֵי | shavti וְעָלִיתִי | ve'aliti לִירוּשָׁלַיִם | liJerushalaim עִם | 'im בַּר־נָבָא | Bar-naba' וְאֶקַּח | va'eqqach אִתִּי | 'itti גַּם | gam אֶת־טִיטוֹס | 'et-Titos

TKIS Sitten menin neljäntoista vuoden kuluttua jälleen ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin Tiituksenkin mukaani.

STLK2017 Sitten neljäntoista vuoden kuluttua menin taas ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin mukaani Tiituksenkin.

Biblia1776 Sitte neljäntoistakymmenen vuoden perästä menin minä taas Barnabaan kanssa ylös Jerusalemiin ja otin Tiituksen kanssani,

2 *TR* ἀνέβην | *anebēn* ja menin ylös δὲ | *de* κατὰ | *kata* johdosta

ἀποκάλυψιν | *apokalypsin* ilmestyksen καὶ | *kai* ja ἀνεθέμην | *anethemēn*
esitin αὐτοῖς | *autois* heille τὸ | *to* εὐαγγέλιον | *euaggelion* evankeliumin
ὃ | *ho* jota κηρύσσω | *kēryssō* julistan ἐν | *en* τοῖς | *tois* keskuudessa
ἔθνεσι | *ethnesi* pakanoiden κατ' | *kat* ἰδίαν | *idian* yksityisesti δὲ | *de*
τοῖς | *tois* heistä δοκοῦσι | *dokousi* arvostetuimmille μὴ | *mē* etten ehkä
πως | *pōs* εἰς | *eis* κενὸν | *kenon* turhaan τρέχω | *TRechō* juoksisi
ἔδραμον | *edramon* tai olisi juossut

DELITZSCH וְאֵעַל | vaa'al שָׁמָּה | shamma עַל־פִּי | 'al-pi מַחְזֵה
| machazeh וְאֲשִׁים | va'asim לְפָנֵיהֶם | lifneihem אֶת־הַבְּשׂוּרָה
| 'et-ha'besora אֲשֶׁר־קָרָאתִי | 'asher-qara'ti בְּגוֹיִם | vaggojim
וּבְיַחַד | uvejichud שְׁמֹתֶיהָ | samtihā לְפָנַי | lifnei הַחֲשׂוּבִים |
hachashuvim שֶׁבָּהֶם | shebbahem פֶּן־תִּהְיֶה | pen-tihjeh לְרִיק |
lariq מְרוּצָתִי | merutzati אֲשֶׁר | 'asher אֲרוּץ | 'arutz אוֹ־רָצֵתִי
| 'o-ratzeti

TKIS Mutta menin ylös ilmestyksen perusteella ja esitin heille sen ilosanoman,
jota julistan pakanain keskellä, mutta yksityisesti eniten arvostetuille, jotten ehkä
juoksisi tai olisi juossut turhaan.

STLK2017 Mutta menin sinne ilmestyksen johdosta ja esitin heille sen
evankeliumin, jota julistan pakanoiden keskuudessa. Esitin sen yksityisesti heistä
arvostetuimmille, etten ehkä juoksisi tai olisi juossut turhaan.

Biblia1776 Ja minä menin ylös ilmoituksen jälkeen ja asetin heidän eteensä sen
evankeliumin, jota minä pakanain seassa julistan: mutta erinomaisesti niiden
eteen, jotka jonakin pidetään, etten minä hukkaan juoksisi elikkä olisi jo juossut.

3 *TR* ἀλλ' | *all* mutta οὐδὲ | *oude* ei edes Τίτος | *Titos* Tiitusta ὁ | *ho*
joka oli σὺν | *syn* kanssani ἐμοί | *emoi* minun Ἑλληὺν | *hellēn*
kreikkalainen ὢν | *ōn* joka oli ἠναγκάσθη | *ēnagkasthē* pakotettu
περιτμηθῆναι· | *peritmēthēnai* ympärileikkauttamaan itseänsä

DELITZSCH אַבָּל | 'aval גַּם־טִיטוֹס | gam-Titos אֲשֶׁר | 'asher
אֶתִי | 'itti אֶף | 'af כִּי־יְוָנִי | ki-Jevani הוּא | hu' לֹא | lo'
הַכְּרַח | huchrach לְהִמּוֹל | le'himmol

TKIS Mutta ei edes seuralaistani Tiitusta, joka oli kreikkalainen, pakotettu ympärileikkauttamaan itseään.

STLK2017 Mutta ei edes Tiitusta, joka oli kanssani ja oli kreikkalainen, pakotettu ympärileikkauttamaan itseään.

Biblia1776 Mutta ei Titustakaan, joka minun kanssani oli, vaadittu itsiänsä ympärileikkauttamaan, vaikka hän Grekiläinen oli.

4 *TR* διὰ | *dia* vaan vuoksi δὲ | *de* τοὺς | *tous* παρεισάκτους |
pareisaktous salaa sisään tuotujen ψευδαδέλφους | *pseudadelphous* valheveljien
οἵτινες | *hoitines* jotka παρεισῆλθον | *pareisēlthon* soluttautuen
κατασκοπήσαι | *kataskopēsai* vakoilivat τὴν | *tēn* ἐλευθερίαν |
eleutherian vapauttamme ἡμῶν | *hēmōn* meidän ἣν | *hēn* joka ἔχομεν |
echomen meillä on ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou*
Jeesuksessa ἵνα | *hina* että ἡμᾶς | *hēmas* meitä καταδουλώσωνται· |
katadoulōsōntai orjuuttaisivat

DELITZSCH מִפְּנֵי | mipenei אַחֵי | 'achei הַשֶּׁקֶר | hash'sheqer
הַנְּכַנְסִים | hannichnasim בְּסֵתֶר | basseter בְּתוֹכֵנוּ | betochenu
אֲשֶׁר | 'asher בְּאוֹ | ba'u לְרַגֵּל | le'raggel אֶת־חַרְוֹתֵנוּ | 'et-
cherutenu אֲשֶׁר־לָנוּ | 'asher-lanu בְּיֵשׁוּעַ | beJESHUA הַמָּשִׁיחַ |
hamMashiach לְמַעַן | le'ma'an הַעֲבִידֵנוּ | ha'avidenu

TKIS Mutta salaa sisään tuotujen valheveljien vuoksi, jotka orjuuttaakseen meitä olivat soluttautuneet joukkoomme vakoilemaan vapauttamme, joka meillä on Kristuksessa Jeesuksessa,

STLK2017 Noiden sisään tunkeutuneiden valheveljien tähden, jotka orjuuttaakseen meitä olivat tulleet salaa vakoilemaan vapauttamme, mikä meillä

on Kristuksessa Jeesuksessa,

Biblia1776 Sillä kuin muutamat väärät veljet tunkeutuivat sisälle, ja jo olivat tulleet sisälle koettelemaan meidän vapauttamme, joka meillä Kristuksessa Jeesuksessa on, että he meitä orjuuteen vaatisivat;

5 *TR* οἷς | *hois* joille οὐδὲ | *oude* emme πρὸς | *pros* ὥραν | *hōran* hetkeksikään εἶξαμεν | *eiksamen* antaneet myöten τῇ | *tē* ὑποταγῇ | *hypotagē* alistumalla ἵνα | *hina* jotta ἢ | *hē* ἀλήθεια | *alētheia* totuus τοῦ | *tou* εὐαγγελίου | *euaggeliou* evankeliumin διαμείνη | *diameinē* säilyisi πρὸς | *pros* keskuudessa ὑμᾶς | *hymas* teidän

DELITZSCH אֲשֶׁר | 'asher לֹא־סָרְנוּ | lo'-sarnu לְמִשְׁמַתָּם | le'mishma'tam אֶל־אֵף | 'af-lo' שָׂא | sha'a אַחַת | 'achat לְמַעַן | le'ma'an אֲשֶׁר | 'asher תְּעִמְדוּ | ta'amod בְּקִרְבְּכֶם | beqirbechem אֲמִתָּה | 'amittah שֶׁל־הַבְּשׂוּרָה | shel-ha'besora

TKIS emme hetkeksikään alistumalla antaneet heille myöten, jotta ilosanoman totuus säilyisi keskellänne.

STLK2017 emme hetkeksikään alistuneet antamaan heille myöden, jotta evankeliumin totuus säilyisi keskuudessanne.

Biblia1776 Emmepä me tosin niille hetkeksikään myöntyneet kuuliaisuuteen, että evankeliumin totuus teidän tykönänne pysyväinen olis.

6 *TR* ἀπὸ | *apo* mutta noista δὲ | *de* τῶν | *tōn* δοκούντων | *dokountōn* arvostetuista εἶναι | *einai* jotka olivat τι | *ti* jotakin ὅποιοί | *hopioi* millaisia ποτε | *pote* sitten ἦσαν | *ēsan* olivatkin οὐδέν | *ouden* ei mitenkään μοι | *moi* minulle διαφέρει· | *diaferei* kuulu πρόσωπον | *prosōpon* ulkomuotoa Θεὸς | *Theos* Jumala ἀνθρώπου | *anthrōpou* ihmisen οὐ | *ou* ei λαμβάνει | *lambanei* huomioi ἐμοὶ | *emoi* sillä minulle γὰρ | *gar* οἱ | *oi* δοκοῦντες | *dokountes* arvostetut οὐδέν | *ouden* eivät mitään προσανέθεντο· | *prosanethento* lisänneet

DELITZSCH וּמֵאֵת | ume'et הַנְּחֻשָׁבִים | hanne'cheshavim לְהֵיּוֹת |
lihjot מָה | ma יְהִי | jihju מִי | mi נְשִׂיָהּ | shejjihju אֵינְנִי |
'einenni חוֹשֵׁשׁ | choshesh לָזֶה | lazeh כִּי | ki הָאֱלֹהִים |
ha'ELOHIM לֹא | lo' יִשָּׂא | jissa' פְּנֵי־אִישׁ | penei-'ish לִי | li
לֹא־הוֹסִיפוּ | lo'-hosifu הַחֹשָׁבִים | hachashuvim מְאוּמָה |
me'uma

TKIS Nuo taas, jotka olivat joksikin arvostettuja — millaisia lienevät olleet, ei kuulu minuun. Jumala ei katso ihmisen ulkomuotoon — nuo arvostetut eivät näet velvoittaneet minua mihinkään enempään.

STLK2017 Mutta noista arvostetuista – millaisia olivat ennen olleetkin, ei kuulu minulle, Jumala ei katso henkilöön – nuo arvossapidetyt eivät lisänneet siihen mitään,

Biblia1776 Mutta niihin, jotka jonakin pidetään, minkäkaltaiset he muinen olivat, ei minun mitään tule: ei Jumala katso ihmisen muotoa; sillä ne, jotka jonakin pidetään, ei minulle mitään opettaneet.

7 *TR* ἀλλὰ | *alla* vaan τούναντίον | *tounantion* päinvastoin ἰδόντες |
idontes nähdessään ὅτι | *hoti* että πεπίστευμαι | *pepisteumai* oli uskottu τὸ
| *to* minulle εὐαγγέλιον | *euaggelion* evankeliumi τῆς | *tēs* ἀκροβυστίας
| *akrobystias* ympärileikkaamattomille καθὼς | *kathōs* samalla tavalla kuin
Πέτρος | *Petros* Pietarille τῆς | *tēs* περιτομῆς | *peritomēs*
ympärileikatuille

DELITZSCH וַתְּהִי | va'tehi לְהַפְּךָ | le'hefech בְּרֵאוֹתָם | bir'otam
כִּי־הִפְּקְדָה | ki-hafeqeda לִי | li הַבְּשׂוּרָה | ha'besora אֶל־
הָעֵרְלִים | 'el-ha'arelim כְּמוֹ | kemo נְשִׂיָהּ | shehafaqad כִּי־פָא
| Cheifa' אֶל־הַמוּלִּים | 'el-hammulim

TKIS Vaan päinvastoin nähdessään, että minulle oli uskottu ilosanoma ympärileikkaamattomia varten niin kuin Pietarille ympärileikattuja varten —

STLK2017 vaan päinvastoin, kun näkivät, että minulle oli uskottu evankeliumin julistaminen ympärileikkaamattomille, samoin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille –

Biblia1776 Vaan sitä vastaan, kuin he näkivät, että minulle evankeliumi esinahan puoleen uskottu oli, niinkuin Pietarille ympärileikkauksen puoleen;

8 *TR* ὁ | *ho* sillä Hän γὰρ | *gar* ἐνεργήσας | *energēsas* joka voimaa antoi Πέτρῳ | *Petrō* Pietarin εἰς | *eis* ἀποστολὴν | *apostolēn* apostolin tehtävään τῆς | *tēs* περιτομῆς | *peritomēs* ympärileikatuille ἐνήργησε | *enērgēse* antoi voimaa καὶ | *kai* myös ἐμοὶ | *emoi* minulle εἰς | *eis* τὰ | *ta* keskuudessa ἔθνη | *ethnē* pakanoiden

DELITZSCH כִּי־הַפְעִיל | ki-happo'el בְּכִיפָא | beCheifa' לְשָׁלְחִי | le'shalecho אֶל־הַמּוֹלִים | 'el-hammulim הוּא־פְעַל | hu'-fa'al גַּם־ | gam-bi לְשָׁלְחִי | le'shalecheni אֶל־הַגּוֹיִם | 'el-ha'gojim

TKIS sillä Hän, joka teki Pietarin kykeneväksi apostolinvirkaan ympärileikattuja varten, teki myös minut kykeneväksi pakanoita varten —

STLK2017 sillä hän, joka antoi Pietarille voimaa hänen apostolinvirkaansa ympärileikattujen keskuudessa, antoi minullekin siihen voimaa pakanoiden parissa –

Biblia1776 (Sillä joka Pietarin kanssa oli voimallinen apostolin virassa ympärileikkauksen seassa, se on minunkin kanssani pakanain seassa voimallinen ollut,)

9 *TR* καὶ | *kai* ja γνόντες | *gnontes* tultuaan tuntemaan τὴν | *tēn* sen χάριν | *charin* armon τὴν | *tēn* joka δοθεῖσάν | *dotheisan* oli annettu μοι | *moi* minulle Ἰάκωβος | *Iakōbos* Jaakob καὶ | *kai* ja Κηφᾶς | *Kēfas* Keefas καὶ | *kai* ja Ἰωάννης | *Iōannēs* Johannes οἱ | *oi* joita δοκοῦντες | *dokountes* pidettiin στῦλοι | *styloi* pylväinä εἶναι | *einai* oleman δεξιᾶς | *deksias* oikeaa kättä ἔδωκαν | *edōkan* antoivat ἐμοὶ | *emoi* minulle καὶ | *kai* ja Βαρναβᾶ | *Barnaba* Barnabaalle κοινωνίας | *koinōnias* merkiksi yhteyden ἵνα | *hina* että ἡμεῖς | *hēmeis* me εἰς | *eis* τὰ | *ta* keskuuteen

ἔθνη | *ethnē* pakanoiden αὐτοὶ | *autoi* ja he δὲ | *de* εἰς | *eis* τὴν | *tēn*
keskuuteen περιτομήν· | *peritomēn* ympärileikattujen

DELITZSCH וְכַאֲשֶׁר | vecha'asher יַעֲקֹב | jade'u יְהוֹשָׁבִים | Ja'akov
וְכִיפָא | veCheifa' וְיֹחָנָן | veJochanan הַנְּחֻשְׁבִים |
hanne'cheshavim לְעַמּוּדִים | le'ammudim אֶת־הַחֶסֶד | 'et-hachesed
הַנְּתָן | hannittan לִי | li נָתַנוּ | natenu לִי | li וְלִבְר־נָבָא |
uleBar-naba' אֶת־יָד | 'et-jad יְמִינָם | jeminam וַיֵּצֵאוּ | vanne'ot
כִּי־יָלֵךְ | ki-nelech אֲנַחְנוּ | 'anachnu לְגוֹיִם | la'gojim וְהִמָּה |
vehemma לְמוֹלִים | lammulim

TKIS ja tultuaan tuntemaan sen armon, joka oli minulle annettu, Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita arvostettiin pylväinä, ojensivat minulle ja Barnabaalle yhteyden merkiksi oikean kätensä, jotta menisimme pakanain, he taas ympärileikattujen luo

STLK2017 ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä minulle oli annettu, niin Jaakob, Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle kättä yhteyden merkinä sopien, että me teemme työtä pakanoille ja he ympärileikatuille.

Biblia1776 Ja kuin he tunsivat sen armon, joka minulle annettu oli, niin Jakob ja Kephas ja Johannes, jotka patsaina pidettiin, antoivat minulle ja Barnabaalle kättä ja sopivat niin meidän kanssamme, että meidän pakanain seassa ja heidän ympärileikkauksen seassa saarnaaman piti,

10 *TR* μόνον | *monon* ainoastaan τῶν | *tōn* πτωχῶν | *ptōchōn* köyhiä ἵνα
| *hina* että μνημονεύωμεν | *mnēmoneuōmen* muistaisimme ὃ | *ho* jota
καὶ | *kai* myös ἐσπούδασα | *espoudasa* ahkeroiden αὐτὸ | *auto* sitä
τοῦτο | *touto* juuri ποιῆσαι | *poiēsai* teen

DELITZSCH רַק | raq שְׁנִיזְכֹר | shennizkor אֶת־הָאֲבִיּוֹנִים | 'et-
ha'evjonim אֲשֶׁר | 'asher גַּם־שָׁקַדְתִּי | gam-shaqadti לְעִשׂוֹתָהּ |

la'asotah

TKIS — kunhan vain muistaisimme köyhiä, niin kuin juuri olenkin ahkeroinut tehdä.

STLK2017 Meidän tuli vain muistaa köyhiä, ja sitä olenkin ahkeroinut tehdä.

Biblia1776 Ainoastaan että meidän piti vaivaisia muistaman, jota minä myös olen ahkeroinut tehdä.

11 *TR* Ὅτε | *hote* mutta kun δε | *de* ἦλθε | *ēlthe* tuli Πέτρος | *Petros*
Pietari εἰς | *eis* Ἀντιόχειαν | *Antiocheian* Antiokiaan κατὰ | *kata* vasten
πρόσωπον | *prosōpon* kasvoja αὐτῷ | *autō* häntä ἀντίεστην | *antestēn*
vastustin ὅτι | *hoti* siitä että κατεγνωσμένος | *kategnōsmenos* syytöksen
alainen ἦν | *ēn* hän oli

DELITZSCH וְכֵאֲשֶׁר | vecha'asher בָּא | ba' כִּיפָא | Cheifa'

לְאַנְטִיּוֹכֵיָא | le'Antijocheja' הוֹחַחְתִּי | hochachti אֶל־פְּנֵי | 'el-
panaiv דַּרְכּוֹ | darko מִפְּנֵי | mipenei שְׁהַיָּה־בּוֹ | shehaja-vo
אֲשָׁם | 'asham

TKIS Mutta kun Keefas tuli Antiokiaan, vastustin häntä vasten kasvoja, koska hän oli joutunut syytöksen alaiseksi.

STLK2017 Mutta kun Keefas tuli Antiokiaan, vastustin häntä julkisesti, koska häntä vastaan oli esitetty syytöksiä.

Biblia1776 Mutta kuin Pietari Antiokiaan tuli, niin minä olin julkisesti häntä vastaan, että kanne oli tullut hänen päällensä.

12 *TR* πρὸ | *pro* sillä ennen τοῦ | *tou* kuin γὰρ | *gar* ἐλθεῖν | *elthein* oli
tullut τινος | *tinis* eräitä miehiä ἀπὸ | *apo* luota Ἰακώβου | *Iakōbou*
Jaakobin μετὰ | *meta* kanssa τῶν | *tōn* ἐθνῶν | *ethnōn* pakanoiden
συνήσθιεν· | *synēsthien* yhdessä oli syönyt ὅτε | *ote* mutta heidän δε | *de*
ἦλθον | *ēlthon* tultuaan ὑπέστειλλε | *hypestelle* vetäytyi pois καὶ | *kai* ja
ἀφώριζεν | *afōridzen* pysytteli erillään ἑαυτόν | *heauton* itse φοβούμενος
| *foboumen* peläten τοὺς | *tous* ἐκ | *ek* περιτομῆς | *peritomēs*

ympärileikattuja

DELITZSCH כִּי | ki לְפָנָי | lifnei בא | vo' אַנָּשִׁים | 'anashim
עִם | me'et יַעֲקֹב | Ja'akov הָיָה | haja אָכַל | 'ochel
הָיוּ | 'im-ha'gojim יַחְדָּו | jachdav וְכַבְּאָם | uchevo'am הָיָה |
haja מִתְרַחֵק | mitracheq וּפְוֹרֵשׁ | uforesh מֵהֶם | mehem
מִיָּדָתוֹ | mijjir'ato אֶת־בְּנֵי | 'et-benei הַמִּילָה | hammila

TKIS Sillä ennen kuin Jaakobin luota oli tullut eräitä miehiä, hän oli syönyt pakanain kanssa, mutta heidän tultuaan hän vetäytyi pois ja pysytteli erillään peläten ympärileikattuja.

STLK2017 Sillä ennen kuin Jaakobin luota oli tullut muutamia miehiä, hän oli syönyt yhdessä pakanoiden kanssa, mutta heidän tultuaan hän vetäytyi pois ja pysytteli erillään peläten ympärileikattuja,

Biblia1776 Sillä ennenkuin joku Jakobin tyköä tuli, söi hän pakanain kanssa; vaan kuin ne tulivat, vältti hän, ja eroitti itsensä heistä, peljäten niitä, jotka ympärileikkauksesta olivat,

13 *TR* καὶ | *kai* ja συνυπεκρίθησαν | *synypekrithēsan* olivat tekopyhiä
kanssaan αὐτῶ | *autō* hänen καὶ | *kai* myös οἱ | *oi* λοιποὶ | *loipoi*
toiset Ἰουδαῖοι | *ioudaioi* juutalaiset ὥστε | *hōste* niin että καὶ | *kai* myös
Βαρναβᾶς | *Barnabas* Barnabas συναπήχθη | *synapēchthē* tempaistiin
mukaan αὐτῶν | *autōn* heidän τῇ | *tē* ὑποκρίσει | *hypokrisei*
tekopyhyyteen

DELITZSCH וַיִּכְחָשׁוּ | vaje'chachashu עִמּוֹ | 'immo גַּם־שָׂאֵר |
gam-she'ar הַיְהוּדִים | haJehudim עַד | 'ad כִּי־בָר־נָבָא | ki-Bar-
naba' גַּם־הוּא | gam-hu' נִדְּחַ | niddach אַחֲרָי | a'charei כְּחָשָׂם
| chachasham

TKIS Ja hänen kanssaan lankesivat tekopyhyyteen muutkin juutalaiset, niin että heidän tekopyhyytensä tempasi mukaan Barnabaankin.

STLK2017 ja hänen kanssaan lanquesivat ulkokultaisuuteen muutkin juutalaiset, niin että heidän ulkokultaisuutensa tempasi mukaansa Barnabaankin.

Biblia1776 Ja muutkin Juudalaiset viekastelivat hänen kanssansa, niin että Barnabaskin vieteltiin heidän ulkokullaisuudellansa.

14 *TR* ἀλλ' | *all* mutta ὅτε | *ote* kun εἶδον | *eidon* näin ὅτι | *hoti* että οὐκ | *ouk* eivät ὀρθοποδοῦσι | *orthopodousi* toimi oikein πρὸς | *pros* mukaan τὴν | *tēn* ἀλήθειαν | *alētheian* totuuden τοῦ | *tou* εὐαγγελίου | *euaggeliou* evankeliumin εἶπον | *eipon* sanoin τῷ | *tō* minä Πέτρῳ | *Petrō* Pietarille ἔμπροσθεν | *emprosthen* edessä πάντων | *pantōn* kaikkien εἰ | *ei* jos σὺ | *sy* sinä Ἰουδαῖος | *ioudaios* juutalainen ὑπάρχων | *hyparchōn* olet ἐθνικῶς | *ethnikōs* pakanain tavoin ζῆς | *dzēs* elät καὶ | *kai* ja οὐκ | *ouk* et Ἰουδαϊκῶς | *ioudaikōs* juutalaisten τί | *ti* miksi τὰ | *ta* ἔθνη | *ethnē* pakanoita ἀναγκάζεις | *anagkadzeis* vaadit Ἰουδαΐζειν | *ioudaidzein* elämään juutalaisten tavoin

DELITZSCH אַכֵּן | 'achen בְּרֵאוֹתַי | bir'oti אֵת | 'et אֲשֶׁר | 'asher לֹא | lo' יִשְׁרֹוּ | ish'sheru לְכַת | le'chet כְּאִמִּיתָה | ka'amittah שֶׁל־הַבְּשׂוּרָה | shel-ha'besora אֲמַרְתִּי | 'amarti אֶל־כֵּיפָא | 'el-Cheifa' בְּפְנֵי־כָל | bifnei-chol אִם־אֲתָה | 'im-'atta הַיְהוּדִי | hajJehudi תִּתְנַהֵג | titnaheg כְּנֹכְרִי | kenacheri וְלֹא | velo' כִּיהוּדִי | chihudi לָמָּה | lamma תִּכְרִיחַ | tachriach אֶת־הַגּוֹיִם | 'et-ha'gojim לְהִתְנַהֵג | le'hitnaheg כִּיהוּדִים | kajJehudim

TKIS Mutta nähdessäni, etteivät he vaella suoraan ilosanoman totuuden mukaan sanoin Pietarille* kaikkien kuullen: "Jos sinä, joka olet juutalainen, elät pakanain tavoin etkä juutalaisten, miksi pakotat pakanoita elämään juutalaisten tavoin?"

STLK2017 Mutta kun näin, etteivät he vaeltaneet suoraan evankeliumin totuuden mukaan, sanoin Keefaalle kaikkien edessä: "Jos sinä, joka olet juutalainen, noudatat pakanoiden tapoja etkä juutalaisten, miksi pakotat pakanoita noudattamaan juutalaisten tapoja?"

Biblia1776 Mutta kuin minä sen näin, ettei he oikein vaeltaneet evankeliumin totuuden jälkeen, sanoin minä Pietarille julkisesti kaikkein kuullen: jos sinä, joka Juudalainen olet, pakanain tavalla elät ja et Juudalaisten, miksis vaadit pakanoita Juudalaisten tavalla elämään?

15 *TR* ἡμεῖς | *hēmeis* me φύσει | *fysei* olemme luonnostaan Ἰουδαῖοι | *ioudaioi* juutalaisia καὶ | *kai* οὐκ | *ouk* emmekä ἐξ | *eks* ἐθνῶν | *ethnōn* pakana ἁμαρτωλοὶ | *hamartōloi* syntisistä

DELITZSCH הֵן | hen מִזְרַע | mizzera' הַיְהוּדִים | haJehudim אֲנַחְנוּ | 'anachnu וְלֹא | velo' חַטָּאִים | chatta'im מִן־הַגּוֹיִם | min-ha'gojim

TKIS Me olemme luonnostamme juutalaisia, emmekä pakanasyntisiä

STLK2017 Me olemme luonnostamme juutalaisia emmekä pakanasyntisiä.

Biblia1776 Me jotka olemme Juudalaiset luonnon puolesta ja emme syntiset pakanoista:

16 *TR* εἰδότες | *eidotes* tiedämme ὅτι | *hoti* että οὐ | *ou* ei δικαιοῦται | *dikaioutai* vanhurskaudu ἄνθρωπος | *anthrōpos* ihminen ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista νόμου | *nomou* lain ἐὰν | *ean* vaan μὴ | *mē* διὰ | *dia* πίστεως | *pisteōs* uskolla Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen καὶ | *kai* ἡμεῖς | *hēmeis* mekin εἰς | *eis* Χριστὸν | *Christon* Kristukseen Ἰησοῦν | *Iēsoun* Jeesukseen ἐπιστεύσαμεν | *episteusamen* uskomme ἵνα | *hina* että δικαιοθῶμεν | *dikaiōthōmen* vanhurskautuisimme ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen καὶ | *kai* οὐκ | *ouk* emmekä ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista νόμου· | *nomou* lain διότι | *dioti* koska οὐ | *ou* ei δικαιοθήσεται | *dikaiōthēsetai* vanhurskaudu ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista νόμου | *nomou* lain πᾶσα | *pasa* mikään σὰρξ | *sarks* liha

DELITZSCH וּמִדְּבַרְתֵּנוּ | umidda'tenu כִּי | ki לֹא־יִצְדָּק | lo'-jitzdaq אָדָם | 'adam מִתּוֹרָה | mittoch מַעֲשֵׂי | ma'asei הַתּוֹרָה | ha'torah

הַמְּשִׁיחַ | JESHUA | יְשׁוּעָה | 'im-be'emunat | אִם-בְּאֵמוּנַת | ki | כִּי
 | he'emannu | הֵאֱמַנּוּ | גַּם-אֲנַחְנוּ | gam-'anachnu | hamMashiach | הַמְּשִׁיחַ
 | le'ma'an | לְמַעַן | JESHUA | יְשׁוּעָה | bamMashiach | בַּמְּשִׁיחַ
 | hamMashiach | הַמְּשִׁיחַ | me'emunat | מֵאֵמוּנַת | nitzdaq | נִצְדָק
 | kol-basar | כָּל-בָּשָׂר | jitzdaq | יִצְדָק | lo' | לֹא | ha'torah | הַתּוֹרָה | mimma'asei | מִמַּעֲשֵׂי
 | kol-basar | כָּל-בָּשָׂר | jitzdaq | יִצְדָק | lo' | לֹא | ha'torah | הַתּוֹרָה | mimma'asei | מִמַּעֲשֵׂי

TKIS Mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain tekojen nojalla, vaan *Jeesuksen Kristuksen uskolla*, mekin olemme uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi Kristuksen uskon ansiosta eikä lain tekojen perusteella, koska mikään liha ei tule vanhurskaaksi lain tekojen avulla.

STLK2017 Mutta koska tiedämme, ettei ihmistä julisteta vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, mekin olemme uskoneet Kristukseen Jeesukseen, että meidät julistettaisiin vanhurskaiksi uskosta Kristukseen eikä lain teoista, koska mitään lihaa ei julisteta vanhurskaaksi lain teoista.

Biblia1776 Että me tiedämme, ettei ihminen lain töiden kautta vanhurskaaksi tule, vaan uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle: niin me myös olemme uskoneet Jesuksen Kristuksen päälle, että me vanhurskaaksi tulemme uskon kautta Kristuksen päälle, ja emme lain töiden kautta, sentähden ettei yksikään liha tule lain töiden kautta vanhurskaaksi.

17 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* ζητοῦντες | *dzētountes* tavoitellessamme
 δικαιωθῆναι | *dikaiōthēnai* vanhurskautumaan ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō*
 Kristuksessa εὐρέθημεν | *heurethēmen* havaitaan καὶ | *kai* αὐτοὶ | *autoi*
 itsemmekin ἁμαρτωλοὶ | *hamartōloi* syntisiksi ἄρα | *ara* onko Χριστὸς |
Christos Kristus ἁμαρτίας | *hamartias* synnin διάκονος | *diakonos* palvelija
 μὴ | *mē* ei γένοιτο | *genoito* missään tapauksessa

DELITZSCH וְאִם | ve'im בְּבִקְשֵׁנוּ | bevaqshenu לְהַצְדֵּק |
le'hitz'tzadeq בְּמִשְׁיַחַת | bamMashiach נִמְצָא | nimmatze' גַּם-אֲנַחְנוּ |
| gam-'anachnu חֲטָאִים | chatta'im הִנֵּה | hinneh הַמִּשְׁיַחַת |
hamMashiach מְשַׁרֵּת | me'sharet הַחֲטָא | ha'chet' חֲלִילָה | chalila

TKIS Mutta jos meidät itsemmekin pyrkiessämme vanhurskautumaan Kristuksessa, on havaittu syntiseksi, onko siis Kristus synnin palvelija? Eihän toki!

STLK2017 Mutta jos meidät itsemmekin on havaittu syntiseksi tavoitellessamme sitä, että meidät julistetaan vanhurskaiksi Kristuksessa, onko sitten Kristus synnin palvelija? Ei ikinä!

Biblia1776 Mutta jos me, koska me tahdomme Kristuksen kautta vanhurskaaksi tulla, löydetään myös itse syntiseksi, onko siis Kristus synnin palvelija? Pois se!

18 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* ἄ | *ha* minkä κατέλυσα | *katelysa*
hajoitin ταῦτα | *tauta* saman πάλιν | *palin* taas οἰκοδομῶ | *oikodomō*
rakennan παραβάτην | *parabatēn* omavaltaiseksi ἐμαυτὸν | *emauton* itseni
συνίστημι | *synistēmi* osoitan

DELITZSCH כִּי | ki אִם-אֲשׁוּב | 'im-'ashuv וְאֶבְנֶה | ve'evneh
אֶת-מַה-שֶּׁשַׁתַּרְתִּי | 'et-mah-shessatarti אֲנִי | 'ani עֹשֶׂה | 'oseh
אֶת-עַצְמִי | 'et-'atzmi פֶּשַׁע | pshea'

TKIS Sillä jos taas rakennan sen minkä olen hajoittanut, osoitan olevani lain rikkoja.

STLK2017 Sillä jos uudestaan rakennan sitä, minkä olen hajottanut maahan, osoitan olevani lainrikkoja.

Biblia1776 Sillä jos minä sitä taas rakennan, jota minä särkenyt olen, niin minä teen itseni ylitsekäyväksi.

19 *TR* ἐγὼ | *egō* sillä minä γὰρ | *gar* διὰ | *dia* kautta νόμου | *nomou*
lain νόμῳ | *nomō* laille ἀπέθανον | *apethanon* olen kuollut ἵνα | *hina*

että Θεῶ | *Theō* Jumalalle ζήσω | *dzēsō* eläisin Χριστῶ | *Christō*
Kristuksen συνεσταύρωμαι | *synestaurōmai* kanssa olen naulattu ristille

DELITZSCH כִּי־מַתִּי | ki-matti אָנִי | 'ani לְתוֹרָה | lattora עַל־יְדֵי
| 'al-jedei הַתּוֹרָה | ha'torah לְמַעַן | le'ma'an אֶחְיֶה | 'echjeh
לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM

TKIS Sillä olen lain vaikutuksesta kuollut laille, elääkseni Jumalalle. Olen
Kristuksen kanssa naulittu ristiin.

STLK2017 Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, jotta eläisin Jumalalle.

Biblia1776 Mutta minä olen lain kautta laista kuollut pois, että minä Jumalassa
eläisin.

20 *TR* ζῶ | *dzō* ja elän δὲ | *de* οὐκέτι | *ouketi* en enää ἐγώ | *egō* minä
ζῆ | *dzē* vaan elää δὲ | *de* ἐν | *en* ἐμοὶ | *emoi* minussa Χριστός |
Christos Kristus ὁ | *ho* ja minkä δὲ | *de* νῦν | *nyn* nyt ζῶ | *dzō* elän
ἐν | *en* σαρκί | *sarki* lihassa ἐν | *en* πίστει | *pistei* uskossa ζῶ | *dzō*
elän τῆ | *tē* Hänen τοῦ | *tou* Υἱοῦ | *Hyiou* Pojan τοῦ | *tou* θεοῦ |
Theou Jumalan τοῦ | *tou* joka ἀγαπήσαντός | *agapēsantos* on rakastanut
με | *me* minua καὶ | *kai* ja παραδόντος | *paradontos* antanut ἑαυτὸν |
heauton itsensä ὑπὲρ | *hyper* edestä ἐμοῦ | *emou* minun

DELITZSCH עִם־הַמָּשִׁיחַ | 'im-hamMashiach נִצְלַבְתִּי | nitzlavti
וְאִין־עוֹד | ve'ein-'od אֲנֹכִי | 'anochi הַחַי | hachai כִּי | ki
הַמָּשִׁיחַ | 'im-hamMashiach הוּא | hu' הַי | chai בְּקִרְבִּי | beqirbi
וְאֲשֶׁר | va'asher אָנִי | 'ani הַי | chai עִתָּה | 'atta בְּבִשְׂרִי |
vabbasar אֶחְיֶה | 'echjeh בְּאֵמוּנַת | be'emunat בְּנֵי־אֱלֹהִים | Ben-
'ELOHIM אֲשֶׁר | 'asher אֶהְבֵּנִי | 'ahavani וַיִּתֵּן | vajjitten אֶת־
נַפְשִׁי | 'et-nafesho בְּעַדִּי | ba'adi

TKIS Ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa. Mutta minkä nyt elän lihassa, sen elän Jumalan Pojan uskossa, Hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä alttiiksi puolestani.

STLK2017 Olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, mutta elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa, ja minkä nyt elän lihassa, sen elän uskossa Jumalan Poikaan, häneen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni.

Biblia1776 Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Mutta minä elän, en silleen minä, vaan Kristus elää minussa; sillä jota minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, joka on minua rakastanut ja antoi itsensä minun edestäni.

21 *TR* οὐκ | *ouk* en ἀθετῶ | *athetō* tee mitättömäksi τὴν | *tēn* χάριν | *charin* armoa τοῦ | *tou* Θεοῦ· | *Theou* Jumalan εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* διὰ | *dia* kautta νόμου | *nomou* lain δικαιοσύνη | *dikaiosynē* on vanhurskaus ἄρα | *ara* niin Χριστὸς | *Christos* Kristus δωρεὰν | *dōrean* turhaan ἀπέθανεν | *apethanen* on kuollut

DELITZSCH לֹא | lo' אַמָּאָס | 'em'as אֶת־חֶסֶד | 'et-chesed
הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM כִּי | ki אֵלָיו | 'illu תִּהְיֶה | tihjeh
יְדֵי | 'al-jedei הַתּוֹרָה | ha'torah צְדָקָה | tzedaqa הִנֵּה | hinneh
חִנָּם | chinnam מֵת | met הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS En tee mitättömäksi Jumalan armoa. Sillä jos vanhurskaus tulee lain nojalla, niin Kristus on turhaan kuollut.

STLK2017 En tee mitättömäksi Jumalan armoa, sillä jos vanhurskaus on lain kautta, silloin Kristus on turhaan kuollut.

Biblia1776 En minä hylkää Jumalan armoa; sillä jos vanhurskaus tulee laista, niin on Kristus hukkaan kuollut.

3 luku

1 *TR* ὧ | *ō* Oi te ἀνόητοι | *anoētoi* älyttömät Γαλάται | *Galatai*
galatalaiset τίς | *tis* kuka ὑμᾶς | *hymas* teidät ἐβάσκανε | *ebaskane* on

lumonnut τῆ | *tē* ἀληθεία | *alētheia* totuudelle μὴ | *mē* ettette πείθεσθαι
| *peithesthai* ole kuuliaiset οἷς | *hois* teidät joiden κατ' | *kat* eteen
ὀφθαλμούς | *ofthalmous* silmien Ἰησοῦς | *Iēsous* Jeesus Χριστὸς |
Christos Kristus προεγράφη | *proegrafē* oli kuvattu ἐν | *en* keskuudessanne
ὑμῖν | *hymin* teidän ἐσταυρωμένος | *estaurōmenos* ristiinnaulittuna

DELITZSCH אָהָה | 'ahah גַּלָּטִים | galatim חֲסָרֵי | chasrei דַּעַת
| da'at מִי | mi הַתְּעָה | hit'a אֶתְכֶם | 'etchem בְּכַשְׁפּוֹ |
bich'shafaiֵב מִשְׁמַעַי | mish'shemoa' אֶל־הָאֱמֶת | 'el-ha'emet אֲחֵרֵי
| a'charei אֲשֶׁר | 'asher צִיר | tzujjar בְּתוֹכְכֶם | betochechem
יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach הַצֵּלוּב | hatz'tzaluv
לְנֶגֶד | le'neged עֵינֵיכֶם | 'eineichem

TKIS Oi älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät (niin ettette ole totuudelle kuuliaisia, teidät) joitten silmän eteen Jeesus Kristus oli kuvattu (keskellänne) ristiinnaulittuna?

STLK2017 Voi teitä, te typerät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät luottamasta totuuteen, teidät, joiden silmien eteen Jeesus Kristus oli kirjoitettu ristiinnaulittuna?

Biblia1776 Te hullut Galatalaiset! kuka teidät on vimmannut totuutta uskomasta? joiden silmäin eteen Jesus Kristus kirjoitettu oli, teidän seassanne ristiinnaulittu.

2 **TR** τοῦτο | *touto* tämän μόνον | *monon* ainoastaan θέλω | *thelō* tahdon
μαθεῖν | *mathein* saada tietää ἀφ' | *af* ὑμῶν | *hymōn* teiltä ἐξ | *eks*
ἔργων | *ergōn* teoistako νόμου | *nomou* lain τὸ | *to* Πνεῦμα | *Pneuma*
Hengen ἐλάβετε | *elabete* saitte ἢ | *ē* vai ἐξ | *eks* ἀκοῆς | *akoēs*
kuulemisesta πίστεως | *pisteōs* uskon

DELITZSCH זֹאת | zot לְבַד | le'vad חֲפָצְתִי | chafatzti לְלַמֵּד |
lilmod מִכֶּם | mikkem הָאִם | ha'im מִמַּעֲשֵׂי | mimma'asei

הַתּוֹרָה | ha'torah קִבַּלְתֶּם | qibbaltem אֶת־הַרוּחַ | 'et-haRuach
אוֹ | 'o מִשְׁמוּעַת | mish'shemu'at הָאֱמוּנָה | ha'emuna

TKIS Tämän vain haluan teiltä kuulla: lain tekojen nojallako saitte Hengen vai uskon saarnan avulla?

STLK2017 Tahdon saada teiltä tietää vain tämän: lain teoistako saitte Hengen vai uskon saarnasta?

Biblia1776 Sen tahdon minä ainoastaan teiltä tietää: oletteko te Hengen saaneet lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta?

3 *TR* οὕτως | *houtōs* niinkö ἀνόητοί | *anoētoi* älyttömiä ἐστε | *este* olette
ἐναρξάμενοι | *enarksamenoι* aloitatte Πνεύματι | *Pneumati* Hengessä vῦν
| *nyn* nyt σαρκί | *sarki* lihassa ἐπιτελεῖσθε | *epiteleisthe* lopetatte

DELITZSCH הַאֲתֶם | ha'attem סְכָלִים | sechalim כֹּל־כָּךְ | kol-kach
אֲשֶׁר | 'asher הַחִלּוֹתֶם | hachillotem בְּרוּחַ | baruach וְעַתָּה |
ve'atta תְּכַלּוּ | techallu בְּבֶשֶׂר | vabbasar

TKIS Oletteko niin älyttömiä? Te aloititte Hengessä, lihassako nyt päätätte?

STLK2017 Niinkö typeriä olette? Te aloititte Hengessä, lihassako nyt lopetatte?

Biblia1776 Oletteko te niin tomppelit? Hengessä te olette alkaneet, tahdotteko te nyt lihassa lopettaa?

4 *TR* τοσαῦτα | *tosauta* niinkö paljon ἐπάθετε | *epathete* olette kärsineet
εἰκῆ | *eikē* turhaan εἶ | *ei* jollette γε | *ge* καὶ | *kai* myös εἰκῆ | *eikē*
hyödyttömästi

DELITZSCH הַחֲזוֹת | hachazot סְבָלִים | sevaltem לְרִיק | lariq
אִם־אָמֵן | 'im-'amenam אַךְ־לְרִיק | 'ach-lariq

TKIS Oletteko niin paljon turhaan kärsineet — jos tosiaankin turhaan?

STLK2017 Niin paljonko olette turhaan kärsineet? – jos se on ollut turhaa.

Biblia1776 Oletteko te niin paljon hukkaan kärsineet? Jos se muutoin hukassa

on.

5 *TR* ὁ | *ho* koska Hän οὖν | *oun* ἐπιχορηγῶν | *epichorēgōn* on antanut ὑμῖν | *hymin* teille τὸ | *to* Πνεῦμα | *Pneuma* Hengen καὶ | *kai* ja ἐνεργῶν | *energōn* vaikuttanut δυνάμεις | *dynameis* voimatekoja ἐν | *en* keskuudessa ὑμῖν | *hymin* teidän ἐξ | *eks* ἑργῶν | *ergōn* teoistako νόμου | *nomou* lain ἢ | *ē* vai ἐξ | *eks* ἀκοῆς | *akoēs* kuulemisesta πίστεως | *pisteōs* uskon

DELITZSCH הִנֵּה | *hinneh* הַמַּפְיָק | *hammefiq* לָכֶם | *la'chem* אֶת־הַרוּחַ | *'et-haRuach* וּפְעֵל | *ufo'el* בְּכֶם | *bachem* גְּבוּרוֹת | *gevurot* הַכִּי | *hachi* מִמַּעֲשֵׂי | *mimma'asei* הַתּוֹרָה | *ha'torah* הוּא | *hu'* עֹשֶׂה | *'oseh* אֵלֶּה | *'elleh* אִו | *'o* מִשְׁמוֹעַת | *mish'shemu'at* הַאֱמוּנָה | *ha'emuna*

TKIS Joka siis antaa teille Hengen ja tekee voimatekoja keskellänne, vaikuttaako Hän lain tekojen perusteella vai uskon saarnan välityksellä?

STLK2017 Joka siis antaa teille Hengen ja tekee voimatekoja keskuudessanne, saako hän sen aikaan lailla vai uskon saarnalla,

Biblia1776 Joka siis teille hengen antaa ja tekee voimalliset työt teidän seassanne, tekeekö hän sen lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta?

6 *TR* καθὼς | *kathōs* niinkuin Ἀβραὰμ | *Abraam* Aabraham ἐπίστευσε | *episteuse* uskoi τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalaa καὶ | *kai* ja ἐλογίσθη | *elogisthē* se luettiin αὐτῷ | *autō* hänelle εἰς | *eis* δικαιοσύνην | *dikaiosynēn* vanhurskaudeksi

DELITZSCH כַּאֲשֶׁר | *ka'asher* הָאֱמִיִן | *he'emin* אַבְרָהָם | *'Avraham* בְּאֵלֹהִים | *be'ELOHIM* וַתְּחַשֵּׁב | *va'techashev* לוֹ | *lo* לְצַדִּיקָה | *litzedaqa*

TKIS niin kuin "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle

vanhurskaudeksi.”

STLK2017 samalla tavalla kuin "Aabraham uskoi Jumalaa [], ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi"?

Biblia1776 Niinkuin Abraham oli Jumalan uskonut, ja se on luettu hänelle vanhurskaudeksi,

7 *TR* γινώσκετε | *ginōskete* tietäkää ἄρα | *ara* sentähden ὅτι | *hoti* että οἱ
| *oi* ne ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta οὗτοι | *houtoi* tästä εἰσιν |
eisin ovat υἱοί | *hyioi* lapset Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamin

DELITZSCH דְּעוּ | de'u אֶפֹא | 'efo' כִּי־בְנֵי | ki-benei הָאֱמוּנָה |
ha'emuna בְּנֵי | benei אַבְרָהָם | 'Avraham הֵמָּה | hemma

TKIS Tietäkää siis, että jotka nojaavat uskoon, ne ovat Aabrahamin lapsia.

STLK2017 Tietäkää siis, että ne, jotka ovat uskosta, ovat Aabrahamin lapsia.

Biblia1776 Niin te myös jo tiedätte, että jotka uskossa ovat, ne ovat Abrahamin lapset.

8 *TR* προῖδοῦσα | *proidoussa* ja nähdessä edeltä δὲ | *de* ἢ | *hē* γραφή |
grafē Kirjoitukset ὅτι | *hoti* että ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta
δικαιοῖ | *dikaioi* vanhurskauttaa τὰ | *ta* ἔθνη | *ethnē* pakanat ὁ | *ho*
Θεὸς | *Theos* Jumala προεσηγγελίσαστο | *proeuēngelisato* edeltä ilmoittaen
τῷ | *tō* Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamille ὅτι | *hoti* että Ἐυλογηθήσονται
| *eulogēthēsontai* tulevat siunatuksi ἐν | *en* σοὶ | *soi* sinussa πάντα |
panta kaikki τὰ | *ta* ἔθνη | *ethnē* kansat

DELITZSCH וְהַמְקִרָא | ve'hammiqra' בְּרֵאשִׁיתוֹ | bir'oto מְרֹאשׁ |
merosh כִּי | ki הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM יֵצְדִיק | jatzdiq אֶת־
הַגּוֹיִם | 'et-ha'gojim מִתּוֹךְ | mittoch הָאֱמוּנָה | ha'emuna קִידֵם |
qiddem לְבַעֲשֵׂר | le'vasser אֶת־אַבְרָהָם | 'et-'Avraham לֵאמֹר |
le'mor וְנִבְרָכוּ | venivrechu בְּךָ | vecha כָּל־הַגּוֹיִם | kol-ha'gojim

TKIS Ja koska Raamattu edeltä näki, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskon perusteella, se edeltäpäin julisti Aabrahamille ilosanoman: "Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi."

STLK2017 Raamatun nähdessä edeltä, että Jumala lukee pakanat vanhurskaiksi uskosta, se julisti Aabrahamille edeltä tämän hyvän sanoman: "Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi."

Biblia1776 Mutta Raamattu oli sitä jo ennen katsonut, että Jumala pakanatkin uskon kautta vanhurskaaksi tekee; sentähden hän edellä ilmoitti Abrahamille: sinussa (sanoo hän) kaikki pakanat pitää siunatut oleman.

9 *TR* ὥστε | *hōste* siis jotka oi | *oi* ovat ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta εὐλογοῦνται | *eulogountai* siunataan σὺν | *syn* yhdessä τῷ | *tō* πιστῷ | *pistō* uskovan Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamin

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken בְּנֵי | *benei* הָאֱמוּנָה | *ha'emuna* יְתִבְרְכוּ | *jitbarechu* עִם־אַבְרָהָם | 'im-'Avraham הַמְאֲמִינִים | *hamma'amin*

TKIS Siis ne, jotka nojaavat uskoon, tulevat siunatuiksi yhdessä uskovan Aabrahamin kanssa.

STLK2017 Näin ollen ne, jotka ovat uskosta, siunataan uskovan Aabrahamin kanssa.

Biblia1776 Niin tulevat kaikki ne, jotka uskosta ovat, siunatuksi uskovaisen Abrahamin kanssa.

10 *TR* ὅσοι | *hosoi* sillä kaikki jotka γὰρ | *gar* ἐξ | *eks* ἔργων | *ergōn* teoista νόμου | *nomou* lain εἰσὶν | *eisin* ovat ὑπὸ | *hypo* ἀλλὰ κατὰραν | *kataran* kirouksen εἰσί· | *eisi* ovat γέγραπται | *gegraptai* sillä on kirjoitettu γὰρ | *gar* Ἐπικατάρατος | *epikataratos* kirottu πᾶς | *pas* jokainen ὃς | *hos* joka οὐκ | *ouk* ei ἐμμένει | *emmenei* pysy ἐν | *en* πᾶσι | *pasi* kaikessa τοῖς | *tois* mikä γεγραμμένοις | *gegrammenois* on kirjoitettu ἐν | *en* τῷ | *tō* βιβλίῳ | *bibliō* kirjaan τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain τοῦ | *tou* (että) ποιῆσαι | *poiēsai* tekee αὐτά | *auta* ne

DELITZSCH כִּי | ki בְּנֵי | benei מַעֲשֵׂי | ma'asei הַתּוֹרָה | ha'torah
תַּחַת | tachat הַקְּלָלָה | haqqelala הֵמָּה | hemma שְׁנֵי־אֲמָר |
shenne'emar אָרוּר | 'arur אֲשֶׁר | 'asher לֹא־יָקִים | lo'-jaqim אֶת־
בְּסֵפֶר | 'et-kol-ha'devarim הַכְּתוּבִים | haKetuvim כָּל־הַדְּבָרִים |
be'sefer הַתּוֹרָה | ha'torah לַעֲשׂוֹת | la'asot אֹתָם | 'otam

TKIS Kaikki ne taas, jotka elävät lain teoista, ovat kirouksen alaisia, sillä on kirjoitettu: "Kirottu on jokainen, joka ei pysy kaikessa, mitä on kirjoitettu lain kirjaan, niin että hän sen tekee."

STLK2017 Sillä kaikki, jotka ovat lain teoista, ovat kirouksen alaisia, sillä kirjoitettu on: "Kirottu on jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettuna lain kirjassa, niin että hän sen tekee."

Biblia1776 Sillä niin monta, jotka lain töissä riippuvat, ovat kirouksen alla; sillä kirjoitettu on: kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikissa mitä lakiraamatussa kirjoitettu on, että hän niitä tekis.

11 *TR* ὅτι | *hoti* ja että δὲ | *de* ἐν | *en* νόμῳ | *nomō* lain kautta οὐδεὶς
| *oudeis* ei kukaan δικαιοῦται | *dikaioutai* tule vanhurskaaksi παρὰ | *para*
edessä τῷ | *tō* Θεῷ | *Theō* Jumalan δῆλον· | *dēlon* sillä selvää on ὅτι |
hoti että ὁ | *ho* δίκαιος | *dikaios* vanhurskas ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs*
uskosta ζήσεται· | *dzēsetai* elää

DELITZSCH וְגַלְוִי | vegalui הוּא | hu' כִּי | ki עַל־יְדֵי | 'al-jedei
הַתּוֹרָה | ha'torah לֹא־יִצְדָּק | lo'-jitzdaq הָאָדָם | ha'adam לְפָנָי
| lifnei הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM כִּי־צַדִּיק | ki-tzadiq בְּאֵמוּנָתוֹ |
be'emunato יִחְיֶה | jichjeh

TKIS Ja ilmeistä on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain avulla, sillä "vanhurskas on elävä uskosta."

STLK2017 Selvää on, ettei ketään julisteta vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta, koska "vanhurskas on elävä uskosta."

Biblia1776 Mutta ettei kenkään vanhurskaaksi tule Jumalan edessä lain kautta, se on tiettävä; sillä vanhurskaan pitää elämän uskosta.

12 *TR* ὁ | *ho* δὲ | *de* mutta νόμος | *nomos* laki οὐκ | *ouk* ei ἔστιν | *estin* ole ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta ἀλλ' | *all* vaan ὁ | *ho* joka ποιήσας | *poiēsas* tekee αὐτὰ | *auta* ne ἄνθρωπος | *anthrōpos* ihminen ζήσεται | *dzēsetai* se elää ἐν | *en* αὐτοῖς | *autois* niissä

DELITZSCH וְהַתּוֹרָה | ve'hattora אֵינְנָה | 'einenna מִן־הָאֱמוּנָה | min-ha'emuna כִּי | ki אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה | 'im-'asher-ja'aseh אֹתָם | 'otam הָאָדָם | ha'adam וְחַי | vachai בְּהֶם | bahem

TKIS Mutta laki ei ole uskon asia, vaan "se (ihminen), joka ne täyttää, on niistä elävä.”

STLK2017 Mutta laki ei ole uskosta, vaan: "Se, joka ne täyttää, on niistä elävä.”

Biblia1776 Mutta laki ei ole uskosta, vaan ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä.

13 *TR* Χριστὸς | *Christos* Kristus ἡμᾶς | *hēmas* meidät ἐξηγόρασεν | *eksēgorasen* osti vapaaksi ἐκ | *ek* τῆς | *tēs* κατάρας | *kataras* kirouksesta τοῦ | *tou* νόμου | *nomou* lain γενόμενος | *genomenos* tulemalla ὑπὲρ | *hyper* puolesta ἡμῶν | *hēmōn* meidän κατάρα· | *katara* kiroukseksi γέγραπται | *gegraptai* sillä on kirjoitettu γὰρ | *gar* Ἐπικατάρατος | *epikataratos* kirottu on πᾶς | *pas* jokainen ὁ | *ho* joka κρεμάμενος | *kremamenos* riippuu ἐπὶ | *epi* ξύλου· | *ksylou* puussa

DELITZSCH הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach פָּדָנוּ | padanu מִקְּלָלָת | miqqillat הַתּוֹרָה | ha'torah בְּהִיּוֹתוֹ | bihjoto לְקִלְלָה | liqlala בְּעֵדְנוּ | ba'adenu שֶׁנֶּעֱמַר | shenne'emar קְלָלָת | qillat אֱלֹהִים | 'ELOHIM תְּלוּי | talui

TKIS Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta tulemalla kiroukseksi

puolestamme — sillä on kirjoitettu: "Kirottu on jokainen, joka riippuu puussa" — *STLK2017* Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi edestämme – sillä kirjoitettu on: "Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu" –

Biblia1776 Mutta Kristus on meitä lunastanut lain kirouksesta, koska hän tuli kiroukseksi meidän edestämme; sillä kirjoitettu on: kirottu on jokainen, joka puussa riippuu,

14 *TR* ἵνα | *hina* että εἰς | *eis* τὰ | *ta* ἔθνη | *ethnē* pakanoille ἢ | *hē* εὐλογία | *eulogia* siunaus τοῦ | *tou* Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamin γένηται | *genētai* tulisi ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa ἵνα | *hina* että τὴν | *tēn* ἐπαγγελίαν | *epaggelian* luvatun τοῦ | *tou* Πνεύματος | *Pneumatos* Hengen λάβωμεν | *labōmen* saisimme διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs* πίστεως | *pisteōs* uskon

DELITZSCH לְמַעַן | le'ma'an אֲשֶׁר | 'asher תְּבֹא | tavo' בְּרִכַּת | birkat אַבְרָהָם | 'Avraham בְּמַשִּׁיחַ | bamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA עַל־הַגּוֹיִם | 'al-ha'gojim לְמַעַן | le'ma'an אֲשֶׁר | 'asher נִשְׂאָה | nissa' אֶת־הַבְּטָחָת | 'et-havtachat הַרוּחַ | haRuach עַל־יְדֵי | 'al-jedei הָאֱמוּנָה | ha'emuna

TKIS jotta Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa pakanain osaksi, niin että uskon avulla saisimme luvatun Hengen.

STLK2017 että Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa Kristuksessa pakanoiden osaksi ja uskon kautta saisimme luvatun Hengen.

Biblia1776 Että Abrahamin siunaus pitäis pakanain ylitse Jeesuksessa Kristuksessa tuleman, ja me niin saisimme uskon kautta sen luvatun Hengen.

15 *TR* Ἀδελφοί | *adelfoi* veljet κατὰ | *kata* τὸν ἄνθρωπον | *anthrōpon* ihmisen λέγω· | *legō* puhun ὁμως | *homōs* samoin ἀνθρώπου | *anthrōpou* ihmisen κεκυρωμένην | *kekyrōmenēn* vahvistamaa διαθήκην | *diathēkēn* testamenttia οὐδεὶς | *oudeis* ei kukaan ἀθετεῖ | *athetei* kumoa

ἐπιδιατάσσεται | *epidiatassetai* tehden lisämääräyksiä

DELITZSCH אַחַי | 'achai לְפִי | le'fi דְּרֶךְ־אָדָם | derech-'adam
אֲדַבֵּר | 'adaber אֶפְלוּ | 'afillu בְּרִית | berit שֵׁל־בֶּן־אָדָם | shel-
ben-'adam אִם־מְקַיְמֶת | 'im-mequjjemet הִיא | hi' לֹא | lo'
יִפְרָנָה | jeferenna אִישׁ | 'ish גַּם | gam לֹא־יוֹסִיף | lo'-josif
עָלֶיהָ | 'aleha דְּבַר | davar

TKIS Veljet, puhun ihmisen tavoin. Kukaan ei kumoa ihmisenkään vahvistettua testamenttia eikä lisää siihen.

STLK2017 Veljet, puhun ihmisten tavalla. Eihän kukaan voi kumota ihmisenkään vahvistettua testamenttia eikä siihen mitään lisätä.

Biblia1776 Rakkaat veljet! minä puhun ihmisten tavalla. Ei yksikään riko ihmisen testamenttia, koska se vahvistettu on, eikä siihen mitään lisää.

16 *TR* τῶ | *tō* vaan δὲ | *de* Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamille ἐρρήθησαν
| *errēthēsan* tulevat αἱ | *hai* ἐπαγγελίαι | *epaggeliai* lupaukset καὶ | *kai*
ja τῶ | *tō* σπέρματι | *spermati* siemenelleen αὐτοῦ | *autou* hänen οὐ |
ou hän ei λέγει | *legei* sano καὶ | *kai* ja τοῖς | *tois* σπέρμασιν |
spermasin siemenilleen ὡς | *hōs* kuin ἐπὶ | *epi* πολλῶν | *pollōn* monille
ἄλλ' | *all* vaan ὡς | *hōs* kuin ἐφ' | *ef* ἑνός | *henos* yhdestä καὶ | *kai*
ja τῶ | *tō* σπέρματί | *spermati* siemenellesi σου | *sou* sinun ὅς | *hos*
joka ἐστὶ | *esti* on Χριστός | *Christos* Kristus

DELITZSCH וְהִנֵּה | ve'hinneh לְאַבְרָהָם | le'Avraham נְאֻמְרוּ |
ne'emru הַהֲבֵטָחוֹת | hahavetachot וְלִזְרָעוֹ | ulezar'o וְלֹא־אָמַר |
velo'-'amar וְלִזְרָעֶיךָ | velizra'echa כָּאֵלּוּ | ke'illu לְרַבִּים | larabbim
אֵלָּא | 'ella' כָּאֵלּוּ | ke'illu לְיַחֲדִיד | le'jachid וְלִזְרָעֶיךָ | ulezar'acha
וְהוּא | vehu' הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS Mutta lupaukset lausuttiin Aabrahamille ja hänen jälkeläiselleen. Hän ei sano: "ja jälkeläisille" ikään kuin monesta, vaan ikään kuin yhdestä: "ja jälkeläisesi", joka on Kristus,"

STLK2017 Mutta nyt lausuttiin lupaukset Aabrahamille ja hänen siemenelleen. Hän ei sano: "Ja siemenille", ikään kuin monesta, vaan ikään kuin yhdestä: "Ja sinun siemenellesi", joka on Kristus.

Biblia1776 Lupaukset ovat tosin Abrahamille ja hänen siemenellensä annetut; ei hän sano: ja siemenille, niinkuin monesta, vaan niinkuin yhdestä: ja sinun siemenessä, joka on Kristus.

17 **TR** τοῦτο | *touto* ja tästä δὲ | *de* λέγω· | *legō* puhun διαθήκην | *diathēkēn* testamenttia προκεκυρωμένην | *prokekyrōmenēn* ennen vahvistamaa ὑπὸ | *hypo* toimesta τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan εἰς | *eis* Χριστὸν | *Christon* Kristukselle ὁ | *ho* se μετὰ | *meta* jälkeen ἔτη | *etē* vuoden τετρακόσια | *tetrakosia* neljänsadan καὶ | *kai* ja τριάκοντα | *TRiakonta* kolmenkymmenen γεγονῶς | *gegonōs* tullut νόμος | *nomos* laki οὐκ | *ouk* ei ἀκυροῖ | *akyroi* kumoa εἰς | *eis* τὸ | *to* καταργῆσαι | *katargēsai* tehdäkseen mitättömäksi τὴν | *tēn* ἐπαγγελίαν | *epaggelian* lupauksen

DELITZSCH וְזָאת | *vezot* אֲנִי | *'ani* אֹמֵר | *'omer* כִּי | *ki* בְּרִית | *berit* אֲשֶׁר | *'asher* קִיְּמָה | *qijjemah* הָאֱלֹהִים | *ha'ELOHIM* מֵאֵז | *me'az* לְיָמֹת | *limot* הַמָּשִׁיחַ | *hamMashiach* לֹא | *lo'* תִּכָּל | *tuchal* הַתּוֹרָה | *ha'torah* אֲשֶׁר | *'asher* בָּאָה | *ba'a* אַחֲרַי | *a'charei* אַרְבַּע | *'arba'* מֵאוֹת | *me'ot* וּשְׁלֹשִׁים | *ushelshim* שָׁנָה | *shana* לְהַפִּיר | *le'hafer* אוֹתָהּ | *'otah* וּלְבַטֵּל | *ulevattel* אֶת־הַבְּטָחָה | *'et-hahavetacha*

TKIS Tarkoitetaan tätä: Jumalan ennen (Kristukselle)* vahvistamaa testamenttia ei neljänsataa kolmekymmentä vuotta myöhemmin tullut laki kumoa, niin että se tekisi lupauksen mitättömäksi.

STLK2017 Tarkoitan tätä: Jumalan ennen vahvistamaa testamenttia ei neljänsadan kolmenkymmenen vuoden perästä tullut laki voi kumota, niin että se tekisi lupauksen mitättömäksi.

Biblia1776 Mutta sen minä sanon: testamenttia, joka Jumalalta on vahvistettu Kristuksen päälle, ei rikota, ettei lupaus turhaan raukeaisi lain kautta, joka sitte neljänsadan ja kolmenkymmenen vuoden perästä annettu oli.

18 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* ἐκ | *ek* νόμου | *nomou* laista ἢ | *hē* olisi κληρονομία | *klēronomia* perintö οὐκέτι | *ouketi* ei enää ἐξ | *eks* ἐπαγγελίας· | *epaggelias* lupauksesta τῷ | *tō* δὲ | *de* mutta Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamille δι’ | *di* kautta ἐπαγγελίας | *epaggelias* lupauksen κεχάρισται | *kecharistai* on lahjoittanut ὁ | *ho* sen Θεός | *Theos* Jumala

DELITZSCH כִּי | *ki* אִם־תָּבוֹא | *'im-tavo* הַנִּחְלָה | *hannachala* מִתּוֹךְ | *mittoch* הַתּוֹרָה | *ha'torah* לֹא־תָבוֹא | *lo'-tavo* עוֹד | *'od* מִתּוֹךְ | *mittoch* הַהֲבֵטָחָה | *hahavetacha* אֶבֶל | *'aval* אֶת־עַל־הָאֱלֹהִים | *ha'ELOHIM* אֶבְרָהָם | *'et-'Avraham* חָנָן | *chanan* הַהֲבֵטָחָה | *havtacha* יְדֵי | *'al-jedei*

TKIS Sillä jos perintö tulisi lain perusteella, se ei enää tulisi lupauksen perusteella, mutta Jumala on lahjoittanut sen Aabrahamille lupauksen nojalla.

STLK2017 Sillä jos perintö olisi laista, se ei olisi lupauksesta. Mutta Aabrahamille Jumala on lahjoittanut sen lupauksen kautta.

Biblia1776 Sillä jos perintö on laista, niin ei se silleen ole lupauksesta; mutta Jumala on sen Abrahamille lupauksen kautta lahjoittanut.

19 *TR* τί | *ti* miksi οὖν | *oun* siis ὁ | *ho* on νόμος | *nomos* laki τῶν | *tōn* παραβάσεων | *parabaseōn* rikkomusten χάριν | *charin* vuoksi προσετέθη | *prosetethē* on lisätty ἄχρις | *achris* ajaksi οὗ | *hou* kun ἔλθῃ | *elthē* oli tuleva τὸ | *to* σπέρμα | *sperma* siemen ᾧ | *hō* jolle ἐπήγγελλται | *epēngeltai* oli lupaus annettu διαταγείς | *diatageis* se säädettiin δι’ | *di* kautta ἀγγέλων | *aggelōn* enkelien ἐν | *en* χειρὶ | *cheiri* kädellä

μεσίτου | *mesitou* välimiehen

DELITZSCH אִם־כֵּן־הַתּוֹרָה | 'im-ken-hattora מַה־הִיא | mah-hi'
מִפְּנֵי | mipenei הַפְּשָׁעִים | happesha'im נוֹסַפָּה | nosafa עַד | 'ad
כִּי־יָבֹא | ki-javo' הַזֶּרַע | hazzera' לוֹ | 'asher-lo
הַהִבְטָחָה | hahavetacha וְתוֹשָׁם | vattusam הַתּוֹרָה | ha'torah
עַל־יְדֵי | 'al-jedei הַמַּלְאָכִים | hammal'achim וְבִיד | uvejad מִלִּיץ
| melitz

TKIS Miksi sitten on laki? Se on rikkomusten vuoksi lisätty olemaan siihen asti, kun oli tuleva se jälkeläinen, jolle lupaus oli annettu, ja se säädettiin enkelten välityksellä välimiehen kädellä.

STLK2017 Mitä varten sitten on laki? Se on rikosten tähden perästäpäin lisätty olemaan siihen asti, kunnes oli tuleva se siemen, jolle lupaus oli annettu. Se säädettiin enkelien kautta, välimiehen kädellä.

Biblia1776 Mihinkä siis laki? Hän on tullut ylitsekäymisten tähden, siihenasti kuin siemen oli tuleva, jolle lupaus tapahtunut oli, ja on enkeleiltä asetettu välimiehen käden kautta.

20 *TR* ó | *ho* δὲ | *de* taas μεσίτης | *mesitēs* välimies ἐνὸς | *henos* yhtä
varten οὐκ | *ouk* ei ἔστιν | *estin* ole ὁ | *ho* δὲ | *de* mutta Θεὸς |
Theos Jumala εἷς | *heis* yksi ἐστιν | *estin* on

DELITZSCH וְהַמִּלִּיץ | ve'hammelitz לֹא | lo' נֶשְׁלֵ־אֶחָד | shel-'echad
הוּא | hu' אֶךְ | 'ach הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM הוּא | hu' אֶחָד |
'echad

TKIS Välimies taas ei ole yhtä varten, mutta Jumala on yksi.

STLK2017 Välimies taas ei ole yhtä varten, mutta Jumala on yksi.

Biblia1776 Mutta välimies ei ole yhden, vaan Jumala on yksi.

21 *TR* ó | *ho* onko οὖν | *oun* siis νόμος | *nomos* laki κατὰ | *kata*

vastaan τῶν | *tōn* ἐπαγγελιῶν | *epaggeliōn* lupauksia τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan μὴ | *mē* εἰ γένοιτο | *genoito* suinkaan εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* ἐδόθη | *edothē* olisi annettu νόμος | *nomos* laki ὃ | *ho* joka δυνάμενος | *dynamenos* voi ζωοποιῆσαι | *dzōopoiēsai* tehdä eläväksi ὄντως | *ontōs* niin todella ἂν | *an* ἐκ | *ek* νόμου | *nomou* laista ἦν | *ēn* olisi ἡ | *hē* δικαιοσύνη | *dikaiosynē* vanhurskaus

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta הַכִּי | hachi הַתּוֹרָה | ha'torah סִתְּרֵת | soteret אֶת־הַבְּטָחוֹת | 'et-havtachot הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM חֲלִילָה | chalila כִּי | ki אֵלָיו | 'illu נִתְּנָה | nittena תּוֹרָה | tora אֲשֶׁר | 'asher בְּכֹחָהּ | bechochah לְהַחְיֹת | le'hachajot אֵז | 'az בְּאֵמֶת | be'emet הַיְתָה | hajeta הַצְּדָקָה | hatz'tzedaga עַל־יְדֵי | 'al-jedei הַתּוֹרָה | ha'torah

TKIS Onko sitten laki vastoin Jumalan lupauksia? Eihän toki! Sillä jos olisi annettu laki, joka voisi tehdä eläväksi, niin vanhurskaus tulisi tosiaan lain perusteella.

STLK2017 Onko sitten laki vastoin Jumalan lupauksia? Ei ikinä! Sillä jos olisi annettu laki, joka voisi tehdä eläväksi, niin vanhurskaus olisi laista.

Biblia1776 Onko siis laki Jumalan lupauksia vastaan? Pois se! Sillä jos laki olisi annettu eläväksi tekemään, niin tosin vanhurskaus tulis laista.

22 **TR** ἀλλὰ | *alla* mutta συνέκλεισεν | *synekleisen* on sulkenut ἡ | *hē* γραφή | *grafē* Kirjoitukset τὰ | *ta* πάντα | *panta* kaikki ὑπὸ | *hypo* alle ἁμαρτίαν | *hamartian* synnin ἵνα | *hina* että ἡ | *hē* se ἐπαγγελία | *epaggelia* lupaus ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen δοθῆν | *dothē* annettaisiin niille τοῖς | *tois* jotka πιστεύουσι | *pisteuoussi* uskovat

DELITZSCH אָבֵל | 'aval הַכְּתוּב | haKatuv סֵגֶר | sagar אֶת־הַכֹּל | 'et-hakol בֵּיַד | bejad הַחֵטָא | ha'chet' לְמַעַן | le'ma'an תִּתֵּן

| tinnaten הַהִבְטָחָה | hahavetacha אֱלֹהֵי הַמְּאֲמִינִים | 'el-
hamma'aminim בְּאֵמוּנָת | be'emunat יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ |
hamMashiach

TKIS Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alaisuuteen, jotta se mikä on luvattu, annettaisiin *Jeesuksen Kristuksen uskon perusteella niille, jotka uskovat.

STLK2017 Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alle, että lupaus uskosta Jeesukseen Kristukseen annettaisiin niille, jotka uskovat.

Biblia1776 Mutta Raamattu on kaikki sulkenut synnin alle, että lupaus annettaisiin uskon kautta Jeesuksen Kristuksen päälle uskovaisille.

23 *TR* Πρὸ | *pro* mutta ennen τοῦ | *tou* δὲ | *de* ἐλθεῖν | *elthein*
tulemista τὴν | *tēn* πίστιν | *pistin* uskon ὑπὸ | *hypo* alla νόμον |
nomon lain ἐφρουρούμεθα | *efrouroumetha* meitä pidettiin vartioituna
συγκεκλεισμένοι | *sygkekleisthenoi* suljettuina yhteen εἰς | *eis* τὴν | *tēn*
μέλλουσας | *mellousan* varten tulevaa πίστιν | *pistin* uskoa ἀποκαλυφθῆναι
| *apokalyfthēnai* ilmestyvää

DELITZSCH לְפָנַי | lifnei בּוֹא | vo' הָאֵמוּנָה | ha'emuna הַיְיָנוּ |
hainu סְגוּרִים | segurim וְנִשְׁמָרִים | venishmarim תַּחַת | tachat
הַתּוֹרָה | ha'torah אֵלַי | 'elei הָאֵמוּנָה | ha'emuna הַיְעֲתִידָה |
ha'atida לְהִגָּלוֹת | le'higgalot

TKIS Mutta ennen kuin usko tuli, meitä vartioitiin lain alaisina, suljettuina uskoa varten, joka oli ilmestyvä.

STLK2017 Mutta ennen kuin usko tuli, vartioitiin meitä lain alle suljettuina tulevaa uskoa varten, joka oli vastedes ilmestyvä.

Biblia1776 Mutta ennenkuin usko tuli, olimme me lain alla kätkeytyt ja siihen uskoon suljetut, joka piti ilmoitettaman.

24 *TR* ὥστε | *hōste* niin että ὁ | *ho* νόμος | *nomos* laista παιδαγωγὸς |

paidagōgos kasvattaja ἡμῶν | *hēmōn* meille γέγονεν | *gegonen* on tullut
εἰς | *eis* Χριστόν | *Christon* Kristukseen ἵνα | *hina* että ἐκ | *ek*
πίστεως | *pisteōs* uskosta δικαιωθῶμεν· | *dikaiōthōmen* tulisimme
vanhurskaaksi

DELITZSCH וַיְבִיחַ | uvechen הַתּוֹרָה | ha'torah הַיְתָה | hajeta
אֲמֵנֶת | 'omenet אֲוֹתָנוּ | 'otanu אֶל־הַמָּשִׁיחַ | 'el-hamMashiach
לְמַעַן | le'ma'an נִצְדָק | nitzdaq עַל־יְדֵי | 'al-jedei הָאֱמוּנָה |
ha'emuna

TKIS Niin on laista tullut meille kasvattaja Kristukseen, jotta tulisimme uskon
perusteella vanhurskaiksi.

STLK2017 Niin ollen laista on tullut meille kurittaja Kristukseen, että meidät
julistettaisiin uskosta vanhurskaiksi.

Biblia1776 Niin on laki ollut meidän opettajamme Kristuksen tykö, että me
uskon kautta vanhurskaiksi tulisimme.

25 *TR* ἐλθούσης | *elthousēs* mutta tultua δὲ | *de* τῆς | *tēs* πίστεως |
pisteōs uskon οὐκέτι | *ouketi* emme enää ὑπὸ | *hypo* alaisia παιδαγωγόν
| *paidagōgon* kasvattajan ἐσμεν | *esmen* ole

DELITZSCH אֲבָל | 'aval עֲתָה | 'atta אַחֲרַי | a'charei אֲשֶׁר |
'asher בְּאֵה | ba'a הָאֱמוּנָה | ha'emuna אֵין | 'ein אֲנַחְנוּ |
'anachnu עוֹד | 'od תַּחַת | tachat יְדֵי | jad הָאֱמִן | ha'omen

TKIS Mutta uskon tultua emme enää ole kasvattajan alaisia.

STLK2017 Mutta uskon tultua me emme enää ole kurittajan alaisia.

Biblia1776 Mutta sitte kuin usko tuli, niin emme enempi ole sen opettajan alla.

26 *TR* πάντες | *pantes* sillä kaikki γὰρ | *gar* υἱοὶ | *hyioi* lapsia Θεοῦ |
Theou Jumalan ἐστε | *este* olette διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs* πίστεως |
pisteōs uskon ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou*
Jeesuksessa

DELITZSCH כִּי־כֻלְּכֶם | ki-chullechem בְּנֵי | benei אֱלֹהִים |
'ELOHIM אַתֶּם | 'attem עַל־יְדֵי | 'al-jedei הָאֱמוּנָה | ha'emuna
בַּמָּשִׁיחַ | bamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA

TKIS Sillä te olette kaikki uskon perusteella Jumalan lapsia Kristuksessa
Jeesuksessa.

STLK2017 Sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa
Jeesuksessa.

Biblia1776 Sillä te olette kaikki Jumalan lapset uskon kautta Jesuksen Kristuksen
päälle.

27 *TR* ὅσοι | *hosoi* sillä niin monta kuin γὰρ | *gar* εἰς | *eis* Χριστὸν |
Christon Kristukseen ἐβαπτίσθητε | *ebaptisthēte* olette kastetut Χριστὸν |
Christon Kristuksen ἐνεδύσασθε· | *enedysasthe* olette päälle pukeneet

DELITZSCH כִּי | ki כֻּלְּכֶם | chullechem אֲשֶׁר | 'asher נִטְבַּלְתֶּם
| nitbaltem לַמָּשִׁיחַ | lamMashiach לְבִשְׂתֶם | le'vashtem אֶת־
הַמָּשִׁיחַ | 'et-hamMashiach

TKIS Sillä niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu, te olette Kristukseen
pukeutuneet.

STLK2017 Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen
päällemme pukeneet.

Biblia1776 Sillä niin monta kuin te Kristukseen kastetut olette, niin te olette
Kristuksen päällemme pukeneet.

28 *TR* οὐκ | *ouk* ei ἔνι | *eni* ole Ἰουδαῖος | *ioudaios* juutalaista οὐδὲ |
oude eikä Ἑλληγν | *hellēn* kreikkalaista οὐκ | *ouk* ei ἔνι | *eni* ole δοῦλος
| *doulos* orjaa οὐδὲ | *oude* eikä ἐλεύθερος | *eleutheros* vapaata οὐκ |
ouk ei ἔνι | *eni* ole ἄρσεν | *arsen* miestä καὶ | *kai* ja θῆλυ· | *thēly*
naista πάντες | *pantes* sillä kaikki γὰρ | *gar* ὑμεῖς | *hymeis* te εἷς |
heis yksi ἐστε | *este* olette ἐν | *en* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ

DELITZSCH וְלֹא יְהוּדִי | ve'ein עוֹד | 'od לֹא | lo' יְהוּדִי | Jehudi
| velo' יְוָנִי | Jevani לֹא | lo' עֶבֶד | 'eved וְלֹא | velo' בֶּן־חֹרִין
| ven-chorin לֹא | lo' זָכָר | zachar וְלֹא | velo' נִקְבָּה | neqeva
בְּמִשְׁחָה | 'echad אֶחָד | kullechem כְּלֶכֶם | 'attem אֲתֶם | ki כִּי
| bamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA

TKIS Ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista, sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa.

STLK2017 Ei ole tässä juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista, sillä kaikki te olette yksi Kristuksessa Jeesuksessa.

Biblia1776 Ei ole tässä Juudalainen eli Grekiläinen, ei orja eli vapaa, ei mies eli vaimo; sillä te olette kaikki yksi Kristuksessa Jeesuksessa.

29 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* ὑμεῖς | *hymeis* te Χριστοῦ | *Christou*
olette Kristuksen ἄρα | *ara* niin τοῦ | *tou* Ἀβραάμ | *Abraam* Aabrahamin
σπέρμα | *sperma* siemen ἐστέ | *este* olette καὶ | *kai* ja κατ' | *kat*
mukaan ἐπαγγελίαν | *epaggelian* lupauksen κληρονόμοι | *klēronomoi*
perillisiä

DELITZSCH וְאִם־אֲתֶם | ve'im-'attem לְמִשְׁחָה | lamMashiach
הִנֵּנְכֶם | hinnechem זָרַע | zera' אַבְרָהָם | 'Avraham וְנַחְלִים |
venochalim כֶּפִי | kefi הַהִבְטָחָה | hahavetacha

TKIS Mutta jos olette Kristuksen omat, niin olette Aabrahamin jälkeläisiä (ja) perillisiä lupauksen mukaan.

STLK2017 Mutta jos te olette Kristuksen omat, olette siis Aabrahamin siementä ja perillisiä lupauksen mukaan.

Biblia1776 Mutta jos te olette Kristuksen, niin te olette myös Abrahamin siemen ja lupauksen jälkeen perilliset.

4 luku

1 *TR* Λέγω | *legō* mutta sanon δέ | *de* ἐφ' | *ef* ὅσον | *hoson* niin kauan χρόνον | *chronon* aikaa kuin ὁ | *ho* κληρονόμος | *klēronomos* perillinen νήπιός | *nēpios* alaikäinen ἐστίν | *estin* on οὐδὲν | *ouden* ei mitenkään διαφέρει | *diaferēi* eroa δούλου | *doulou* palvelijasta κύριος | *kyrios* herra πάντων | *pantōn* kaiken ὧν· | *ōn* on

DELITZSCH וְאֲנִי | va'ani אָמַר | 'omer הַיּוֹרֵשׁ | hajjoresh כָּל־עֵת | kol-'et הַיּוֹתוֹ | hejoto קָטֹן | qaton אֵין־הַבְּדֵל | 'ein-havdel בֵּינוֹ | beino וְבֵין | uvein הָעֶבֶד | ha'aved אֵף | 'af אִם־הוּא | 'im-hu' אָדוֹן | 'adon הַכֹּל | hakol

TKIS Mutta minä sanon: niin kauan kuin perillinen on alaikäinen, hän ei missään suhteessa eroa orjasta, vaikka on kaiken herra,

STLK2017 Mutta sanon: niin kauan kuin perillinen on alaikäinen, hän ei missään kohden eroa orjasta, vaikka onkin kaiken herra,

Biblia1776 Mutta minä sanon: niin kauvan kuin perillinen on lapsi, ei ole hänen ja palvelian välillä eroitusta, vaikka hän on kaiken tavaran herra;

2 *TR* ἀλλὰ | *alla* vaan ὑπὸ | *hypo* alaisena ἐπιτρόπους | *epitropous* holhoajien ἐστὶ | *esti* on καὶ | *kai* ja οἰκονόμους | *oikonomous* taloudenhoitajien ἄχρι | *achri* saakka τῆς | *tēs* siihen προθεσμίας | *prothesmias* määräämään aikaan τοῦ | *tou* πατρός | *patros* isänsä

DELITZSCH אֵלְא | 'ella' הוּא | hu' תַּחַת | tachat יָד | jad אֲמֵנִים | 'omenim וּפְקִידֵי | ufeqidei הַבַּיִת | ha'bait עַד | 'ad לְזִמָּן | lazzeman הַמֵּעַד | ham'ju'ad לוֹ | lo מֵאֵת | me'et אָבִיו | 'aviv

TKIS vaan hän on holhoojain ja huoneenhaltijain alainen isän määräämään aikaan asti.

STLK2017 vaan hän on holhoojien ja taloudenhoitajien alainen isän määräämään aikaan asti.

Biblia1776 Vaan hän on esimiesten ja haltiaain hallussa, isältä määrättyyn aikaan asti.

3 *TR* οὕτω | *houtō* niin καὶ | *kai* myös ἡμεῖς | *hēmeis* mekin ὅτε | *ote* kun ἡμεν | *ēmen* olimme νήπιοι | *nēpioi* alaikäisiä ὑπὸ | *hypo* alaisuudessa τὰ | *ta* στοιχεῖα | *stoicheia* alkeisvoimien τοῦ | *tou* κόσμου | *kosmou* maailman ἡμεν | *ēmen* olimme δεδουλωμένοι· | *dedoulōmenoi* orjuutetut

DELITZSCH כָּכָה | ka'cha גַּם־אֲנַחְנוּ | gam-'anachnu בְּעוֹד | be'od הָיִיתֵנוּ | hejotenu קֵטָנִים | qetanim הָיִינוּ | hainu מִשֻׁבָּדִים | meshu'badim לִיסֻדוֹת | lisodot הָעוֹלָם | ha'olam

TKIS Niin mekin, kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutetut maailman alkeisvoimien alaisuuteen.

STLK2017 Samoin mekin, kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutetut maailman alkeisvoimien alle.

Biblia1776 Niin myös me, kuin me olimme lapset, niin me olimme vaaditut orjuuteen ulkonaisten säätyin alle.

4 *TR* ὅτε | *ote* mutta kun δὲ | *de* ἦλθε | *ēlthe* tuli τὸ | *to* πλήρωμα | *plērōma* täyttymys τοῦ | *tou* χρόνου | *chronou* ajan ἐξάπεστειλεν | *eksapesteilen* lähetti ὁ | *ho* Θεός | *Theos* Jumala τὸν | *ton* Υἱὸν | *Hyion* Poikansa αὐτοῦ | *autou* Hänen γενόμενον | *genomenon* syntyneen ἐκ | *ek* γυναικός | *gynaikos* vaimosta γενόμενον | *genomenon* syntyneen ὑπὸ | *hypo* alaiseksi νόμον | *nomon* lain

DELITZSCH וּבְמִלֹּאֵת | uvimlot הָעֵת | ha'et שְׁלַח | shalach הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM אֶת־בְּנוֹ | 'et-Beno אֲשֶׁר | 'asher נוֹלַד | nolad מֵאִשָּׁה | me'ish'sha וְנָתַן | venittan תַּחַת | tachat יְדִי

הַתּוֹרָה | jad-hattora

TKIS Mutta kun aika täyttyi, Jumala lähetti Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaisena syntyneen,

STLK2017 Mutta kun aika täyttyi, Jumala lähetti Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen,

Biblia1776 Mutta koska aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, syntyneen vaimosta, lain alaiseksi tehdyn,

5 *TR* ἵνα | *hina* että τοὺς | *tous* ne ὑπὸ | *hypo* alaiset νόμον | *nomon* lain ἐξαγοράσῃ | *eksagorasē* lunastaisi ἵνα | *hina* jotta τὴν | *tēn* me υἰοθεσίαν | *hyiothesian* lapseuden ἀπολάβωμεν | *apolabōmen* saisimme

DELITZSCH לְפָדוֹת | lifdot אֵת | 'et אֲשֶׁר | 'asher הָיָו | haju תַּחַת | tachat יְד־הַתּוֹרָה | jad-hattora לְמַעַן | le'ma'an נְקַבֵּל | neqabbel אֶת־מִשְׁפָּט | 'et-mishpat הַבְּנִים | habanim

TKIS lunastamaan lain alaiset, jotta me saisimme lapseuden.

STLK2017 lunastamaan lain alaiset, että saisimme lapsen aseman.

Biblia1776 Että hän ne, jotka lain alaiset olivat, lunastais, että me hänen lapsiksensa luettaisiin.

6 *TR* ὅτι | *hoti* ja koska δέ | *de* ἔστε | *este* olette υἰοί | *hyioi* lapsia ἐξαπέστειλεν | *eksapesteilen* lähetti ὁ | *ho* Θεός | *Theos* Jumala τὸ | *to* Πνεῦμα | *Pneuma* Hengen τοῦ | *tou* Υἱοῦ | *Hyiou* Poikansa αὐτοῦ | *autou* Hänen εἰς | *eis* τὰς | *tas* καρδίας | *kardias* sydämiinne ὑμῶν | *hymōn* teidän κρᾶζον | *kradzon* joka huutaa Ἀββα | *Abba* Abba ὁ | *ho* Πατήρ | *Patēr* Isä

DELITZSCH וַיֵּעַן | veja'an כִּי־בָנִים | ki-vanim אַתֶּם | 'attem שְׁלַח | shalach הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM בְּלִבְבְּכֶם | bilvav'chem אֶת־ | 'et-Ruach בְּנוֹ | Beno הַקּוֹרָא | haqqore' אָבָא | 'Abba'

אַבִּינוּ | 'Avinu

TKIS Ja koska olette lapsia, Jumala on lähettänyt sydämeenne* Poikansa Hengen, joka huutaa: "Abba, Isä!"

STLK2017 Mutta koska olette lapsia, Jumala on lähettänyt sydämiinne Poikansa Hengen, joka huutaa: "Abba! Isä!"

Biblia1776 Mutta että te olette lapset, lähetti Jumala Poikansa Hengen teidän sydämiinne, joka huutaa: Abba, rakas Isä!

7 *TR* ὥστε | *hōste* niin että οὐκέτι | *ouketi* et enää εἶ | *ei* ole δοῦλος | *doulos* orja ἀλλ' | *all* vaan υἱός· | *hyios* lapsi εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* υἱός | *hyios* lapsi καὶ | *kai* myös κληρονόμος | *klēronomos* perillinen Θεοῦ | *Theou* Jumalan διὰ | *dia* kautta Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH לָכֵן | lachen אֵינְךָ | 'einecha עוֹד | 'od עֶבֶד | 'eved
כִּי | ki בֶּן־אִם | 'im-ben בֶּן־אִם | ve'im-ben אֶתָּה | 'atta הֲנִיךָ
| hinnecha גַּם־יֹרֵשׁ | gam-joresh הָאֱלֹהִים | ha'ELOHIM עַל־יְדֵי
| 'al-jedei הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS Et siis enää ole orja, vaan lapsi, mutta jos olet lapsi, olet myös *Jumalan perillinen Kristuksen ansiosta*.

STLK2017 Niinpä et siis enää ole orja, vaan lapsi. Mutta jos olet lapsi, olet myös perillinen Jumalan kautta.

Biblia1776 Niin ei silleen ole orja, vaan poika; mutta jos poika, niin myös Jumalan perillinen Kristuksen kautta.

8 *TR* ἀλλὰ | *alla* mutta τότε | *tote* silloin μὲν | *men* kun οὐκ | *ouk* ette εἰδότες | *eidotes* tunteneet Θεὸν | *Theon* Jumalaa ἐδουλεύσατε | *edouleusate* palvelitte niitä τοῖς | *tois* jotka μὴ | *mē* eivät φύσει | *fysei* luonnostaan οὔσι | *ousi* ole θεοῖς· | *theois* jumalia

DELITZSCH הֵן | hen לְפָנֶיךָ | le'fanim בְּאֵין־דַּעַת | be'ain-da'at

אֱלֹהִים | 'ELOHIM הֵייתֶם | hejitem עֲבַדִּים | 'ovedim אֵת | 'et
אֲשֶׁר | 'asher בְּעֶצְמוֹתָם | be'atzmutam אֵינָם | 'einam אֱלֹהִים |
'elohim

TKIS Mutta silloin, kun ette tunteneet Jumalaa, palvelitte niitä, jotka luonnostaan eivät ole jumalia.

STLK2017 Mutta silloin, kun ette tunteneet Jumalaa, palvelitte jumalia, jotka eivät ole luonnoltaan jumalia.

Biblia1776 Mutta sillä ajalla, koska ette Jumalaa tunteneet, palvelitte te niitä, jotka ei luonnostansa jumalat olleetkaan.

9 *TR* νῦν | *nyn* mutta nyt δὲ | *de* γνόντες | *gnontes* olette tulleet
tuntemaan Θεόν | *Theon* Jumalan μᾶλλον | *mallon* paremminkin δὲ | *de*
γνωσθέντες | *gnōsthentes* teidät tuntee ὑπὸ | *hypo* Θεοῦ | *Theou* Jumala
πῶς | *pōs* kuinka ἐπιστρέφετε | *epistrefete* käännytte πάλιν | *palin*
uudestaan ἐπὶ | *epi* puoleen τὰ | *ta* ἀσθενῆ | *asthenē* heikkojen καὶ |
kai ja πτωχὰ | *ptōcha* köyhien στοιχεῖα | *stoicheia* alkeisvoimien οἷς |
hois joiden πάλιν | *palin* taas ἄνωθεν | *anōthen* uudelleen δουλεύειν |
douleuein orjina θέλετε | *thelete* tahdotte olla

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta אַחֲרַי | a'charei יְדַעְתֶּם | jeda'tem
אֵת־הָאֱלֹהִים | 'et-ha'ELOHIM וַיֹּתֵר | vejoter אַחֲרַי | a'charei
שֶׁנֹּדַעְתֶּם | shennoda'tem לְאֱלֹהִים | le'ELOHIM אֵיךְ | 'eich
תְּשׁוּבוּ | tashuvu אֶל־הַיְסוּדוֹת | 'el-hajesodot הַרְפִּים | harafim
וְהַדְּלִים | ve'hadallim הֵהֱם | hahem אֲשֶׁר | 'asher תִּרְצוּ | tirtzu
לְהַכְנִיעַ | le'hikkanea' לָהֶם | lahem מִחֲדָשׁ | mechadash

TKIS Nyt sen sijaan, kun olette tulleet tuntemaan Jumalan — paremminkin: kun Jumala tuntee teidät — kuinka käännytte jälleen noitten heikkojen ja köyhien alkeisvoimien puoleen, joitten orjina taas uudestaan tahdotte olla?

STLK2017 Nyt sitä vastoin, kun olette tulleet tuntemaan Jumalan – paremminkin,

kun Jumala tuntee teidät, – kuinka te jälleen käännytte noiden heikkojen ja köyhien alkeisvoimien puoleen, joiden orjiksi tahdotte taas uudestaan tulla? *Biblia1776* Mutta nyt, sittekuin te Jumalan tunnette ja tosin enemmän Jumalalta tutut olette, kuinka te siis käännytte jälleen heikkoihin ja köyhiin säätyihin, joita te vasta-uudesta palvella tahdotte?

10 *TR* ἡμέρας | *hēmeras* päiviä παρατηρεῖσθε | *paratēreisthe* tarkkaatte καὶ | *kai* ja μῆνας | *mēnas* kuukausia καὶ | *kai* ja καιρούς | *kairous* juhla-aikoja καὶ | *kai* ja ἐνιαυτούς | *eniautous* sapattivuosia

DELITZSCH יָמִים | jamim אַתֶּם | 'attem שְׁמֵרִים | shomerim וְחֻדָּשִׁים | vochodashim וּמוֹעֲדִים | umo'adim וְשָׁנִים | veshanim

TKIS Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja määräajoista*

STLK2017 Te otatte vaarin päivistä, kuukausista, juhla-ajoista ja vuosista.

Biblia1776 Te otatte vaarin päivistä, ja kuukausista, ja ajoista, ja vuosista.

11 *TR* φοβοῦμαι | *foboumai* pelkään tähtenne ὑμᾶς | *hymas* teidän μή | *mē* etten πως | *pōs* vain εἰκῆ | *eikē* turhaan κεκοπίακα | *kekopiaka* ole nähnyt vaivaa εἰς | *eis* ὑμᾶς | *hymas* teistä

DELITZSCH מִתִּירָא | mitjare' אֲנִי | 'ani פֶּן־לָרִיק | pen-lariq עַמְלָתִי | 'amalti בְּכֶם | vachem

TKIS Pelkään tähtenne, etten vain ole turhaan nähnyt teistä vaivaa.

STLK2017 Pelkään teidän tähtenne, että olen ehkä nähnyt turhaan teistä vaivaa.

Biblia1776 Minä pelkään teidän tähtenne, etten minä turhaan olisi teidän tähtenne työtä tehnyt.

12 *TR* Γίνεσθε | *ginesthe* olkaa ὡς | *hōs* niinkuin ἐγώ | *egō* minä ὅτι | *hoti* sillä κάγω | *kagō* minäkin ὡς | *hōs* niinkuin ὑμεῖς | *hymeis* te ἀδελφοί | *adelfoi* veljet δέομαι | *deomai* pyydän ὑμῶν | *hymōn* teitä οὐδέν | *ouden* ei kukaan με | *me* minulle ἠδικήσατε· | *ēdikēsate* ole tehnyt vääryyttä

DELITZSCH הֵיְנוּ נָא | heju-na' כְּמוֹנֵי | chamoni כִּי | ki גַּם־אֲנִי |
gam-'ani כְּמוֹכֶם | kemochem מִתְחַנֵּן | mitchannen אֲנִי | 'ani
לָכֶם | la'chem אֶחָי | 'echai לֹא־הִרְעַתֶּם | lo'-hare'otem לִי | li
מֵאֻמָּה | me'uma

TKIS Pyydän teitä, veljet: olkaa niin kuin minä, koska minäkin olen niin kuin te. Ette ole millään tavoin tehneet minulle vääryyttä.

STLK2017 Tulkaa kaltaisikseni, koska minäkin olen kuin te, veljet, sitä teiltä pyydän. Ette ole minua millään tavoin loukanneet.

Biblia1776 Olkaat niinkuin minä olen, että minäkin olen niinkuin te. Rakkaat veljet! minä rukoilen teitä: ette ole mitään minua vastaan tehneet;

13 *TR* οἴδατε | *oidate* ja tiedätte δὲ | *de* ὅτι | *hoti* että δι' | *di*
ἀσθένειαν | *astheneian* heikkona τῆς | *tēs* σαρκὸς | *sarkos* ruumiillisesti
εὐηγγελισάμην | *euēngelisamēn* julistin evankeliumia ὑμῖν | *hymin* teille τὸ
| *to* πρότερον | *proteron* ensi kerran

DELITZSCH אַתֶּם | 'attem יְדַעְתֶּם | jeda'tem אֲשֶׁר | 'asher
בְּחֻלְשַׁת | bechulshat בְּשָׂרִי | besari בְּשַׂרְתִּי | bissarti לָכֶם |
la'chem אֶת־הַבְּשׂוּרָה | 'et-ha'besora לְרֵאשׁוֹנָה | lari'shona

TKIS Mutta tiedätte, että ensi kerran julistin teille ilosanomaa ruumiillisesti heikkona.

STLK2017 Tiedättehän, että lihan heikkouden tähden ensi kerralla julistin teille evankeliumia.

Biblia1776 Mutta te tiedätte, että minä olen lihan heikkoudessa teille ensisti evankeliumia saarnannut,

14 *TR* καὶ | *kai* ja τὸν | *ton* πειρασμὸν | *peirasmon* koettelemustani μου
| *mou* minun τὸν | *ton* joka ἐν | *en* τῇ | *tē* ὀσφί | *sarki* lihassani
μου | *mou* minun οὐκ | *ouk* ette ἐξουθενήσατε | *eksouthenēsate*
halveksineet οὐδὲ | *oude* ettekä ἐξεπτύσατε | *ekseptysate* hyljänneet minua

ἀλλ' | *all* vaan ὡς | *hōs* niinkuin ἄγγελον | *aggelon* enkelin Θεοῦ |
Theou Jumalan ἐδέξασθέ | *edeksasthe* otitte vastaan με | *me* minut ὡς |
hōs niinkuin Χριστὸν | *Christon* Kristuksen Ἰησοῦν | *Iēsoun* Jeesuksen

DELITZSCH וְאַתֶּם | ve'attem לֹא | lo' בְּזִיתֶם | bezitem אֶת־
נְסִיוֹנִי | 'et-nisjoni אֲשֶׁר־נִסִּיתִי | 'asher-nusseiti בְּבִשְׂרִי | vivsari
אִם־קִבַּלְתֶּם | velo' גְּעַלְתֶּם | ge'altem אֹתוֹ | 'oto כִּי | ki קִבַּלְתֶּם
| 'im-qibbaltem אֶת־יְ | 'oti כְּמֵלֶאךְ | kemal'ach אֱלֹהִים |
'ELOHIM כְּמֹשִׁיחַ | kamMashiach יֵשׁוּעַ | JESHUA

TKIS Ette kuitenkaan halveksineet ettekä vieroksuneet koettelemustani,* joka oli lihassani, vaan olitte minut vastaan niin kuin Jumalan enkelin, niin kuin Kristuksen Jeesuksen.

STLK2017 Mutta te ette halveksineet ettekä hylkineet minun koetustani lihassa, vaan otitte minut vastaan kuin Jumalan enkelin, jopa kuin Kristuksen Jeesuksen.

Biblia1776 Ja minun kiusaustani, jota minä lihan puolesta kärsin, ette ole katsoneet ylön ettekä hyljänneet, vaan korjasitte minun niinkuin Jumalan enkelin, niinkuin Kristuksen Jesuksen.

15 *TR* τίς | *tis* missä οὖν | *oun* nyt ἦν | *ēn* on ὁ | *ho* μακαρισμὸς |
makarismos onnellisuutenne kehuminen ὑμῶν | *hymōn* teidän μαρτυρῶ |
martyrō sillä todistan γὰρ | *gar* ὑμῖν | *hymin* teille ὅτι | *hoti* että εἰ | *ei*
jos δυνατὸν | *dynaton* mahdollista τοὺς | *tous* ὀφθαλμοὺς | *ofthalmous*
silmänne ὑμῶν | *hymōn* teidän ἐξορύξαντες | *eksoryksantes* olisitte
kaivaneet päästänne ἄν | *an* ja ἐδώκατέ | *edōkate* antaneet μοι | *moi*
minulle

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta אֵיךְ | 'ajeh אֲשַׁרְכֶּם | 'oshrechem כִּי
| ki מֵעַיִד | me'id אֲנִי | 'ani עָלֵיכֶם | 'aleichem אֲשֶׁר | 'asher
אִם־יְכַלְתֶּם | 'im-jechaletem הֵייתֶם | hejitem עֹקְרִים | 'oqerim

אֶת־עֵינֵיכֶם | 'et-'eineichem לְתִתָּן | le'tittan לִי | li

TKIS Mikä sitten oli onnellisuutenne? Sillä todistan teistä, että jos mahdollista te olisitte kaivaneet pois silmänne ja antaneet minulle.

STLK2017 Kuinka autuaita te silloin olitte? Sillä minä annan teistä sen todistuksen, että te, jos olisi ollut mahdollista, olisitte kaivaneet silmät päästänne ja antaneet minulle.

Biblia1776 Kuinka autuaat te silloin olitte! Minä olen teidän todistajanne, että jos se olisi mahdollinen ollut, niin te olisitte teidän silmänne kaivaneet ulos ja minulle antaneet.

16 *TR* ὥστε | *hōste* sen tähden ἐχθρός | *echthros* viholliseksi ὑμῶν | *hymōn* teidän γέγονα | *gegona* olenko tullut ἀληθεύων | *alētheuōn* puhuessani totuuden ὑμῖν | *hymin* teille

DELITZSCH וַעֲתָה | ve'atta הִנְהִייתִי | hanihjeiti לְכֶם | la'chem לְאֵיב | le'ojev בְּדַבְּרִי | bedabberi אֶמֶת | 'emet אֶלֵיכֶם | 'aleichem

TKIS Onko minusta siis tullut vihamiehenne, kun puhun teille totuutta?

STLK2017 Onko minusta siis tullut teidän vihamiehenne sen tähden, että puhun teille totuuden?

Biblia1776 Olenko minä siis nyt teidän viholliseksenne tullut, että minä teille totuuden sanon?

17 *TR* ζηλοῦσιν | *dzēlousin* he kiivailevat puolesta ὑμᾶς | *hymas* teidän οὐ | *ou* eivät καλῶς | *kalōs* oikein ἀλλὰ | *alla* vaan ἐκκληῖσαι | *ekkleisai* eristää ὑμᾶς | *hymas* teidät θέλουσιν | *thelousin* tahtovat ἵνα | *hina* että αὐτοὺς | *autous* heidän ζηλοῦτε | *dzēloute* hyväkseen kiivailisitte

DELITZSCH הֵם | hem אֵינָם | 'einam מְקַנְנֵאִים | meqanne'im

לְכֶם | la'chem לְטוֹבָה | le'tova כִּי | ki חֶפְצָם | cheftzam

לְהַפְרִיד | le'hafrid אֶתְכֶם | 'etchem מֵעַלֵינוּ | me'aleinu לְמַעַן |

le'ma'an תהיו | tihju מְקַנְאִים | meqanne'im לְהֵם | lahem

TKIS He eivät oikeamielisesti osoita intoa puolestanne, vaan tahtovat eristää meidät,* jotta te osoittaisitte intoa heidän puolestaan.

STLK2017 Heillä on intoa teidän hyväksenne, mutta ei oikeaa, vaan he tahtovat eristää teidät, että teillä olisi intoa heidän hyväkseen.

Biblia1776 Ei he teitä oikein kiivaudesta rakasta, vaan he tahtovat teitä minusta pois kääntää, että te heitä kiivaudessa rakastaisitte.

18 *TR* καλὸν | *kalon* mutta hyvä δὲ | *de* τὸ | *to* ζηλοῦσθαι | *dzēlousthai*
on kiiivailla ἐν | *en* καλῶ | *kalō* hyvässä πάντοτε | *pantote* aina καὶ |
kai ja μὴ | *mē* ei μόνον | *monon* ainoastaan ἐν | *en* τῷ | *tō* παρεῖναί
| *pareinai* läsnäollessani με | *me* minun πρὸς | *pros* luonanne ὑμᾶς |
hymas teidän

DELITZSCH אָבַל | 'aval טוב | tov לְקַנְאִי | le'qanne' תְּמִיד |
tamid לְטוֹבָה | le'tova וְלֹא | velo' לְבַד | le'vad בְּהִיּוֹתִי | bihjoti
אֶצְלֶכֶם | 'etzlechem

TKIS On oikein osoittaa intoa hyvässä asiassa aina, eikä vain minun ollessani luonanne.

STLK2017 On hyvä olla innokas aina hyvässä, eikä ainoastaan silloin, kun olen teidän luonanne.

Biblia1776 Kyllä kiivaten rakastaa hyvä on, aina hyvyudessa, ja ei ainoastaan silloin, kuin minä teidän tykönänne olen.

19 *TR* τεκνία | *teknia* lapsukaiseni μου | *mou* minun οὐς | *hous* jotka
πάλιν | *palin* taas ὠδίνω | *ōdinō* kivulla synnytän ἄχρις | *achris* kunnes
οὗ | *hou* μορφωθῆ | *morfōthē* saa muodon Χριστὸς | *Christos* Kristus ἐν
| *en* ὑμῖν | *hymin* teissä

DELITZSCH בְּנֵי | banai אֲשֶׁר-שׁוּב | 'asher-shuv יְאֻזְזוּנִי |
jo'chazuni חֲבֵלֵי | chevlei לְדָה | le'da עֲלֵיכֶם | 'aleichem עַד |

'ad כִּי־יוֹצֵר | ki-jutzar בְּכֶם | bachem הַמְּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS Lapsukaiseni, jotka jälleen kivulla synnytän kunnes Kristus saa muodon teissä:

STLK2017 Lapsukaiseni, jotka minun täytyy jälleen kivulla synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä,

Biblia1776 Minun rakkaat lapseni, jotka minun täytyy vasta-uudesta kivulla synnyttää, siihenasti kuin Kristus teissä jonkun muodon sais!

20 *TR* ἦθελον | *ēthelon* ja tahtoisin δὲ | *de* παρῆναι | *pareinai* olla läsnä πρὸς | *pros* luonanne ὑμᾶς | *hymas* teidän ἄρτι | *arti* nyt καὶ | *kai* ja ἀλλάξαι | *allaksai* muuttaa τὴν | *tēn* φωνήν | *fōnēn* äänenikin μου | *mou* minun ὅτι | *hoti* sillä ἀποροῦμαι | *aporoumai* olen ymmällä ἐν | *en* ὑμῖν | *hymin* teistä

DELITZSCH אָמֵנָם | 'amenam חֲפָצְתִּי | chafatzti לְהִיּוֹת | lihjot עֲתָה | 'atta אֲצַלְכֶם | 'etzlechem לְשָׁנוֹת | le'shannot אֶת־קוֹל | 'et-qol דְּבָרִי | devari כִּי | ki נְבוֹחַ | navoch אֲנִי | 'ani בְּכֶם | bachem

TKIS tahtoisinpa nyt olla luonanne ja muuttaa ääneni, sillä olen ymmällä teistä.
STLK2017 tahtoisinpa nyt olla teidän luonanne ja äänenikin muuttaa! Sillä olen teistä aivan ymmällä.

Biblia1776 Mutta minä soisin olevani teidän tykönänne, että minä taitaisin äänenikin muuttaa; enpä minä tiedä, mitä minä tästedes teen teidän kanssanne.

21 *TR* Λέγετέ | *lete* sanokaa μοι | *moi* minulle οἱ | *oi* te jotka ὑπὸ | *hypo* alla νόμον | *nomon* lain θέλοντες | *thelontes* tahdotte εἶναι | *einai* olla τὸν | *ton* νόμον | *nomon* lakia οὐκ | *ouk* ettekö ἀκούετε | *akouete* kuule

DELITZSCH אָמְרוּ | 'imru לִי | li אֲתֶם | 'attem הַחֲפָצִים | hachafetzim לְהִיּוֹת | lihjot מְשֻׁבָּדִים | meshu'badim לְתוֹרָה |

lattora הלא | halo' שְׁמַעְתֶּם | shema'tem אֶת־הַתּוֹרָה | 'et-hattora

TKIS Sanokaa minulle te, jotka tahdotte olla lain alaisina, ettekö kuule mitä laki sanoo*?

STLK2017 Sanokaa minulle te, jotka tahdotte olla lain alaisia, ettekö kuule lakia?

Biblia1776 Sanokaat minulle te, jotka lain alla olla tahdotte: ettekö te lakia kuule?

22 **TR** γέγραπται | *gegraptai* sillä on kirjoitettu γὰρ | *gar* ὅτι | *hoti* että Ἀβραὰμ | *Abraam* Aabrahamilla δύο | *dyo* kaksi υἱοὺς | *hyious* poikaa ἔσχεν· | *eschen* oli ἓνα | *hena* yksi ἐκ | *ek* τῆς | *tēs* παιδίσκης | *paidiskēs* orjattaresta καὶ | *kai* ja ἓνα | *hena* yksi ἐκ | *ek* τῆς | *tēs* ἐλευθέρας | *eleutheras* vapaasta

DELITZSCH כִּי | *ki* כְּתוּב | *chatuv* שְׁהָיוּ | *shehaju* לְאַבְרָהָם | *le'Avraham* שְׁנַיִם | *shenei* בְּנִים | *vanim* הָאֶחָד | *ha'echad* מִן־הָאָמָה | *min-ha'ama* וְהַשְּׁנִי | *ve'hash'sheni* מִן־הַחֲפֻשִׁיָּה | *min-hachofeshijja*

TKIS On näet kirjoitettu, että Aabrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjattaresta ja toinen vapaasta.

STLK2017 Onhan kirjoitettu, että Aabrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjattaresta, toinen vapaasta.

Biblia1776 Sillä kirjoitettu on: Abrahamilla oli kaksi poikaa, yksi palkkavaimosta ja yksi vapaasta.

23 **TR** ἀλλ' | *all* mutta ὁ | *ho* toinen μὲν | *men* tosin ἐκ | *ek* τῆς | *tēs* παιδίσκης | *paidiskēs* orjattaresta κατὰ | *kata* mukaan σάρκα | *sarka* lihan γεγέννηται | *gegennētai* oli syntynyt ὁ | *ho* toinen δὲ | *de* taas ἐκ | *ek* τῆς | *tēs* ἐλευθέρας | *eleutheras* vapaasta διὰ | *dia* kautta τῆς | *tēs* ἐπαγγελίας | *epaggelias* lupauksen

DELITZSCH וַאֲשֶׁר | va'asher לְאִמָּה | la'ama הוּא | hu' נוֹלַד | nolad
לְפִי | le'fi הַבְּשָׂר | habasar וַאֲשֶׁר | va'asher לְחֻפְשִׁיהָ | lachofeshijja
עַל־פִּי | 'al-pi הַהִבְטָחָה | hahavetacha

TKIS Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan poika sen sijaan lupauksen perusteella.

STLK2017 Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan taas lupauksen kautta.

Biblia1776 Mutta joka palkkavaimosta oli, se oli lihan jälkeen syntynyt, ja joka vapaasta oli, se oli lupauksen kautta.

24 *TR* ἄτινά | *hatina* tämä ἐστὶν | *estin* on ἀλληγορούμενα· |
allēgoroumena vertauskuvallista αὗται | *hautai* sillä nämä γάρ | *gar* εἰσιν
| *eisin* ovat αἱ | *hai* ne δύο | *dyo* kaksi διαθήκαι· | *diathēkai* liittoa μία
| *mia* toinen μὲν | *men* näet ἀπὸ | *apo* ὄρους | *orous* vuorelta Σινᾶ |
Sina Siinain εἰς | *eis* δουλείαν | *douleian* orjuuteen γεννῶσα | *gennōsa*
joka synnyttää ἧτις | *hētis* se ἐστὶν | *estin* on Ἀγάρ | *Hagar* Hagar

DELITZSCH וְהַדְּבָרִים | ve'ha'devarim הֵם | hem לְרָמֵז | le'ramez
כִּי | ki שְׁתֵּי | shetei הַבְּרִיתוֹת | haberitot הֵנָּה | henna הָאֵחָת
| ha'achat מִן־הָר | min-har סִינַי | Sinai הַיּוֹלְדֶת | hajjoledet
לְעִבְדוֹת | le'avedut וְהִיא | vehi' הָגָר | Hagar

TKIS Tämä on kuvallista puhetta, sillä nämä naiset ovat kaksi liittoa, toinen on Siinain vuorelta ja synnyttää orjuuteen. Se on Haagar.

STLK2017 Tämä on kuvaannollista puhetta: naiset ovat kaksi liittoa: toinen on Siinain vuorelta, joka synnyttää orjuuteen, ja se on Haagar.

Biblia1776 Nämät jotakin merkitsevät; sillä nämät ovat ne kaksi Testamenttia: yksi Sinain vuoresta, joka orjuuteen synnyttää, joka on Agar.

25 *TR* τὸ | *to* γὰρ | *gar* sillä Ἀγάρ | *Hagar* Hagar Σινᾶ | *Sina* Siinain
ὄρος | *oros* vuori ἐστὶν | *estin* on ἐν | *en* τῇ | *tē* Ἀραβία | *Arabia*

Arabiassa συστοιχεῖ | *systoichei* ja vastaa δὲ | *de* τῆ | *tē* vῦν | *nyn*
nykyistä Ἱερουσαλήμ | *Ierusalēm* Jerusalemia δουλεύει | *douleuei* ja on
orjuudessa δὲ | *de* μετὰ | *meta* kanssa τῶν | *tōn* τέκνων | *teknōn*
lapsiensa αὐτῆς | *autēs* sen

DELITZSCH כִּי | ki הַרְגָה | Hagar הִיא | hi' הַר | har סִינַי | Sinai
בְּעָרָב | ba'Arav וְהוּא | vehu' כְּנָגֶד | keneged יְרוּשָׁלַיִם |
Jerushalaim שֶׁל־עַתָּה | shel-'atta כִּי־הִיא | ki-hi' בְּעַבְדוֹת |
ve'avedut עִם־בָּנֶיהָ | 'im-baneha

TKIS Sillä Haagar on Siinain vuori Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemia, ja tämä elää orjuudessa lapsineen.

STLK2017 Haagar on näet Siinain vuori Arabiassa [] ja vastaa nykyistä Jerusalemia, joka elää orjuudessa lapsineen.

Biblia1776 Sillä Agar on Sinain vuori Arabiassa ja ulottuu hamaan Jerusalemiin, joka nyt on, ja on lastensa kanssa orjana.

26 *TR* ἢ | *hē* mutta oleva δὲ | *de* ἄνω | *anō* ylhäällä Ἱερουσαλήμ |
Ierusalēm Jerusalem ἐλευθέρᾳ | *eleuthera* vapaa ἐστίν | *estin* on ἥτις |
hētis se ἐστὶ | *esti* on μήτηρ | *mētēr* äiti πάντων | *pantōn* kaikkien
ἡμῶν· | *hēmōn* meidän

DELITZSCH אָבֵל | 'aval יְרוּשָׁלַיִם | Jerushalaim שֶׁל־מַעְלָה | shel-
ma'la הִיא | hi' חֹפְשִׁיָּה | chofeshijja וְהִיא | vehi' אִם | 'em
כִּלְנוּ | kullanu

TKIS Mutta ylhäällä oleva Jerusalem on vapaa, ja se on (kaikkien) meidän äitimme.

STLK2017 Mutta se Jerusalem, joka ylhäällä on, on vapaa, ja se on meidän äitimme.

Biblia1776 Mutta se Jerusalem, joka ylhäältä on, on vapaa, joka on kaikkein meidän äitimme.

27 *TR* γέγραπται | *gegraptai* sillä on kirjoitettu γάρ | *gar* Εὐφράνθητι | *eufranthēti* iloitse στεῖρα | *steira* hedelmätön ἢ | *hē* joka οὐ | *ou* et τίκτουσα· | *tiktousa* ole synnyttänyt ῥῆξον | *rēkson* riemastu καὶ | *kai* ja βόησον | *boēson* huuda ἢ | *hē* jolla οὐκ | *ouk* ei ὠδίνουσα· | *ōdinousa* ole synnytyskipuja ὅτι | *hoti* sillä πολλά | *polla* paljon τὰ | *ta* τέκνα | *tekna* lapsia τῆς | *tēs* on ἐρήμου | *erēmou* yksinäisellä μᾶλλον | *mallon* enemmän ἢ | *ē* kuin τῆς | *tēs* jolla ἐχούσης | *echousēs* on τὸν | *ton* ἄνδρα | *andra* miehensä

DELITZSCH כִּי | ki כְּתוּב | chatuv רַנִּי | ranni עֲקָרָה | 'aqara לֹא
 | lo' יִלְדָּה | jalada פִּצְחִי | pitzchi רִנָּה | rinna וְצַהֲלִי |
 vetzahali לֹא־חָלָה | lo'-chala כִּי | ki רַבִּים | rabbim בְּנֵי־
 שׁוֹמֵמָה | benei-shomema מִבְּנֵי | mibenei בְּעוֹלָה | ve'ula

TKIS Sillä on kirjoitettu: "Iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä, riemastu ja huuda sinä, jolla ei ole synnytyskipuja. Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies."

STLK2017 Sillä kirjoitettu on: "Iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä, puhkea riemuun ja huuda sinä, jolla ei ole synnytyskipuja. Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies."

Biblia1776 Sillä kirjoitettu on: iloitse, sinä hedelmätöin, joka et synnytä, pakahda ja huuda sinä, joka et raskas ole; sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on.

28 *TR* ἡμεῖς | *hēmeis* mutta me δέ | *de* ἀδελφοί | *adelfoi* veljet κατὰ | *kata* mukaan Ἰσαὰκ | *Isaak* Iisakin ἐπαγγελίας | *epaggelias* lupauksen τέκνα | *tekna* lapsia ἐσμέν | *esmen* olemme

DELITZSCH וְאַנְחֵנוּ | va'anachnu אֶחָי | 'echai הֲנֵנוּ | hinnu
 כְּצִצְחָק | cheJitzchaq בְּנֵי | benei הַהֲבֵטָחָה | hahavetacha

TKIS Mutta me, veljet, olemme lupauksen lapsia samoin kuin Iisak.

STLK2017 Mutta me, veljet, olemme Iisakin mukaan lupauksen lapsia.

Biblia1776 Mutta me, rakkaat veljet, olemme niinkuin Isaakikin, lupauksen lapset.

29 *TR* ἀλλ' | *all* mutta ὡσπερ | *hōsper* niinkuin τότε | *tote* silloin ὁ | *ho* κατὰ | *kata* mukaan σάρκα | *sarka* lihan γεννηθεὶς | *gennētheis* syntynyt ἐδίωκε | *ediōke* vainosi τὸν | *ton* (syntynyttä) κατὰ | *kata* mukaan Πνεῦμα | *Pneuma* Hengen οὕτως | *houtōs* samoin καὶ | *kai* myös νῦν | *nyn* nyt

DELITZSCH וְכַאֲשֶׁר | vecha'asher הַנּוֹלָד | hannolad לְפִי־הַבָּשָׂר | le'fi-habbasar אֵז | 'az הָיָה | haja רֹדֵף | rodef אֶת־הַנּוֹלָד | 'et-hannolad לְפִי | le'fi הַרוּחַ | haRuach כִּן־הוּא | ken-hu' גַּם־עַתָּה | gam-'atta

TKIS Mutta niin kuin silloin lihan mukaan syntynyt vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin nytkin.

STLK2017 Mutta niin kuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin nytkin.

Biblia1776 Mutta niinkuin se silloin, joka lihan jälkeen syntynyt oli, vainosi sitä, joka hengen jälkeen syntynyt oli, niin se nytkin tapahtuu.

30 *TR* ἀλλὰ | *alla* vaan τί | *ti* mitä λέγει | *legei* sanoo ἢ | *hē* γραφή | *grafē* Kirjoitus Ἐκβαλε | *ekbale* aja ulos τὴν | *tēn* tuo παιδίσκην | *paidiskēn* orjatar καὶ | *kai* ja τὸν | *ton* υἱὸν | *hyion* poikansa αὐτῆς | *autēs* hänen οὐ | *ou* sillä ei γὰρ | *gar* μὴ | *mē* κληρονομία | *klēronomēsē* ole perivä ὁ | *ho* se υἱὸς | *hyios* poika τῆς | *tēs* παιδίσκης | *paidiskēs* orjattaren μετὰ | *meta* kanssa τοῦ | *tou* υἱοῦ | *hyiou* rojan τῆς | *tēs* ἐλευθέρας | *eleutheras* vapaan

DELITZSCH אָבֵל | 'aval הַכְּתוּב | haKatuv מַה־הוּא | mah-hu' אָמַר | 'omer גָּרֵשׁ | garesh הָאָמָה | ha'ama וְאֶת־בְּנֶה | ve'et-

benah כִּי | ki לֹא | lo' יִרָשׁ | jirash בֶּן־הָאִמָּה | ben-ha'ama
עִם | 'im הַחֹפְשִׁי | ha'chofeshijja

TKIS Entä mitä Raamattu sanoo? "Aja pois orjatar ja hänen poikansa, sillä orjattaren poika ei ole perivä vapaan vaimon pojan kanssa."

STLK2017 Mutta mitä sanoo Raamattu? "Aja pois orjatar poikineen, sillä orjattaren poika ei saa periä vapaan vaimon pojan kanssa."

Biblia1776 Mutta mitä Raamattu sanoo? aja palkkavaimo poikinensa ulos; sillä ei palkkavaimon pojan pidä perimän vapaan pojan kanssa.

31 *TR* ἄρα | *ara* niin siis ἀδελφοί | *adelfoi* veljet οὐκ | *ouk* emme ἐσμὲν | *esmen* ole παιδίσκης | *paidiskēs* orjattaren τέκνα | *tekna* lapsia ἀλλὰ | *alla* vaan τῆς | *tēs* ἐλευθέρας | *eleutheras* vapaan

DELITZSCH עַל־כֵּן | 'al-ken אֶחָי | 'echai לֹא־בְנֵי | lo'-vnei
הָאִמָּה | ha'ama אֲנַחְנוּ | 'anachnu כִּי | ki אִם־בְנֵי | 'im-benei
הַחֹפְשִׁי | ha'chofeshijja

TKIS Niin ollen, veljet, emme ole orjattaren lapsia vaan vapaan.

STLK2017 Niin siis, veljet, emme ole orjattaren lapsia, vaan vapaan.

Biblia1776 Niin me siis olemme, rakkaat veljet, emme palkkavaimon poikia, vaan vapaan.

5 luku

1 *TR* τῆ | *tē* ἐλευθερία | *eleutheria* vapauteen οὖν | *oun* siis ἢ | *hē*
Χριστὸς | *Christos* Kristus ἡμᾶς | *hēmas* meidät ἠλευθέρωσεν |
ēleutherōsen on vapauttanut στήκετε | *stēkete* seisokaa lujina καὶ | *kai* ja
μὴ | *mē* älkää πάλιν | *palin* uudestaan ζυγῶ | *dzygō* ikeeseen δουλείας
| *douleias* orjuuden ἐνέχεσθε | *enechesthe* itseänne antako sitoa

DELITZSCH וְעַתָּה | ve'atta עֲמְדוּ־נָא | 'imdu-na' בְּחִירוֹת | vacherut
אֲשֶׁר | 'asher שְׂחִרְר | shichrer אֲתָנוּ | 'otanu הַמְשִׁיחַ |

hamMashiach וְאֵל־תְּשׁוּבוּ | ve'al-tashuvu לְהִלָּחֵד | le'hilached
בְּעוֹל | be'ol הַעֲבֹדוֹת | ha'avedut

TKIS Pysykää siis lujina vapaudessa, johon Kristus on meidät vapauttanut,*
älkääkä antako orjuuden ikeen jälleen kahlehtia itseänne.

STLK2017 Vapauteen Kristus siis vapautti meidät. Seisokaa lujina, älkääkä
antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen.

Biblia1776 Niin pysykäätkä siis siinä vapaudessa, jolla Kristus meitä vapahtanut
on, ja älkäätkä taas teitä sekoittako orjuuden ikeeseen.

2 *TR* Ἴδε | *ide* katso ἐγὼ | *egō* minä Παῦλος | *Paulos* Paavali λέγω |
legō sanon ὑμῖν | *hymīn* teille ὅτι | *hoti* että ἐὰν | *ean* jos περιτέμνησθε
| *peritemnēsthe* ympärileikkautatte itsenne Χριστὸς | *Christos* Kristus ὑμᾶς
| *hymas* teitä οὐδὲν | *ouden* ei mitenkään ὠφελήσει | *ōfelēsei* hyödytä

DELITZSCH הִנֵּה | hinneh אֲנִי | 'ani פּוֹלוֹס | *Polos* אֲמַר | 'omer
לְכֶם | la'chem כִּי | ki אִם־תִּמְלוּ | 'im-timmolu לֹא־יִוְעִיל | lo'-
jo'il לְכֶם | la'chem הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS Katso, minä Paavali sanon teille, että jos ympärileikkautatte itsenne, niin
Kristus ei ole oleva teille miksikään hyödyksi.

STLK2017 Katso, minä, Paavali, sanon teille, että jos ympärileikkautatte itsenne,
Kristus ei ole teille miksikään hyödyksi.

Biblia1776 Katso, minä Paavali sanon teille: jos te annatte ympärileikata
teitä, niin ei ole Kristus teille hyödyllinen.

3 *TR* μαρτύρομαι | *martyromai* ja todistan δὲ | *de* πάλιν | *palin* taas
παντὶ | *panti* jokaiselle ἀνθρώπῳ | *anthrōpō* ihmiselle περιτεμνομένῳ |
peritemnomenō joka ympärileikkauttaa itsensä ὅτι | *hoti* että ὀφειλέτης |
ofeiletēs velvollinen ἐστὶν | *estin* on ὅλον | *holon* koko τὸν | *ton* νόμον
| *nomon* lain ποιῆσαι | *poiēsai* pitämään

DELITZSCH וּמַעֲיִד | ume'id אֲנִי | 'ani עוֹד | 'od הַפְּעִיחַ |

happa'am בְּכֹל־אִישׁ | bechol-'ish אֲשֶׁר | 'asher יִמּוֹל | jimmol כִּי
| ki מְחַיֵּב | mechujav הוּא | hu' לְשֹׁמֵר | lishmor אֶת־כֹּל
הַתּוֹרָה | 'et-kol-hattora

TKIS Todistan näet jälleen jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään koko lain.

STLK2017 Mutta todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään koko lain.

Biblia1776 Mutta minä taas todistan, että jokainen ihminen, joka ympärileikataan, se on kaikkea lakia velkapää pitämään.

4 *TR* κατηγορήθητε | *katērgēthēte* olette joutuneet ἀπὸ | *apo* pois τοῦ | *tou*
Χριστοῦ | *Christou* Kristuksesta οἵτινες | *hoitines* te jotka ἐν | *en* νόμῳ
| *nomō* lakiin perustuen δικαιοῦσθε· | *dikaiousathe* tahdotte vanhurskautua
τῆς | *tēs* χάριτος | *charitos* armosta ἐξέπεσάτε | *eksepesate* pois olette
langenneet

DELITZSCH נִגְזַרְתֶּם | nigzartem מִן־הַמָּשִׁיחַ | min-hamMashiach
אֲתֶם | 'attem הַמְצַדִּיקִים | hammitztaddeqim בַּתּוֹרָה | batora
נִפְלֵתֶם | nefaltem מִן־הַחֹדֵד | min-he'chased

TKIS Olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka muka lain avulla tulette vanhurskaiksi, olette langenneet pois armosta.

STLK2017 Olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi, olette langenneet pois armosta.

Biblia1776 Te olette Kristuksen kadottaneet, jotka lain töillä tahdotte vanhurskaiksi tulla, ja olette armosta luopuneet.

5 *TR* ἡμεῖς | *hēmeis* sillä me γὰρ | *gar* Πνεύματι | *Pneumati* Hengessä
ἐκ | *ek* πίστεως | *pisteōs* uskosta ἐλπίδα | *elpida* toivoa δικαιοσύνης |
dikaiosynēs vanhurskauden ἀπεκδεχόμεθα | *apekdechometha* odotamme

DELITZSCH כִּי־אֲנַחְנוּ | ki-'anachnu בְּרוּחַ | baRuach נִיחַל |
nejachel מִתּוֹךְ | mittoch הָאֱמוּנָה | ha'emuna לְתִקְוַת | le'tiqvat
הַצְדָּקָה | hatz'tzedaga

TKIS Sillä uskon perusteella me Hengessä odotamme vanhurskauden toivoa.

STLK2017 Sillä me odotamme Hengessä uskosta vanhurskauden toivoa.

Biblia1776 Mutta me odotamme hengessä uskon kautta vanhurskauden toivoa.

6 *TR* ἐν | *en* sillä γὰρ | *gar* Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ |
Iēsou Jeesuksessa οὔτε | *oute* ei myöskään περιτομή | *peritomē*
ympärileikkaus τι | *ti* mitään ἰσχύει | *ischyei* merkitse οὔτε | *oute* eikä
ἀκροβυστία | *akrobystia* ympärileikkaamattomuus ἀλλὰ | *alla* vaan πίστις
| *pistis* usko δι' | *di* kautta ἀγάπης | *agapēs* rakkauden ἐνεργουμένη |
energoumenē vaikuttava

DELITZSCH כִּי | ki בְּמַשִּׁיחַ | vamMashiach אֵינְנָה | 'einenna
נֶחֱשֶׁבֶת | necheshvet לֹא | lo' הַמִּלָּה | hammila וְלֹא | velo'
הָעֶרְלָה | ha'orla כִּי | ki אִם־הָאֱמוּנָה | 'im-ha'emuna הַפְּעֻלָּת
| happo'elet בְּאַהֲבָה | be'ahava

TKIS Kristuksessa Jeesuksessa ei näet ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus merkitse mitään, vaan rakkaudessa vaikuttava usko.

STLK2017 Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei auta ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus, vaan usko, joka vaikuttaa rakkauden kautta.

Biblia1776 Sillä ei Kristuksessa Jeesuksessa ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan usko, joka rakkauden kautta työtä tekee.

7 *TR* ἐτρέχετε | *etrechete* te juoksitte καλῶς· | *kalōs* hyvin τίς | *tis* kuka
ὁμᾶς | *hymas* teitä ἀνέκοψεν | *anekopsen* esti τῇ | *tē* ἀληθείᾳ | *alētheia*
totuudelle μὴ | *mē* πείθεσθαι | *peithesthai* olemasta kuuliainen

DELITZSCH הֵיטְבִּתֶּם | heitavtem לְרוּחַ | larutz מִי | mi קִשְׁרָה |

chasach אֶתְכֶם | 'etchem מִשְׁמֹעַ | mish'shemoa' אֶל־הָאֱמֶת | 'el-ha'emet

TKIS Te juoksitte hyvin. Kuka esti teitä olemasta totuudelle kuuliaisia?

STLK2017 Te juoksitte hyvin, kuka esti teitä noudattamasta totuutta?

Biblia1776 Te juoksitte hyvin; kukas teidät esti totuutta uskomasta?

8 *TR* ἢ | *hē* se πεισμονή | *peismonē* houkutus οὐκ | *ouk* ei ole ἐκ | *ek* τοῦ | *tou* Hänestä καλοῦντος | *kalountos* joka kutsuu ὑμᾶς | *hymas* teitä

DELITZSCH הִפְתִּינִי | happittui הִזְהָה | hazzeh אֵינְנִי | 'einennu מֵאֵת | me'et הַקֹּרֵא | haqqore' אֶתְכֶם | 'etchem

TKIS Houkutus ei ole lähtöisin Hänestä, joka teitä kutsuu.

STLK2017 Houkutus siihen ei ole hänestä, joka teitä kutsuu.

Biblia1776 Ei senkaltainen yllytys ole hänestä, joka teitä kutsuu.

9 *TR* μικρὰ | *mikra* vähäinen ζύμη | *dzymē* hapate ὅλον | *holon* koko τὸ | *to* φύραμα | *fyrama* taikinan ζυμοῖ | *dzymoi* hapattaa

DELITZSCH מֵעַט | me'at שֶׁאוֹר | se'or מְחַמֵּץ | mechammetz הוּא | hu' אֶת־כָּל־הָעֵסָה | 'et-kol-ha'issa

TKIS Vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan.

STLK2017 Vähäinen hapate hapattaa koko taikinan.

Biblia1776 Vähä hapatus kaikentaikinan hapattaa.

10 *TR* ἐγὼ | *egō* minä πέποιθα | *pepoitha* luotan εἰς | *eis* ὑμᾶς | *hymas* teihin ἐν | *en* Κυρίῳ | *Kyriō* Herrassa ὅτι | *hoti* että οὐδὲν | *ouden* ette mitään ἄλλο | *allo* muuta φρονήσετε· | *fronēsete* ajattele ὁ | *ho* mutta joka δὲ | *de* ταρασσῶν | *tarassōn* häiritsee ὑμᾶς | *hymas* teitä βαστάσει | *bastasei* saa kantaa τὸ | *to* κρίμα | *krima* tuomionsa ὅστις | *hostis* kuka ikinä ἂν | *an* hän ἦ | *ē* onkaan

DELITZSCH מְבַטֵּחַ | muvtach אֲנִי | 'ani בְּכֶם | vachem בְּאָדוֹן |
ba'ADON נְשִׂא | shelo' תְּהִיָּה | tihjeh רוּחַ | ruach אַחֶרֶת |
'acheret עִמָּכֶם | 'immachem וְהֵעֵכָר | ve'ha'ocher אֶתְכֶם | 'etchem
נְשִׂיָּהּ | jissa' אֶת־עוֹנוֹ | 'et-'avono הִיָּה | jihjeh מִי | mi נְשִׂיָּהּ
| shejjihjeh

TKIS Luotan teihin Herrassa, ettette missään tule ajattelemaan toisin. Mutta häiritsijänne on kantava tuomionsa, olkoon kuka tahansa.

STLK2017 Minulla on teihin se luottamus Herrassa, ettette missään kohden tule ajattelemaan toisin. Mutta teidän eksyttäjänne saa kantaa tuomionsa, olkoon kuka hyvänsä.

Biblia1776 Minä turvaan teihin Herrassa, ettette toista mieltä ottaisi; mutta joka teitä eksyttää, hänen pitää tuomionsa kantaman, olkaan kuka hän olis.

11 *TR* ἐγὼ | *egō* mutta minä δέ | *de* ἀδελφοί | *adelfoi* veljet εἰ | *ei* jos
περιτομὴν | *peritomēn* ympärileikkausta ἔτι | *eti* vielä κηρύσσω | *kēryssō*
julistan τί | *ti* miksi ἔτι | *eti* vielä διώκομαι | *diōkomai* minua vainotaan
ἄρα | *ara* silloinhan κατήργηται | *katērgētai* olisi poistettu τὸ | *to*
σκάνδαλον | *skandalon* pahennus τοῦ | *tou* σταυροῦ | *staurou* ristin

DELITZSCH וְאֲנִי | va'ani אֲחֵי | 'achai אִם־אֶכְרִיז | 'im-'achriz
עוֹד | 'od הַמִּילָה | hammila עַל־מָה | 'al-ma אֶהְיֶה | 'ehjeh
נִרְדַּף | nirdaf הָלֵא | halo' אֲז | 'az מְבַטֵּל | mevuttal מְכַשׁוֹל |
michshol הַצֵּלָב | hatz'tzelav

TKIS Mutta jos minä, veljet, saarnaan vielä ympärileikkausta, miksi minua yhä vainotaan? Silloinhan on ristin pahennus poistettu.

STLK2017 Mutta jos minä, veljet, vielä saarnaan ympärileikkausta, miksi minua vielä vainotaan? Silloinhan ristin pahennus olisi poistettu.

Biblia1776 Mutta jos minä vielä, rakkaat veljet, ympärileikkausta saarnaan, minkätähden minä siis vainoa kärsin? Ja niin olis ristin pahennus hävinnyt.

12 *TR* ὄφελον | *ofelon* jospa καὶ | *kai* myös ἀποκόψονται | *apokopsontai*
kuohitsisivat oί | *oi* jotka ἀναστατοῦντες | *anastatountes* kiihoittavat ὑμᾶς
| *hymas* teitä

DELITZSCH מִי | mi מִיָּתִי | jitten מִיָּתִי | ve'ikkaretu מִיָּתִי |
hammaddichim אֶתְכֶם | 'etchem

TKIS Kunpa kuohisivat itsensä nuo kiihottajanne.

STLK2017 Kunpa teidän kiihottajanne leikkaisivat itsensä pois!

Biblia1776 Oi jospa ne eroitettaisiin, jotka teitä houkuttelevat!

13 *TR* Ὑμεῖς | *hymeis* sillä teidät γὰρ | *gar* ἐπ | *ep* ἐλευθερία |
eleutheria vapauteen ἐκλήθητε | *eklēthēte* on kutsuttu ἀδελφοί· | *adelfoi*
veljet μόνον | *monon* älkää vain μὴ | *mē* τὴν | *tēn* ἐλευθερίαν |
eleutherian vapautenne εἰς | *eis* ἀφορμὴν | *aformēn* antako yllykkeenä olla
τῆ | *tē* σαρκί | *sarki* lihallenne ἀλλὰ | *alla* vaan διὰ | *dia* kautta τῆς |
tēs ἀγάπης | *agapēs* rakkauden δουλεύετε | *douleuete* palvelkaa ἀλλήλοις
| *allēlois* toisianne

DELITZSCH כִּי | ki אֶתְּךָ | 'attem אֶתִּי | 'achai לְחֵרוֹת | lacherut
נִקְרָאתֶם | niqre'tem וּבְלִבָּד | uvilvad שְׁלֹא | shelo' תְּהִיָּה |
tihjeh הַחֵרוֹת | hacherut תְּאָנָה | to'ana לְבָשָׂר | labasar אֶלְּךָ |
'ella' שֶׁתַּעֲבֹדוּ | shetta'avdu אִישׁ | 'ish אֶת־רֵעֵהוּ | 'et-re'ehu
בְּאַהֲבָה | be'ahava

TKIS Olette näet kutsutut vapauteen, veljet. Älkää vain käyttäkö vapautta
yllykkeenä lihalle, vaan palvelkaa toisianne rakkaudessa.

STLK2017 Te olette näet kutsutut vapauteen, veljet, älkää vain salliko vapauden
tuoda tilaisuutta lihalle, vaan palvelkaa toisianne rakkaudessa.

Biblia1776 Sillä te, rakkaat veljet, olette vapauteen kutsutut; ainoastaan
karttakaat, ettette salli vapauden lihalle tilaa antaa, vaan palvelkaat rakkaudessa
toinen toistanne.

14 TR ó | *ho* γὰρ | *gar* sillä πᾶς | *pas* koko νόμος | *nomos* laki ἐν |
en ἐνὶ | *heni* yhdessä λόγῳ | *logō* sanassa πληροῦται | *plēroutai* on
täytetty ἐν | *en* τῷ | *tō* tässä Ἀγαπήσεις | *agapēseis* rakasta τὸν | *ton*
πλησίον | *plēsion* lähimmäistäsi σου | *sou* sinun ὡς | *hōs* niinkuin
εαυτόν | *heauton* itseäsi

DELITZSCH כִּי | *ki* כָּל־הַתּוֹרָה | *chol-hattora* כְּלוּלָהּ | *kelula*
בְּמִצְוָה | *bemitzva* אֶחָד | *'echat* וְהִיא | *vehi'* וְאַהֲבֵתָ |
ve'ahaveta לְרֵעֶךָ | *le're'acha* כַּמּוֹחָה | *kamocho*

TKIS Sillä koko laki on täytetty yhdessä sanassa, tässä: "Rakasta lähimmäistä niin kuin itseäsi."

STLK2017 Sillä kaikki laki on täytetty yhdessä sanassa, tässä: "Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi."

Biblia1776 Sillä kaikki laki yhdessä sanassa täytetään, nimittäin: rakasta lähimmäistäs niinkuin itsiäs.

15 TR εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* ἀλλήλους | *allēlous* toisianne δάκνετε |
daknete purette καὶ | *kai* ja κατεσθίετε | *katesthiete* syötte βλέπετε |
blepete katsokaa μὴ | *mē* ettette ὑπό | *hypo* ἀλλήλων | *allēlōn* toisianne
ἀναλωθῆτε | *analōthēte* hävitä

DELITZSCH אַבְל | *'aval* אִם־תִּנְשָׁכוּ | *'im-tenash'shechu* וְתֹאכְלוּ |
veto'chelu אִישׁ | *'ish* אֶת־אֶחָיו | *'et-'achiv* וְרֵאוּ | *re'u* פֶּן־תִּכְלְוּ
| *pen-techullu* אִישׁ | *'ish* עַל־יְדֵי | *'al-jedei* וְרֵעֵהוּ | *re'ehu*

TKIS Mutta jos purette ja syötte toisianne, katsokaa, ettette toisianne hävitä.

STLK2017 Mutta jos te purette ja syötte toisianne, katsokaa, ettette toinen toistanne hävitä.

Biblia1776 Mutta jos te toinen toistanne purette ja syötte, niin katsokaat, ettette toinen toiseltanne syödyksi tule.

16 *TR* Λέγω | *legō* mutta sanon δέ | *de* Πνεύματι | *Pneumati* Hengessä περιπατεῖτε | *peripateite* vaeltakaa καὶ | *kai* niin ἐπιθυμίαν | *epithymian* himoa σαρκὸς | *sarkos* lihan οὐ | *ou* ette μὴ | *mē* mitenkään τελέσητε | *telesēte* täytä

DELITZSCH וְהִנְנִי | vehinni אֹמֵר | 'omer הִתְהַלְכּוּ | hithallechu בְּרוּחַ | baRuach וְלֹא | velo' תִּמְלְאוּ | temal'u אֶת־תְּאוֹת | 'et-ta'avot הַבָּשָׂר | habasar

TKIS Sanon kuitenkin: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä.

STLK2017 Sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä.

Biblia1776 Mutta minä sanon: vaeltakaat Hengessä, niin ette lihan himoa täytä;

17 *TR* ἢ | *hē* γὰρ | *gar* sillä σὰρξ | *sarks* liha ἐπιθυμεῖ | *epithymei* himoitsee κατὰ | *kata* vastaan τοῦ | *tou* Πνεύματος | *Pneumatos* Henkeä τὸ | *to* δὲ | *de* ja Πνεῦμα | *Pneuma* Henki κατὰ | *kata* vastaan τῆς | *tēs* σαρκός· | *sarkos* lihaa ταῦτα | *tauta* ja samalla tavalla δὲ | *de* ἀντίκειται | *antikeitai* ovat vastaan ἀλλήλοις | *allēlois* toisiaan ἵνα | *hina* μὴ | *mē* ettette ἅ | *ha* mitä ἂν | *an* θέλητε | *thelēte* tahdotte ταῦτα | *tauta* samoin ποιῆτε | *poiēte* tekisi

DELITZSCH כִּי | ki הַבָּשָׂר | habasar מִתְאוֹהָ | mit'aveh הֶפֶךְ | hefech מִן־הָרוּחַ | min-haRuach וְהָרוּחַ | ve'haRuach הֶפֶךְ | hefech מִן־הַבָּשָׂר | min-habbasar וּשְׁנֵיהֶם | usheneihem מִתְקוֹמְמִים | mitqomemim זֶה | zeh לְזֶה | lazeh עַד־שֶׁלֹא | 'ad-shello' תֹּכְלוּ | tuchelu לַעֲשׂוֹת | la'asot אֶת | 'et אֲשֶׁר | 'asher תַּחְפֹּצּוּ | tachpotzu

TKIS Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan ja Henki lihaa vastaan. Nämä ovat näet toisiaan vastaan, jottette tekisi sitä, mitä tahtoisitte.

STLK2017 Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan. Nämä

ovat nimittäin toisiaan vastaan, niin ettette tee sitä, mitä tahdotte.

Biblia1776 Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan: nämät ovat vastaan toinen toistansa, niin ettette tee, mitä te tahdotte.

18 *TR* εἰ | *ei* mutta jos δὲ | *de* Πνεύματι | *Pneumati* Henki ἄγεσθε | *agesthe* teitä johtaa οὐκ | *ouk* ette ἐστὲ | *este* ole ὑπὸ | *hypo* alla νόμον | *nomon* lain

DELITZSCH וְאִם־תִּנְהַגּוּ | ve'im-tenuhagu עַל־יְדֵי | 'al-jedei הַרוּחַ | haRuach אֲזַ | 'az אֵינְכֶם | 'einechem תַּחַת | tachat הַתּוֹרָה | ha'torah

TKIS Jos kuitenkin olette Hengen johtamina, ette ole lain alaisia.

STLK2017 Mutta jos olette Hengen kuljetettavina, ette ole lain alla.

Biblia1776 Mutta jos te Hengeltä hallitaan, niin ette ole lain alla.

19 *TR* φανερά | *fanera* mutta ilmeiset δέ | *de* ἐστὶ | *esti* ovat τὰ | *ta* ἔργα | *erga* teot τῆς | *tēs* σαρκός | *sarkos* lihan ἅτινά | *hatina* ja niitä ἐστὶ | *esti* ovat μοιχεία | *moicheia* aviorikos πορνεία | *porneia* haureus ἀκαθαρσία | *akatharsia* saastaisuus ἀσέλγεια | *aselgeia* irstaus

DELITZSCH וּגְלוּיִם | ugelujim הֵם | hem פְּעוּלֵי | po'olei הַבְּשָׁר | habasar אֲשֶׁר | 'asher הֵם | hem נְאוּף | ni'uf זְנוּת | zenut טְמֵאָה | tum'a זְזִמָּה | vezimma

TKIS Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: (aviorikos,) haureus, saastaisuus, irstaus,

STLK2017 Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja niitä ovat: aviorikos, haureus, saastaisuus, irstaus,

Biblia1776 Mutta lihan työt ovat julkiset, kuin on huoruus, salavuoteus, saastaisuus, haureus,

20 *TR* εἰδωλολατρεία | *eidōlolatreia* epäjumalanpalvelus φαρμακεία |

farmakeia taikuus ἔχθραι | *echthrai* vihollisuudet ἔρεις | *ereis* riidat ζῆλοι
| *dzēloi* kiivaus θυμοί | *thymoi* vihamielisyys ἐριθείαι | *eritheiai*
juonittelut διχοστασία | *dichostasiai* eripuraisuus αἰρέσεις | *haireseis*
lahkot

DELITZSCH עֲבוֹדָת | 'avodat אֱלִילִים | 'elilim וְכִשְׁוִף |
vechish'shuf אֵיבוֹת | 'eivot וּמִצּוֹת | umatz'tzut וְקִנְיָה | veqin'a
וְרִגְזָה | varogez מְרִיבוֹת | merivot מַחְלָקוֹת | machaloqot וְכִתּוֹת
| vechittot

TKIS epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riidat*, kiivaus, vihat,
juonittelut, erimielisyudet, puolueet,

STLK2017 epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateuden teot, vihat,
juonet, eriseurat, lahkot,

Biblia1776 Epäjumalain palvelus, noituus, vaino, riita, kateus, viha, torat,
eripuraisuus, eriseura,

21 *TR* φθόνοι | *fthonoi* kateus φόνου | *fanoi* murhat μέθαι | *methai*
juoppous κῶμοι | *kōmoi* mässäykset καὶ | *kai* ja τὰ | *ta* ne ὅμοια |
homoia samankaltaiset τούτοις· | *toutois* näiden ä | *ha* joista προλέγω |
prolegō ennalta sanon ὑμῖν | *hymin* teille καθὼς | *kathōs* niinkuin καὶ |
kai myös προεῖπον | *proeipon* ennalta sanoin ὅτι | *hoti* että οἱ | *oi* ne τὰ
| *ta* jotka τοιαῦτα | *toiauta* tällaisia πράσσοντες | *prassontes* harjoittavat
βασιλείαν | *basileian* valtakuntaa Θεοῦ | *Theou* Jumalan οὐ | *ou* eivät
κληρονομήσουσιν | *klēronomēsousin* peri

DELITZSCH צָרוֹת | tzarut עֵין | 'ain וְשִׁפְיָכוֹת | ushefichut דְּמִים
| damim וְשִׁכְרוֹן | veshikkaron וְזוֹלָלוֹת | vezolelut וְדוֹמִיָּהּ |
vedomeihen אֲשֶׁר | 'asher אָמַר | 'omar עֲלֶיהָ | 'aleihen כְּמוֹ-
אֶלֶּה | kemo-she'amarti כָּבַד | chevar כִּי-עָשִׂי | ki-'osei
| 'elleh לֹא | lo' יִנְחָלוּ | jinchalu מַלְכוּת | malchut הָאֱלֹהִים |

ha'ELOHIM

TKIS kateus, (murhat,) juoppous, mässäykset ja niitten kaltaiset, joista teille ennalta sanon, niin kuin olen ennenkin sanonut, että ne, jotka sellaisia harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.

STLK2017 kateus, juomingit, ylensyömiset ja muut sellaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niin kuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka sellaista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.

Biblia1776 Pahansuomuus, murha, juopumus, ylönsyömyys ja muut senkaltaiset, joista minä teille edellä sanon, niinkuin minä ennenkin sanonut olen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ei pidä Jumalan valtakuntaa perimän.

22 *TR* ὁ | *ho* δὲ | *de* mutta καρπὸς | *karpos* hedelmä τοῦ | *tou*
Πνεύματος | *Pneumatos* Hengen ἐστὶν | *estin* on ἀγάπη | *agapē* rakkaus
χαρὰ | *chara* ilo εἰρήνη | *eirēnē* rauha μακροθυμία | *makrothymia*
pitkämielisyys χρηστότης | *chrēstotēs* laupeus ἀγαθωσύνη | *agathōsynē*
hyvyys πίστις | *pistis* uskollisuus

DELITZSCH וּפְרִי | uferi הַרוּחַ | haRuach אֲהָבָה | 'ahava שְׂמֵחָה
| simecha וְשָׁלוֹם | ve'shalom אֲרֵךְ | 'orech רוּחַ | ruach וְנְדִיבוּת
| unedivut וְחֶסֶד | ve'chesed וְאֱמוּנָה | ve'emuna

TKIS Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsehillintä.

STLK2017 Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsehillintä.

Biblia1776 Mutta Hengen hedelmä on: rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävyys, hyvyys, usko, hiljaisuus, puhtaus.

23 *TR* πράοτης | *praotēs* sävyisyys ἐγκράτεια· | *egkrateia* itsehillintä κατὰ
| *kata* vastaan τῶν | *tōn* τοιούτων | *toioutōn* näitä tällaisia οὐκ | *ouk* ei
ἔστι | *esti* ole νόμος | *nomos* laki

DELITZSCH וְעֲנָוָה | va'anava וּפְרִישׁוּת | uferishut אֵין־תּוֹרָה |

'ein-tora לְנֶגֶד | le'neged עֲשֵׂי | 'osei אֵלֶּה | 'elleh

TKIS Sellaisia vastaan ei ole lakia.

STLK2017 Sellaista vastaan ei ole laki.

Biblia1776 Senkaltaisia vastaan ei ole laki.

24 *TR* oi | *oi* mutta ne δὲ | *de* τοῦ | *tou* omat Χριστοῦ | *Christou*
Kristuksen τὴν | *tēn* σάρκα | *sarka* lihansa ἐσταύρωσαν | *estaurōsan*
ovat naulanneet ristiin σὺν | *syn* yhdessä τοῖς | *tois* παθήμασιν |
pathēmasin himoineen καὶ | *kai* ja ταῖς | *tais* ἐπιθυμίαις | *epithymiais*
haluineen

DELITZSCH וְאֲשֶׁר | va'asher הֵם | hem לְמַשִּׁיחַ | lamMashiach
צָלְבוֹ | tzalevu אֶת־בְּשָׂרָם | 'et-besaram עִם־כָּל־הַתְּשׁוּקוֹתָיו | 'im-
kol-teshuqotaiw וְתַאֲוֹתָיו | veta'avotaiv

TKIS Mutta ne, jotka ovat Kristuksen [Jeesuksen] omat, ovat naulinneet lihansa ristiin himoineen ja haluineen.

STLK2017 Mutta ne, jotka ovat Kristuksen Jeesuksen omat, ovat ristiinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen.

Biblia1776 Mutta jotka Kristuksen omat ovat, ne ovat ristiinnaulinneet lihansa, himoin ja haluin kanssa.

25 *TR* Εἰ | *ei* jos ζῶμεν | *dzōmen* ἐλέμμε Πνεύματι | *Pneumati* Hengessä
Πνεύματι | *Pneumati* Hengessä καὶ | *kai* myös στοιχῶμεν | *stoichōmen*
kulkekaamme

DELITZSCH אִם־נִחְיֶה | 'im-nichjeh בְּרוּחַ | vaRuach נִתְּהַלְכָה |
nithallecha גַּם־בְּרוּחַ | gam-baRuach

TKIS Jos Hengessä elämme, vaeltakaamme myös Hengessä.

STLK2017 Jos Hengessä elämme, Hengessä myös vaeltakaamme.

Biblia1776 Jos me Hengessä elämme, niin vaeltakaamme myös Hengessä.

26 *TR* μὴ | *mē* älkäämme γινώμεθα | *ginōmetha* olko κενόδοξοι | *kenodoksoi* turhan kunnian pyytäjiä ἀλλήλους | *allēlous* toisiamme προκαλούμενοι | *prokaloumenoi* ärsyttäen ἀλλήλοις | *allēlois* toisiamme φθονοῦντες | *fthonountes* kadehtien

DELITZSCH וְלֹא | velo' נִרְדּוֹף | nirdof אַחֲרַי | a'charei כְּבוֹד־
וְשָׁוִי | chevod-shav' לְהַכְעִיס | le'hach'is אִישׁ | 'ish אֶת־רֵעֵהוּ |
'et-re'ehu וְלִקְנֵא | uleqanne' אִישׁ | 'ish אֶת־רֵעֵהוּ | 'et-re'ehu

TKIS Älkäämme tavoitelko turhaa kunniaa, toisiamme ärsyttellen ja toisiamme kadehtien.

STLK2017 Älkäämme olko turhan kunnian pyytäjiä, niin että toisiamme ärsytämme, toisiamme kadehdimme.

Biblia1776 Älkäämme turhaa kunniaa pyytäkö, vihoittain ja kadehtien toinen toistamme.

6 luku

1 *TR* Ἀδελφοί | *adelfoi* veljet ἐὰν | *ean* jos καὶ | *kai* προληφθῆ | *prolēfthē* tavataankin ἄνθρωπος | *anthrōpos* ihminen ἔν | *en* τινι | *tini* jostain παραπτώματι | *paraptōmati* rikkomuksesta ὑμεῖς | *hymeis* te οἱ | *oi* πνευματικοὶ | *pneumatikoi* hengelliset καταρτίζετε | *katartidzete* ojentakaa τὸν | *ton* τοιοῦτον | *toiouton* sellaista ἐν | *en* πνεύματι | *pneumati* hengessä πραότητος | *praotētos* säävyisyyden σκοπῶν | *skopōn* valvo σεαυτὸν | *seauton* itseäsi μὴ | *mē* ettet καὶ | *kai* myös σὺ | *sy* sinä πειρασθῆς | *peirasthēs* joutuisi kiusatuksi

DELITZSCH אָחֵי | 'echai גַּם | gam כִּי־יִתְפַּשׂ | ki-jittafes אִישׁ |
'ish מִכֶּם | mikkem בְּעִבְרָה | ba'avera אֲתֶם | 'attem אַנְשֵׁי |
'anshei הַרֹחַ | haruach הַתְּקִימֵהוּ | teqimuhu בְּרוּחַ | beruach
עֲנָוָה | 'anava וְהִשְׁמֵר | vehish'shamer לְנַפְשֶׁךָ | le'naf'shecha פֶּן

תָּבֹא | pen-tavo' לִידֵי־נִסְיוֹן | lidei-nissajon גַּם־אֵתָהּ | gam-'atta

TKIS Veljet, jos joku tavataankin jostain rikkomuksesta, ojentakaa te hengelliset häntä sävyisyyden hengessä, ja valvo itseäsi, ettet sinäkin joutuisi kiusatuksi.

STLK2017 Veljet, jos joku tavataan jostakin rikoksesta, ojentakaa te, hengelliset, häntä sävyisyyden hengessä, ja ole varuillasi, ettet sinäkin joutuisi kiusaukseen.

Biblia1776 Rakkaat veljet! jos ihminen osaa johonkuhun vikaan tulla, niin te, jotka hengelliset olette, ojentakaat senkaltaista siveyden hengessä: ja katso itsiäs, ettes sinä myös kiusattaisi.

2 *TR* Ἀλλήλων | *allēlōn* toistenne τὰ | *ta* βάρη | *barē* taakkoja
βαστάζετε | *bastadzete* kantakaa καὶ | *kai* ja οὕτως | *houtōs* niin
ἀναπληρώσατε | *anaplērōsate* täytätte τὸν | *ton* νόμον | *nomon* lain τοῦ
| *tou* Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen

DELITZSCH שֵׁאוּ | se'u אִישׁ | 'ish אֶת־מַשָּׁא | 'et-massa' רֵעֵהוּ
| re'ehu בְּזֹאת | bezot תְּמַלְאוּ | temal'u אֶת־תּוֹרַת | 'et-torat
הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS Kantakaa toistenne kuormia, ja niin *täyttäkää Kristuksen laki*.

STLK2017 Kantakaa toistenne kuormia, ja niin täytätte Kristuksen lain.

Biblia1776 Kantakaat toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää.

3 *TR* εἰ | *ei* sillä jos γὰρ | *gar* δοκεῖ | *dokei* luulee τις | *tis* joku εἶναι
| *einai* olevansa τι | *ti* jotain μηδὲν | *mēden* eikä mitään ὧν | *ōn* ole
ἑαυτὸν | *heauton* hän itsensä φρεναπατᾶ· | *frenapata* pettää

DELITZSCH כִּי | ki הַחֹשֶׁב | hachshev אֶת־עֲצָמוֹ | 'et-'atzmo
לְהִיּוֹת־מָה | lihjot-ma וְאֵינֶנּוּ | ve'einennu מְאוּמָה | me'uma
אֶת־נַפְשׁוֹ | 'et-nafesho הוּא | hu' מְרַמֵּה | merammeh

TKIS Sillä jos joku luulee jotain olevansa vaikei ole mitään, hän pettää itsensä.

STLK2017 Sillä jos joku luulee olevansa jotakin, vaikka ei ole mitään, hän pettää itsensä.

Biblia1776 Sillä jos joku luulee itsensä jotakin olevan, joka ei kuitenkaan mitään ole, hän viettelee itsensä.

4 *TR* τὸ | *to* δὲ | *de* mutta ἔργον | *ergon* tekonsa ἐαυτοῦ | *heautou*
omat δοκιμαζέτω | *dokimadzetō* tutkikoon ἕκαστος | *hekastos* itsekukin
καὶ | *kai* ja τότε | *tote* silloin εἰς | *eis* ἐαυτὸν | *heauton* itsestään
μόνον | *monon* ainoastaan τὸ | *to* καύχημα | *kauchēma* kerskausta ἔξει
| *eksei* on καὶ | *kai* οὐκ | *ouk* eikä εἰς | *eis* τὸν | *ton* ἕτερον |
heteron toisesta

DELITZSCH אָבַל | 'aval יְבַחַן | jivchan כֹּל-אִישׁ | kol-'ish אֶת-
מַעֲשֵׂהוּ | 'et-ma'asehu וְאֵז | ve'az לוֹ | lo לְבַדּוֹ | le'vado תְּהִיָּה
| tihjeh תְּהִלָּתוֹ | tehillato וְלֹא | velo' לְנֶגֶד | le'neged אַחֵר |
'acher

TKIS Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja niin hänellä on kerskausta vain itsestään eikä toisesta,

STLK2017 Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja silloin hänen kerskaamisensa on vain siinä, mitä hän itse on, ei siinä, mitä toinen on,

Biblia1776 Mutta koetelkaan kukin oman tekonsa, ja sitte hän taitaa ainoasti itsestänsä kerskata, ja ei yhdessäkään muussa;

5 *TR* ἕκαστος | *hekastos* sillä jokaisen γὰρ | *gar* τὸ | *to* ἴδιον | *idion*
ομα φορτίον | *fortion* taakkansa βασιτάσει | *bastasei* on kannettava

DELITZSCH כִּי | ki כֹּל-אִישׁ | chol-'ish אֶת-מַעֲשֵׂאוֹ | 'et-massa'o
יִשָּׂא | jissa'

TKIS sillä kunkin on kannettava oma taakkansa.

STLK2017 sillä jokaisen on kannettava oma taakkansa.

Biblia1776 Sillä kukin pitää oman kuormansa kantaman.

6 *TR* Κοινωνείτω | *koinōneitō* ja jakakoon δὲ | *de* ὁ | *ho* se
κατηχούμενος | *katēchoumenos* jolle opetetaan τὸν | *ton* λόγον | *logon*
sanaa τῷ | *tō* κατηχοῦντι | *katēchounti* opettajalleen ἐν | *en* πᾶσιν |
pasin kaikkea ἀγαθοῖς | *agathois* hyvää

DELITZSCH הַמְלָמָד | ham'lummad בְּדַבָּר | baddavar יְחַלֵּק |
jachaloq מִכֹּל טוֹבוֹ | mikol-tuvo לְמַלְמֵדֵהוּ | limlammedehu

TKIS Jolle sanaa opetetaan, jakakoon kaikkea hyvää opettajalleen.

STLK2017 Mutta se, jolle sanaa opetetaan, jakakoon kaikkea hyvää opettajalleen.

Biblia1776 Joka sanalla neuvotaan, se jakakaan kaikkea hyvää sille, joka häntä neuvoo.

7 *TR* Μὴ | *mē* älkää πλανᾶσθε | *planasthe* eksykö Θεὸς | *Theos* Jumala
οὐ | *ou* ei μυκτηρίζεται· | *myktēridzetai* anna pilkata itseään ὃ | *ho* sillä
mitä γὰρ | *gar* ἐὰν | *ean* σπείρη | *speirē* kylvää ἄνθρωπος | *anthrōpos*
ihminen τοῦτο | *touto* sitä καὶ | *kai* myös θερίσει | *therisei* hän niittää

DELITZSCH אַל־תִּתְעוּ | 'al-tit'u לֹא־יִתֵּן | lo'-jitten אֱלֹהִים |
'ELOHIM לְהַתֵּל | le'hatel בּוֹ | bo כִּי | ki מַה־שֶּׁזְּרָעָה | mah-
shezzorea' הָאָדָם | ha'adam אֹתוֹ | 'oto יִקְצֹר | jiqtzor

TKIS Älkää eksykö — Jumala ei anna itseään pilkata. Sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän niittääkin.

STLK2017 Älkää eksykö, Jumala ei salli itseään pilkata, sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.

Biblia1776 Älkäät eksykö; ei Jumala anna itsiänsä pilkata: sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.

8 *TR* ὅτι | *hoti* sillä ὁ | *ho* joka σπείρων | *speirōn* kylvää εἰς | *eis* τὴν
| *tēn* σάρκα | *sarka* lihaan ἑαυτοῦ | *heautou* omaansa ἐκ | *ek* τῆς |
tēs se σαρκὸς | *sarkos* lihastaan θερίσει | *therisei* niittää φθοράν· |
fthoran turmeluksen ὃ | *ho* mutta joka δὲ | *de* σπείρων | *speirōn* kylvää

εἰς | *eis* τὸ | *to* Πνεῦμα | *Pneuma* Henkeen ἐκ | *ek* τοῦ | *tou* se
Πνεύματος | *Pneumatos* Hengestä θερίσει | *therisei* niittää ζῶην | *dzōēn*
elämän αἰώνιον | *aiōnion* iankaikkisen

DELITZSCH הַזְרֵעַ | hazzorea' בְּבִשְׂרוֹ | bivsarō יִקְצֹר | jiqtzor
כְּלִיּוֹן | killajon מִבְּשָׂרוֹ | mibbesarō וְהַזְרֵעַ | ve'hazzorea' בְּרוּחַ |
baRuach יִקְצֹר | jiqtzor מִן־הַרוּחַ | min-haRuach חַיֵּי | chajjei
עוֹלָם | 'olam

TKIS Joka lihaansa kylvää, se lihasta turmeluksen niittää; mutta joka Henkeen kylvää, se Hengestä iäisen elämän niittää.

STLK2017 Se, joka lihaansa kylvää, lihasta turmeluksen niittää, mutta se, joka Henkeen kylvää, Hengestä iankaikkisen elämän niittää.

Biblia1776 Joka lihassansa kylvää, se lihastansa turmeluksen niittää; mutta joka hengessä kylvää, se hengestä ijankaikkisen elämän niittää.

9 *TR* τὸ | *to* mutta kun δὲ | *de* καλὸν | *kalon* hyvää ποιῶντες |
poiountes teemme μὴ | *mē* älkäämme ἐκκακῶμεν· | *ekkakōmen* lannistuko
καίρῳ | *kairō* sillä aikanaan γὰρ | *gar* ἰδίῳ | *idiō* saamme θερίσομεν |
therisomen niittää μὴ | *mē* jollemme ἐκλυόμενοι | *eklyomenoi* väsy

DELITZSCH וְאֵינָחְנוּ | va'anachnu אֶל־נִלְאָה | 'al-nil'eh בְּעֲשׂוֹת |
ba'asot הַטּוֹב | hattov כִּי־נִקְצֹר | ki-niqTzor בְּעֵתוֹ | be'itto אִם־
לֹא | 'im-lo' נִרְפֶּה | nirpeh

TKIS Mutta kun hyvää teemme, älkäämme lannistuko, sillä aikanaan niitämme, jos emme väsy.

STLK2017 Kun hyvää teemme, älkäämme lannistuko, sillä saamme ajan tullen niittää, jos emme väsy.

Biblia1776 Ja koska me hyvää teemme, niin älkäämme suuttuko; sillä aikansa mekin saamme niittää ilman lakkaamatta.

10 *TR* ἄρα | *ara* sentähden οὖν | *oun* niin ὡς | *hōs* kuin καιρὸν | *kairon* riittävästi aikaa ἔχομεν | *echomen* meillä on ἐργαζώμεθα | *ergadzōmetha* tehkäämme työtä τὸ | *to* ἀγαθὸν | *agathon* hyvää πρὸς | *pros* πάντας | *pantas* kaikille μάλιστα | *malista* ennen kaikkea δὲ | *de* πρὸς | *pros* kohtaan τοὺς | *tous* οἰκείους | *oikeious* perheväkeä τῆς | *tēs* πίστεως | *pisteōs* uskomme

DELITZSCH לָכֵן | lachen כְּאֲשֶׁר | ka'asher הַעֵת | ha'et בְּיַדְנוּ | bejadenu נַעֲשֶׂה־נָא | na'aseh-na' אֶת־הַטּוֹב | 'et-hattov עַם־כָּל־ | 'im-kol-'adam וּבְיוֹתֵר | uvejoter עַם־בְּנֵי | 'im-benei אֲמוֹנָתֵנוּ | 'emunatenu

TKIS Niinpä siis, niin kauan kuin meillä aikaa on, tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin uskonystävälle*.

STLK2017 Sen tähden, kun meillä vielä on aikaa, tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin uskon perheväelle.

Biblia1776 Koska siis meillä aika on, niin tehkäämme jokaiselle hyvää, mutta enimmäiten niille, jotka meidän kanssaveljemme uskossa ovat.

11 *TR* Ἴδετε | *idete* katsokaa πηλίκους | *pēlikois* kuinka suurilla ὑμῖν | *hymin* teille γράμμασιν | *grammasin* kirjaimilla ἔγραψα | *egrapsa* olen kirjoittanut τῇ | *tē* ἐμῇ | *emē* omalla χειρί | *cheiri* kädelläni

DELITZSCH רְאוּ־נָא | re'u-na' מַה־גָּדוֹל | mah-gadol הַכְּתָב | haketav אֲשֶׁר | 'asher כְּתַבְתִּי | kataveti אֲלֵיכֶם | 'aleichem בְּיַדִּי | bejadi

TKIS Katsokaa, miten isoin kirjaimin teille omakätisesti olen kirjoittanut.

STLK2017 Katsokaa, kuinka suurilla kirjaimilla omakätisesti teille kirjoitan!

Biblia1776 Katsokaat, kuinka suuren lähetyskirjan minä olen teille omalla kädelläni kirjoittanut!

12 *TR* ὅσοι | *hosoi* kaikki jotka θέλουσιν | *thelousin* tahtovat
εὐπροσωπῆσαι | *euprosōpēsai* olla mieliksi ἐν | *en* σαρκί | *sarki* lihassa
οὗτοι | *houtoi* he ἀναγκάζουσιν | *anagkadzousin* pakottavat ὑμᾶς | *hymas*
teitä περιτέμνεσθαι | *peritemnesthai* ympärileikkauttamaan itsenne μόνον |
monon ainoastaan ἵνα | *hina* ettei vuoksi μὴ | *mē* τῷ | *tō* σταυρῷ |
staurō ristin τοῦ | *tou* Χριστοῦ | *Christou* Kristuksen διώκονται |
diōkōntai heitä vainottaisi

DELITZSCH הַחֲפֵצִים | hachafetzim לְהִתְהַדָּר | le'hithadder בְּבִשָּׂר
| babbasar מִכְרִיחִים | machrichim אֶתְכֶם | 'etchem לְהַמּוֹל |
le'himmol רַק | raq לְמַעַן | le'ma'an לֹא-יֵרָדְפוּ | lo'-jeradefu עַל-
צֶלֶב | 'al-tzelav הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach

TKIS Kaikki, jotka tahtovat olla lihassa mieliksi, pakottavat teitä
ympärileikkauttamaan itsenne vain, jottei heitä Kristuksen ristin vuoksi
vainottaisi.

STLK2017 Kaikki ne, jotka pyrkivät lihassa olemaan mieliksi, pakottavat teitä
ympärileikkauttamaan itsenne vain siksi, ettei heitä Kristuksen ristin tähden
vainottaisi.

Biblia1776 Jotka tahtovat myös näön jälkeen lihassa kelvata, ne teitä
ympärileikkaukseen vaativat, ainoastaan ettei heitä Kristuksen ristillä vainottaisi.

13 *TR* οὐδὲ | *oude* sillä ei γὰρ | *gar* οἱ | *oi* jotka περιτεμνόμενοι |
peritemnomenoi antavat ympärileikata αὐτοὶ | *autoi* itsensä νόμον | *nomon*
lakia φυλάσσουσιν | *fylassousin* täytä ἀλλὰ | *alla* vaan θέλουσιν |
thelousin tahtovat ὑμᾶς | *hymas* teidän περιτέμνεσθαι | *peritemnesthai*
ympärileikkauttavan itsenne ἵνα | *hina* että ἐν | *en* τῇ | *tē* he ὑμετέρα
| *hymetera* teidän σαρκί | *sarki* lihastanne καυχήσονται | *kauchēsōntai*
saisivat kerskata

DELITZSCH כִּי | ki גַּם-הֵם | gam-hem הַנִּמּוֹלִים | hannimmolim
אֵינָם | 'einam שֹׁמְרִים | shomerim אֶת-הַתּוֹרָה | 'et-hattora

אֵלָא | 'ella' רְצוֹנָם | retzonam שְׁתִּימְלוּ | shettimmolu לְמַעַן |
le'ma'an לְתִהְיֶה לָּוֹ | jithalelu בִּיבְשָׁרְכֶם | bivsarchem

TKIS Eiväthän nuo, jotka antavat itsensä ympärileikata, itseään täytä lakia, vaan he tahtovat teidän ympärileikkauttavan itsenne kerskatakseen lihastanne.

STLK2017 Eiväthän nekään, jotka ympärileikkauttavat itsensä, itse noudata lakia, vaan he tahtovat teitä ympärileikkauttamaan itsenne saadakseen kerskua lihastanne.

Biblia1776 Sillä ei nekään, jotka ympärileikataan, lakia pidä; vaan he tahtovat teidät ympärileikata, että he teidän lihastanne kerskata saisivat.

14 *TR* ἐμοὶ | *emoi* mutta minulla δὲ | *de* μὴ | *mē* ἄλκοον γένοιτο |
genoito olko καυχᾶσθαι | *kauchasthai* kerskaamista εἰ | *ei* μὴ | *mē*
muuta kuin ἐν | *en* τῷ | *tō* σταυρῷ | *staurō* ristikä τοῦ | *tou* Κυρίου
| *Kyriou* Herramme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen
Χριστοῦ· | *Christou* Kristuksen δι' | *di* kautta οὗ | *hou* jonka ἐμοὶ |
emoi minulle κόσμος | *kosmos* maailma ἐσταύρωται | *estaurōtai* on
naulattu ristille κάγω | *kagō* ja minäkin τῷ | *tō* κόσμῳ | *kosmō*
maailmalle

DELITZSCH וְאַנְחִי | ve'anochi חַלִּילָהּ | chalila לִי | li מִהִתְהַלֵּל
| mehithallel זולתי | zulati בְּצֶלֶב | bitzlav אֲדֹנָיִנוּ | 'ADONEINU
יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמָּשִׁיחַ | hamMashiach אֲשֶׁר־בּוֹ | 'asher-bo
הָעוֹלָם | ha'olam נִצְלַב־לִי | nitzlav-li וְאֲנִי | va'ani נִצְלַב |
nitzlav לְעוֹלָם | la'olam

TKIS Mutta kaukana olkoon minusta, että kerskaisin muusta kuin Herramme Jeesuksen Kristuksen ristikä, jonka perusteella maailma on ristiinnaulittu minulle ja minä maailmalle.

STLK2017 Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaan kuin meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ristikä, jonka kautta maailma on ristiinnaulittu minulle, ja minä maailmalle!

Biblia1776 Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin, vaan ainoastansa meidän Herran Jesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma minulle ristiinnaulittu on ja minä maailmalle.

15 *TR* ἐν | *en* γὰρ | *gar* sillä Χριστῷ | *Christō* Kristuksessa Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksessa οὔτε | *oute* ei myös περιτομή | *peritomē* ympärileikkaus τί | *ti* minkään ἰσχύει | *ischyei* ole arvoinen οὔτε | *oute* eikä ἀκροβυστία | *akrobystia* ympärileikkaamattomuus ἀλλὰ | *alla* vaan καινή | *kainē* uusi κτίσις | *ktisis* luomus

DELITZSCH כִּי | *ki* בְּמַשִּׁיחַ | *vamMashiach* יֵשׁוּעַ | *JESHUA* גַּם־הַמִּילָה | *gam-hammila* גַּם־הָעֶרְלָה | *gam-ha'orla* אֵינָן | *'einan* נְחֻשָׁבוֹת | *necheshavot* כִּי | *ki* אֶם־בְּרִיאָה | *'im-beri'a* חֲדָשָׁה | *chadasha*

TKIS Sillä (Kristuksessa Jeesuksessa) ei ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus merkitse* mitään, vaan uusi luomus.

STLK2017 Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus, vaan uusi luomus.

Biblia1776 Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan uusi luontokappale.

16 *TR* καὶ | *kai* ja ὅσοι | *hosoi* kaikki jotka τῷ | *tō* κανόνι | *kanoni* mukaan säännön τούτῳ | *toutō* tämän στοιχῆσουσιν | *stoichēsousin* vaeltavat εἰρήνῃ | *eirēnē* rauha ἐπ' | *ep* αὐτούς | *autous* heille καὶ | *kai* ja ἔλεος | *eleos* laupeus καὶ | *kai* ja ἐπὶ | *epi* τὸν | *ton* Ἰσραὴλ | *Israēl* Israelille τοῦ | *tou* Θεοῦ | *Theou* Jumalan

DELITZSCH וְכֹל־הַמַּתְהַלְכִים | *vechol-hammithalechim* כְּפִי | *kefi* הַשְׁוֵרָה | *hash'shura* הַזֹּאת | *hazzot* שְׁלוֹם | *shalom* וְרַחֲמִים | *verachamim* עֲלֵיהֶם | *'aleihem* וְעַל־יִשְׂרָאֵל | *ve'al-Jisra'el* אֲשֶׁר | *'asher* לְאֱלֹהִים | *le'ELOHIM*

TKIS Ja kaikille, jotka tämän säännön mukaan vaeltavat heille rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille.

STLK2017 Kaikille, jotka tämän säännön mukaan vaeltavat, kaikille heille rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille!

Biblia1776 Ja niin monta, jotka tämän ojennusnuoran jälkeen vaeltavat, heidän päällänsä olkoon rauha ja laupius, ja Jumalan Israelin päällä!

17 *TR* Τοῦ | *tou* tästä λουποῦ | *loipou* lähtien κόπους | *korous* vaivoja
μοι | *moi* minulle μηδεις | *mēdeis* älköön kukaan παρεχέτω· | *parechetō*
tuottako ἐγὼ | *egō* sillä minä γὰρ | *gar* τὰ | *ta* στίγματα | *stigmata*
arvet τοῦ | *tou* Κυριοῦ | *Kyriou* Herran Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen ἐν |
en τῷ | *tō* σώματι | *sōmati* ruumiissani μου | *mou* minun βαστάζω |
bastadzō kannan

DELITZSCH מַעֲטָה | me'atta אִישׁ | 'ish אֶל-יְלֵאֲנִי | 'al-jal'eni
עוֹד | 'od כִּי | ki אֶת-חַבְּבֹרוֹת | 'et-chabburot הָאֲדוֹן | ha'ADON
יֵשׁוּעַ | JESHUA אֲנִי | 'ani נֹשֵׂא | nose' בְּגִוְיָתִי | bigvijjati

TKIS Älköön kukaan tästä lähin minulle vaivoja tuottako, sillä kannan (Herran) Jeesuksen arvet ruumiissani.

STLK2017 Tästedes älköön kukaan tuottako minulle vaivoja, sillä minä kannan Jeesuksen arpia ruumiissani.

Biblia1776 Älköön yksikään tästälähin minua silleen vaivatko; sillä minä kannan minun ruumiissani meidän Herran Jeesuksen Kristuksen arvet.

18 *TR* Ἡ | *hē* olkoon χάρις | *charis* armo τοῦ | *tou* Κυρίου | *Kyriou*
Herramme ἡμῶν | *hēmōn* meidän Ἰησοῦ | *Iēsou* Jeesuksen Χριστοῦ |
Christou Kristuksen μετὰ | *meta* kanssa τοῦ | *tou* πνεύματος |
pneumatōs henkenne ὑμῶν | *hymōn* teidän ἀδελφοί | *adelfoi* veljet ἀμήν
| *amēn* Amen (πρός / *pros* Γαλάτας / *galatas* (galatalaisille ἐγράφη /
egrafē kirjoitettu ἀπό / *apo* Ῥώμης) / *Rōmēs* Roomasta)

DELITZSCH חֶסֶד | chesed יֵשׁוּעַ | JESHUA הַמְּשִׁיחַ |

hamMashiach אֲדֹנָיִנוּ | 'ADONEINU יְהִי | jehi עִם־רוּחְכֶם | 'im-
ruchachem אָתָּה | 'echai אָמֵן | 'Amen

TKIS Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon henkenne kanssa, veljet.
Aamen.

STLK2017 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän
henkenne kanssa, veljet. Aamen.

Biblia1776 Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne
kanssa, rakkaat veljet, amen!